

В. М. Добровський

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

26393

Навчально-методичний посібник
для самостійного вивчення дисципліни

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

**ЄУФІМБ
БІБЛІОТЕКА**

Київ 2001

Рецензенти

О. С. Бородкін, д-р екон наук, проф
(Ін-т статистики, обліку і аудиту)
Л. В. Гнилицька, канд екон наук
(ВО «Київприлад»)

Гриф надано Міністерством освіти і науки України
Лист № 14/18 2-183 від 27 02 2001

Добровський В. М.

Д 56 Звітність підприємств: Навч.-метод. посібник для самост.
вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2001. — 195 с.
ISBN 966-574-266-3

У навчально-методичному посібнику викладено питання змісту і порядку складання форм фінансової, податкової, статистичної і спеціальної звітності. Наведено робочу програму дисципліни, тематичний план і методичні вказівки до вивчення кожної теми. Значне місце в посібнику посідають завдання для проміжного та підсумкового контролю знань у вигляді програмних питань, тестів, вправ і завдань для самостійної роботи.

Призначений для студентів, які вивчають дисципліни «Звітність підприємств», «Фінансовий облік», «Економічний аналіз» та інші обліково-економічні дисципліни.

ББК 65.052.5

ISBN 966-574-266-3

© В. М. Добровський, 2001
© КНГУ 2001

**1. ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»
(для підготовки магістрів
за спеціальністю 8106 «Облік і аудит»)**

1.1. ВСТУП (МЕТА І ЗАВДАННЯ)

«Звітність підприємств» — одна зі спеціальних прикладних дисциплін у підготовці магістрів. Цю дисципліну вивчають студенти, оволодівши знаннями з таких дисциплін, як «Теорія бухгалтерського обліку», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Бухгалтерський облік в галузях народного господарства» тощо. Вона, у свою чергу, є основою для вивчення таких дисциплін: «Економічний аналіз»; «Аудит»; «Контроль і ревізія».

Такий взаємозв'язок зазначених дисциплін дає змогу студентам закріпити вже здобуті знання й поглибити свою професійну підготовку як майбутніх фахівців з обліку і аудиту.

Мета курсу — вивчення складу, структури, змісту та порядку складання й подання фінансової, податкової та статистичної звітності підприємств. Особлива увага приділяється фінансовій звітності, яка є основою створення системи розкриття інформації про результати роботи підприємств України для зовнішніх користувачів.

Завдання курсу

У результаті вивчення дисципліни студенти мають:

знати основні законодавчі та нормативні документи, які регламентують звітність підприємств;

знати зміст, структуру і порядок складання всіх форм звітності, які подає підприємство певним користувачам;

розуміти економічну сутність показників звітності, їх місце і роль в оцінюванні діяльності підприємства;

уміти готувати (нагромаджувати) необхідну для звітності інформацію;

заповнювати (складати) будь-які форми звітності; *забезпечувати* достовірність їх даних і використовувати останні для прийняття відповідних управлінських рішень.

**1.2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»
ІЗ ПОГОДИННИМ РОЗПОДІЛОМ (за формами навчання)**

№ з/п	Тема	Денна				Вечірня		Заочна	
		Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Лекції	Практичні заняття	Лекції	Практичні заняття
1	Основи побудови і загальні вимоги до звітності підприємств	4	—	1	4	4	—	2	—
2	Баланс	6	4	2	8	6	2	2	2
3	Звіт про фінансові результати	6	4	2	8	6	2	2	2
4	Звіт про рух грошових коштів	4	4	2	8	4	2	2	—
5	Звіт про власний капітал	4	4	2	8	4	2	2	—
6	Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	2	2	1	4	2	2	1	—
7	Зведена і консолідована фінансова звітність	4	4	2	8	4	2	1	—
8	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	2	2	1	4	2	2	1	—
9	Податкова звітність	4	2	1	4	4	2	2	—
10	Статистична і спеціальна звітність	2	2	1	4	2	—	1	—
	Разом (годин)	38	28	15	60	38	16	16	4

1.3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА ТЕМАМИ

**ТЕМА 1. ОСНОВИ ПОБУДОВИ І ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ
ДО ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Мета і завдання звітності. Склад і структура звітності: фінансова, податкова, статистична та спеціальна. Вимоги національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Якісні ха-

рактики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних. Принципи побудови форм звітності. Підготовка облікових даних для складання звітності. Загальні положення щодо порядку заповнення звітних форм. Порядок подання та оприлюднення звітності підприємств.

ТЕМА 2. БАЛАНС ПІДПРИЄМСТВА

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Баланс». Принципи побудови та структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Побудова і зміст чинної форми балансу. Визнання статей балансу. Характеристика розділів і статей балансу. Загальні принципи оцінювання статей балансу. Узгодженість нового плану рахунків зі статтями активу і пасиву балансу. Особливості оцінювання та відображення в балансі необоротних і оборотних активів, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань. Загальна характеристика пасиву балансу. Підготовка облікових даних для складання балансу, методика і техніка заповнення форми балансу.

ТЕМА 3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Звіт про фінансові результати». Структура і зміст звіту. Принципи визнання доходів і витрат. Класифікація доходів і витрат у звіті про фінансові результати. Джерела даних для складання звіту. Визначення показника виручки (доходу) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) залежно від виду діяльності. Порядок визначення показників податку на додану вартість, суми акцизних зборів та інших відрахувань з доходу. Визначення собівартості реалізованої продукції та узгодження знайдених показників з даними відповідних декларацій і розрахунків. Розрахунок валового прибутку (збитку). Визначення фінансових результатів від операційної діяльності. Розрахунок фінансових результатів від звичайної діяльності. Поняття про надзвичайні доходи і витрати. Визначення чистого прибутку (збитку) підприємства. Склад і структура елементів операційних витрат. Показники прибутковості акцій і порядок їх розрахунку.

Удосконалення інформаційної бази для складання звіту про фінансові результати.

Аналітичні можливості звіту про фінансові результати та їх використання.

Узгодженість статей (показників) звіту про фінансові результати з новим планом рахунків.

ТЕМА 4. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Звіт про рух грошових коштів». Призначення, структура і зміст звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту. Методи складання звіту (прямий і непрямий). Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності в разі застосування прямого і непрямого методів.

Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності.

Порядок виявлення грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Розрахунок зміни обсягу (розміру) грошових коштів за звітний період. Узгодження показників звіту з балансом. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності.

ТЕМА 5. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Звіт про власний капітал». Складники власного капіталу. Зміст статей про власний капітал. Порядок складання звіту про власний капітал. Особливості формування звітних даних про зміни статутного капіталу, додатково вкладеного капіталу, резервного капіталу. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до бухгалтерських звітів.

ТЕМА 6. ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК І ЗМІНИ У ФІНАНСОВИХ ЗВІТАХ

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу. Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів.

ТЕМА 7. ЗВЕДЕНА І КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Консолідована фінансова звітність». Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Розкриття інформації про складання консолідованої фінансової звітності у примітках до звітності. Відбиття об'єднання підприємств у фінансовій звітності. Загальні положення П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств».

Особливості складання зведеної звітності міністерств і відомств.

ТЕМА 8 ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Склад суб'єктів малого підприємництва. Структура і зміст фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Відмінності структури і змісту балансу за формою № 1-м від звичайного балансу. Відмінності структури і змісту звіту про фінансові результати за формою № 2-м від звичайного звіту. Порядок формування даних для складання балансу за формою № 1-м і звіту про фінансові результати за формою № 2-м. Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) суб'єкта малого підприємництва.

ТЕМА 9. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ

Склад податкової звітності, правила та періодичність її подання. Структура та зміст Декларації про прибуток підприємства. Порядок складання декларації та джерела інформації.

Структура та зміст Податкової декларації з податку на додану вартість. Порядок складання декларації та джерела інформації. Особливості побудови і подання Податкової декларації з ПДВ за спрощеною формою. Правила складання і подання Довідки про суми виплачених доходів і утриманих з них податків фізичних осіб за формою № 8 — ДР. Інші форми податкової звітності. Особливості податкової звітності підприємств, які сплачують єдиний податок.

ТЕМА 10. СТАТИСТИЧНА І СПЕЦІАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ

Склад статистичної звітності, правила та періодичність її подання. Статистична звітність щодо продукції, її зміст, джерела

інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо праці, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо фінансів підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Статистична звітність щодо зовнішньоторговельної діяльності підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Звітність про відрахування на соціальні потреби: форма № 4-пФ «Звіт про нарахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування й інших надходжень та витрачання коштів Пенсійного фонду», форма № 4-ФСС «Розрахункова відомість щодо коштів Фонду державного соціального страхування», «Розрахункова відомість про нарахування і перерахування збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття» тощо.

2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ КУРСУ

2.1. ОСНОВИ ПОБУДОВИ І ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

З огляду на те, що основним видом звітності підприємств є фінансова звітність, головну увагу під час вивчення першої теми слід зосередити на фінансовій звітності, склад якої ілюструє рис. 1.

Склад фінансової звітності	Зміст
Баланс	Наявність економічних ресурсів і зобов'язань, які контролюються підприємством на дату балансу. Розкриття фінансового становище підприємства
Звіт про фінансові результати	Доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства за звітний період
Звіт про рух грошових коштів	Надходження та використання грошових коштів протягом звітного періоду
Звіт про власний капітал	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду
Примітки	Обрана підприємством облікова політика. Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але обов'язкова за П(С)БО. Аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості

Рис. 1. Склад фінансової звітності та її зміст за П(С)БО 1

Основним нормативним документом, що регламентує вимоги до фінансової звітності, є П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Тому насамперед потрібно засвоїти критерії, згідно з якими певна стаття наводиться у фінансовій звітності. Таких критеріїв два:

1) існує ймовірність надходження або вибуття майбутніх економічних вигод, пов'язаних із цією статтею;

2) оцінка статті може бути достовірно визначена.

З'ясовуючи ці питання, керівництво підприємства приймає рішення про те, чи відбиватиметься певний показник діяльності у фінансовому звіті чи лише розкриватиметься у примітках до звіту. Потрібно вміти навести приклади прийняття відповідних рішень.

У Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [1] економічна вигода прямо пов'язується з можливістю отримання грошових коштів від використання активів. Проте економічна вигода може бути отримана підприємством не лише безпосередньо в певній сумі грошових коштів, а й непрямим шляхом, що ілюструє наведена схема (рис. 2).

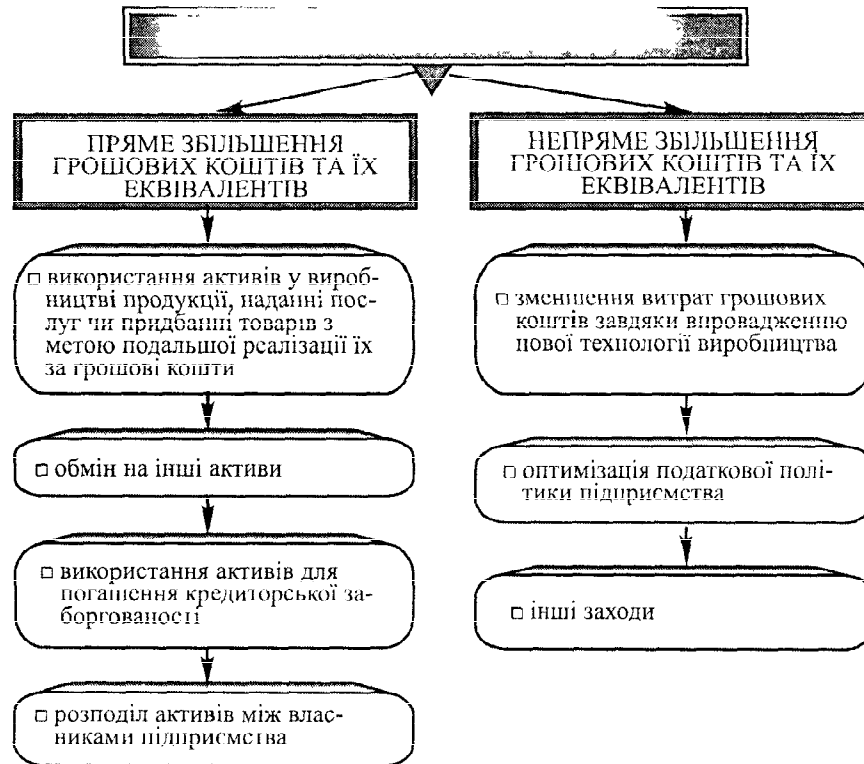

Рис. 2. Схема формування майбутньої економічної вигоди

З огляду на те, що в національних стандартах немає рекомендацій стосовно кількісного визначення ймовірності (ступеня вірогідності), ймовірність події, внаслідок якої керівництво підприємства має право відбити у фінансовій звітності активи, зобов'язання, доходи або витрати, а також відповідну ймовірну суму оцінюють на підставі професійного судження.

Ймовірною вважається подія, ступінь вірогідності якої не менш ніж 50 відсотків.

Згідно з П(С)БО 1 визначаються також якісні характеристики фінансової звітності і принципи її підготовки. Тому потрібно вміти пояснити сутність таких характеристик:

- дохідливість;
- доречність;
- достовірність;
- порівнюваність (зіставність).

Основними принципами підготовки фінансової звітності є такі:

- автономності підприємства;
- безперервності діяльності;
- періодичності;
- історичної (фактичної) собівартості;
- нарахування та відповідності доходів і витрат;
- повного висвітлення;
- послідовності;
- обачності;
- переважання сутності над формою;
- єдиного грошового вимірника.

Потрібно зрозуміти сутність кожного з цих принципів і вміти проілюструвати їх прикладами.

Так, сутність принципу нарахування та відповідності доходів і витрат полягає в тому, що, по-перше, в обліку і звітності доходи і витрати відображаються в момент їх виникнення незалежно від часу надходження та сплати грошей і, по-друге, фінансовий результат звітного періоду визначається порівнянням доходів звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. Це означає, наприклад, що коли підприємство у звітному періоді відвантажило частину виготовленої продукції, то незалежно від того, надійшли гроші від покупців чи ні, воно визнає дохід звітного періоду від продажу і порівнює його з фактичною собівартістю відвантаженої продукції.

Важливою частиною П(С)БО 1 є розділ «Розкриття інформації у фінансовій звітності», де наводяться вимоги стосовно складу інформації, що наводиться у звітності; зазначення дати (періоду), на

яку складається звітність; зазначення валюги, в якій подаються елементи звітності; висвітлення обраної підприємством облікової політики, а також вимоги стосовно змісту приміток до фінансових звітів.

Термінологічний словник до теми «Основи побудови і загальні вимоги до звітності підприємств»

Фінансова звітність — бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. Слід звернути увагу на те, що в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» фінансова звітність тлумачиться як система взаємозв'язаних узагальнених показників, що відбивають фінансовий стан підприємства на визначену дату і результати його діяльності за звітний період і *базуються на бухгалтерському обліку* підприємства.

Бухгалтерська звітність — звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення погляд певних *користувачів*.

Користувачі звітності — фізичні та юридичні особи, котрі потребують інформацію про діяльність підприємства для прийняття рішень.

Примітки до фінансових звітів — сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інформація, *розкриття* якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Стаття — елемент фінансового звіту, який відповідає установленим критеріям.

Розкриття — надання інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності.

Суттєва інформація — інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

Література

[1; 2; 11, с. 15—28; 15, с. 523—528; 16, с. 23—28; 17, с. 20—30; 18, с. 13—39; 19, с. 34—52].

2.2. БАЛАНС ПІДПРИЄМСТВА

Під час вивчення теми «Баланс» потрібно, по-перше, звернути увагу на структуру балансу і принципи його побудови; зрозуміти

логіку групування статей балансу в окремі розділи і порядок їх розміщення (послідовність подання); згадати теоретичні засади побудови балансу за принципом бруто і нетто, принципом класифікації статей балансу за їх ліквідністю тощо. Схематично структуру балансу ілюструє рис. 3.

Баланс	
Актив	Пасив
1. Необоротні активи	1. Власний капітал
2. Оборотні активи	2. Забезпечення наступних витрат і платежів
3. Витрати майбутніх періодів	3. Довгострокові зобов'язання
	4. Поточні зобов'язання
	5. Доходи майбутніх періодів

Рис. 3. Схема балансу підприємства за П(С)БО 2

По-друге, слід усвідомити, що умови визнання статей балансу, які наводяться у відповідному розділі П(С)БО 2, впливають із загальних критеріїв, регламентованих П(С)БО 1 щодо будь-яких статей фінансової звітності (п. 10).

Для поглибленого засвоєння цих критеріїв можна скористатися відповідними схемами (рис. 4 і 5).

Із наведених схем випливає, зокрема, що витрати на придбання чи створення активу, які не відповідають установленим критеріям (імовірності отримання майбутньої економічної вигоди та достовірності оцінки) не можуть бути відбиті в балансі і включаються до складу витрат звітного періоду у звіті про фінансові результати.

Знайомлячись із тлумаченням основних термінів, які застосовуються в П(С)БО 2, можна дійти висновку, що критерієм поділу активів підприємства на оборотні і необоротні є час їх використання або споживання (календарний рік або операційний цикл). Так, згідно з П(С)БО 7 до основних засобів, які відбиваються у

складі необоротних активів, належать матеріальні активи, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких перевищує один рік або операційний цикл, якщо він довший за рік. Аналогічна норма встановлена П(С)БО 8 стосовно нематеріальних активів і т. д.

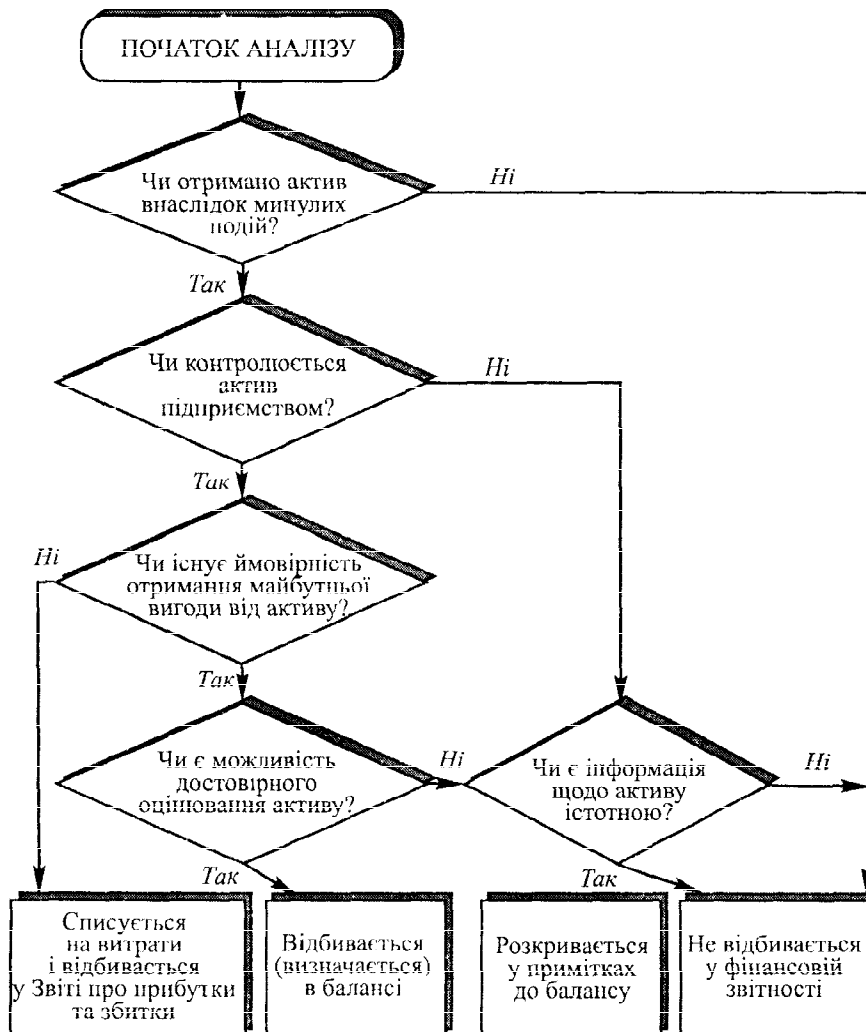

Рис. 4. Аналіз визнання та розкриття активів [18, с. 32]

По-третє, потрібно ознайомитися зі змістом статей балансу. Для цього замало тієї характеристики, яка наведена у відповідному розділі П(С)БО 2. З цією метою слід вивчити відповідні розділи інших положень (стандартів) бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО 7 — 12, де подається визначення тих чи інших активів і зобов'язань та їх склад. Зокрема, у П(С)БО 7 подається не лише визначення основних засобів, а й конкретний перелік видів (груп) основних засобів. Тут же наводиться перелік інших необоротних активів, які включаються до балансової статті «Основні засоби». Аналогічна інформація наводиться у П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» (п. 4 і 5). У П(С)БО 8 крім загальних критеріїв визнання і відбиття в балансі нематеріальних активів наводяться умови щодо визнання нематеріальних активів, отриманих у результаті розробки самим підприємством (п. 7); зазначається порядок списання витрат, пов'язаних із придбанням чи створенням нематеріальних активів, які не відповідають установленим критеріям визнання (п. 8), і т. д.

У П(С)БО 9 «Запаси» дається загальне визначення запасів (п. 4), умови їх визнання активами (п. 5) і склад запасів (п. 6). Щодо складу запасів потрібно враховувати, що до запасів відносять не всі МШП, а лише ті, котрі використовуються протягом не більше як одного року або нормального операційного циклу, якщо він перевищує рік. У П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» подається не лише визначення дебіторської заборгованості, а й критерії поділу її на довгострокову і поточну. Зауважимо, що в основу критеріїв покладено, по-перше, зв'язок заборгованості з операційним циклом, і, по-друге термін погашення заборгованості (скажімо, протягом 12 місяців від дати балансу).

У П(С)БО 11 «Зобов'язання» підкреслюється, що зобов'язання поділяються не лише на довгострокові і поточні, як це зазначено в П(С)БО 2, а й на забезпечення та непередбачені зобов'язання. Склад забезпечень, наведений в п. 13 П(С)БО 11 (витрати на виплату відпусток працівникам, на додаткове пенсійне забезпечення, на виконання гарантійних зобов'язань тощо), підтверджує, що забезпечення — це зобов'язання з невизначеною сумою або терміном погашення на дату балансу.

Непередбачені зобов'язання (визначення див. п. 4 П(С)БО 11) взагалі в балансі не відбиваються і підлягають обліку на позабалансових рахунках.

Визнання та розкриття зобов'язань доцільно аналізувати за схемою, наведеною на рис. 5.

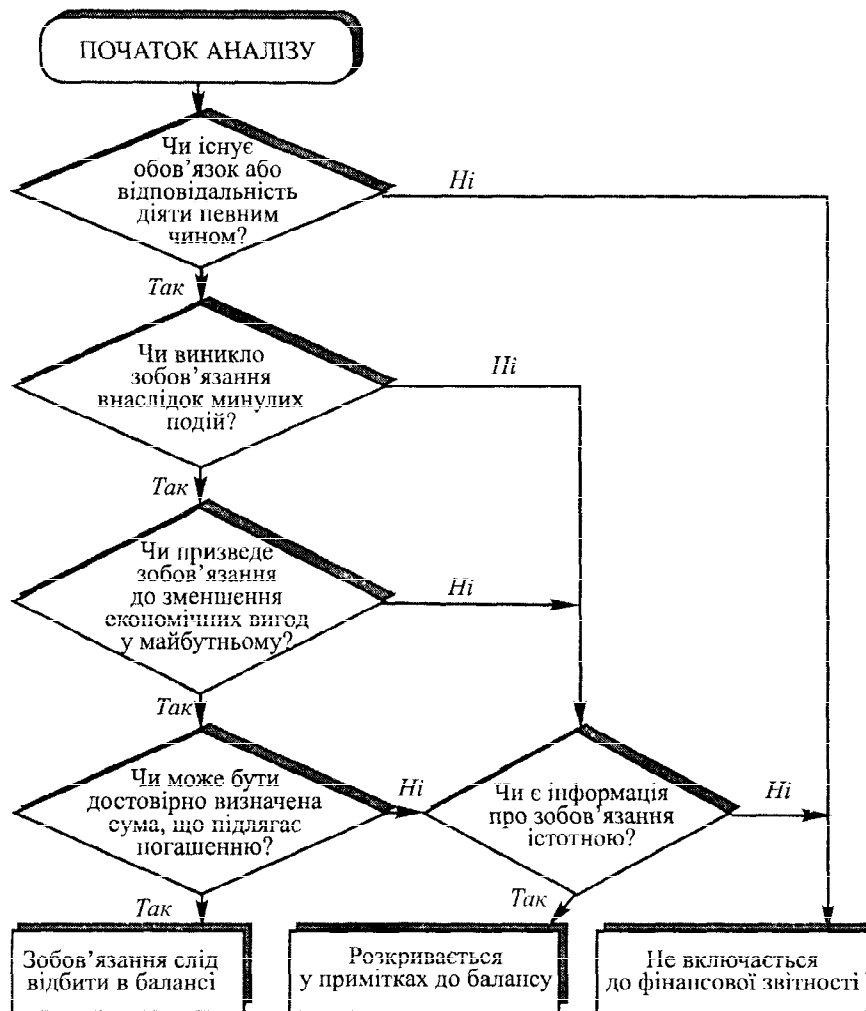

Рис. 5. Аналіз визнання і розкриття зобов'язання [18, с. 37]

П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» містить інформацію про склад довгострокових і поточних фінансових інвестицій».

Водночас зазначені П(С)БО треба вивчити особливо ретельно, щоб скласти чітке уявлення про оцінку статей балансу, на чому наголошується в п. 62 П(С)БО 2.

Так, в П(С)БО 7 «Основні засоби» зазначено, що придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс за первісною вартіс-

по, яка складається з витрат, перелічених в п. 8 цього стандарту. Але у певних випадках первісна вартість визначається за їх справедливою вартістю (наприклад, безоплатно отриманих основних засобів, внесених до статутного капіталу підприємства, тощо). Поняття і порядок визначення справедливої вартості різних активів і зобов'язань дане в П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств». Зокрема, під справедливою вартістю розуміють суму, за яку може бути здійснений обмін активу або оплата зобов'язання між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. Стосовно основних засобів справедливою вартістю може бути відновлювальна вартість (сучасна вартість придбання) за відкиданням суми зносу на дату оцінки.

Для поглибленого розуміння поняття справедливої вартості можна провести її певну аналогію з поняттям звичайної ціни. Спільним між ними є те, що ця вартість (ціна) формується в операціях з незалежними сторонами і є найпоширенішою (звичайною) для того чи іншого виду активів, робіт, послуг. Відповідно справедливу вартість можна визначити за даними товарних чи фондових бірж, прайс-листів, експертної оцінки, аналізу даних обліку тощо.

Залежність формування первісної вартості основних засобів від джерел їх отримання можна простежити за схемою, наведеною на рис. 6.

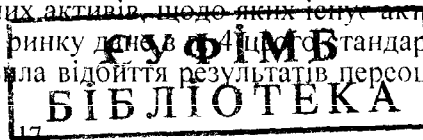
Треба знати також, що відповідно до п. 16 П(С)БО 7 підприємство переоцінює об'єкт основних засобів, якщо його залишкова вартість значно (більш як на 10 відсотків) відрізняється від справедливої вартості на дату балансу, відповідно з моменту переоцінки такі основні засоби відображаються в балансі за переоціненою вартістю.

П(С)БО 7 регламентує також умови, за яких первісна вартість основних засобів може змінюватися (п. 14, 35).

Водночас, вивчаючи П(С)БО 7, слід звернути увагу на визначення і застосування таких нових понять, як ліквідаційна вартість основних засобів і вартість, яка амортизується.

Окрім того, необхідно ознайомитися з правилами розкриття інформації про основні засоби у примітках до фінансової звітності.

Приблизно такі самі правила оцінювання в балансі нематеріальних активів, але умови їх переоцінювання дещо інші. Так, у п. 19 П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» зазначено, що підприємство може здійснювати переоцінювання за справедливою вартістю на дату балансу тих нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок. Поняття активного ринку дане в п. 4 цього стандарту. Потрібно усвідомити, що правила відбиття результатів переоціню-

ки на дату балансу нематеріальних активів так самі як і основних засобів. Зокрема, сума дооцінювання залишкової вартості відповідного об'єкта відбивається у складі додаткового капіталу, а сума зниження ціни — у складі витрат звітного періоду.

Рис. 6. Залежність формування первісної вартості основних засобів від джерел їх отримання згідно з П(С)БО 7

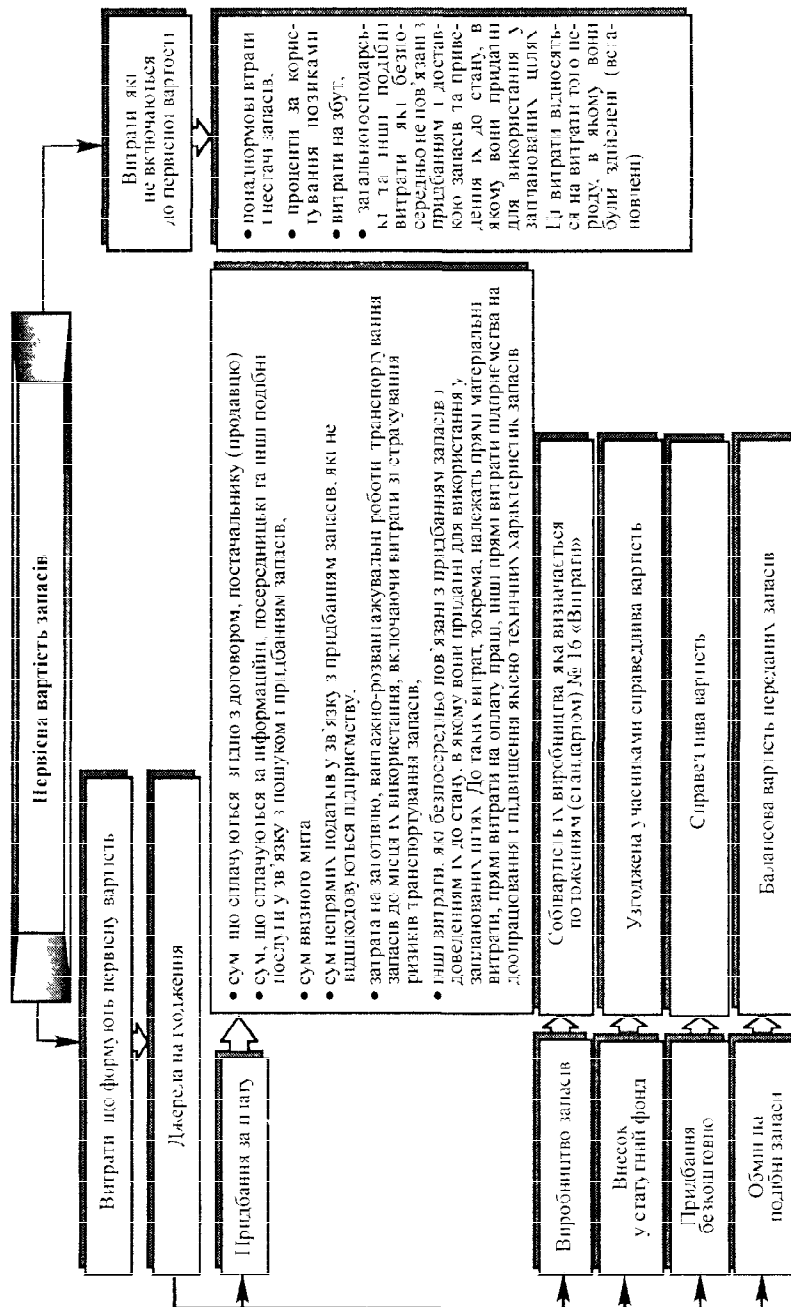

Рис. 7. Порядок формування первісної Вартості запасів згідно з П(С)БО 9

Запаси відбиваються в балансі за первісною вартістю, порядок формування якої регламентований П(С)БО 9 «Запаси» (рис. 7). Тут також підкреслюється, що за певних умов первісною вартістю запасів визнається їх справедлива вартість (п. 11—13). Зауважимо, що в усіх трьох стандартах (7, 8, 9) описаний порядок визначення первісної вартості об'єктів, придбаних у порядку обміну (бартеру). При цьому оцінювання здійснюється по-різному залежно від того, яким є обмін — на подібні чи неподібні об'єкти. Слід зауважити, що поняття подібного об'єкта дано в П(С)БО 7, де зазначено що подібними вважаються об'єкти, які мають однакове функціональне призначення та однакову справедливую вартість.

На відміну від інших активів запаси відображаються в балансі за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. В П(С)БО 8 регламентовані умови, за яких запаси відбиваються за чистою вартістю реалізації, порядок її визначення і списання суми уцінки (п. 24—28). Слід звернути увагу на особливості відбиття в обліку дооцінювання запасів, ціни на які було раніше знижено (п. 28 цього стандарту).

Розрахунок чистої вартості реалізації має враховувати мету, заради якої були придбані (виготовлені) запаси. Так, чиста вартість реалізації запасів, що утримуються для виконання контрактних зобов'язань, ґрунтується на ціні контракту. Проте чиста вартість реалізації запасів, що утримуються для продажу, заснована на загальних цінах продажу. Наприклад, на складі торговельного підприємства утримуються на кінець звітної періоду 10 одиниць товару, який звичайно реалізується за ціною 5000 грн. за одиницю. Якщо згідно з контрактом частину товару (4 одиниці) буде реалізовано за 16000 грн., то їх чисту реалізаційну вартість слід розраховувати на основі ціни 4000 грн. ($16000 : 4$), а решту 6 одиниць — 5000 грн. за одиницю.

Найкращим вимірником чистої вартості сировини і матеріалів може бути відновлювана вартість, яку визначають за поточною собівартістю придбання аналогічного активу.

Дебіторська заборгованість оцінюється за первісною вартістю і за цією самою вартістю включається до підсумку балансу. Але для поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги зроблено виняток, який полягає в тому, що така заборгованість включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю, для визначення якої обчислюється величина резерву сумнівних боргів (п. 7—11 П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»). У цьому самому стандарті

розглянуто й порядок списання з балансу безнадійної дебіторської заборгованості.

Таблиця 1

ПРИКЛАД ВИЗНАЧЕННЯ СУМИ, грн., РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ

Покупці (дебітори)	Кількість прострочених днів оплати				
	0	1—30	31—60	61—90	Понад 90
А	600	—	—	—	—
Б	—	300	—	—	400
В	780	—	250	—	—
Інші	20 540	18 720	5400	2000	1500
Разом	21 920	19 020	5650	2000	1900
Коефіцієнт сумнівності	2	4	7	15	43
Сума резерву	438,4	760,8	395,5	300,0	817,0

Коефіцієнт сумнівності визначається самим підприємством виходячи з досвіду непогашення дебіторської заборгованості за попередні звітні періоди.

Що стосується оцінки зобов'язань, то вона залежить від того, які це зобов'язання: довгострокові чи короткострокові (поточні). Зокрема, поточні зобов'язання відбиваються в балансі за сумою погашення, а довгострокові (на які перераховуються проценти) — за їх теперішньою вартістю. Що треба розуміти під сумою погашення і теперішньою вартістю, роз'яснено в п. 4 П(С)БО 11 «Зобов'язання». Оскільки теперішня вартість визначається дисконтуванням суми майбутніх платежів, яке вивчається в курсі «Фінанси підприємств», слід звернутись до відповідних джерел з цієї дисципліни. Оцінювання забезпечень здійснюється за обліковою ціною ресурсів, необхідних для погашення відповідного зобов'язання на дату балансу. Слід звернути увагу на те, що П(С)БО 11 передбачений також порядок списання зобов'язання, яке не підлягає погашенню на дату балансу (п. 5).

Досить складним є оцінювання фінансових інвестицій. Зокрема, всі фінансові інвестиції первісно оцінюються та відбиваються в балансі за собівартістю. Склад витрат, які включаються до собівартості, визначений п. 4 П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції». Якщо придбання фінансової інвестиції здійснюється обміном на цінні папери власної емісії або на інші активи, то собівартість фі-

нансових інвестицій визначається за справедливою вартістю переданих цінних паперів або (відповідно) переданих активів.

Оцінювання фінансових інвестицій на дату балансу залежить від їх виду:

1. Інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення (це в основному облігації різного типу).

2. Інвестиції, що обліковуються за методом участі в капіталі (це інвестиції в асоційовані, дочірні та спільні підприємства).

3. Інші інвестиції.

Відповідно перші з них оцінюються за так званою амортизованою собівартістю, під якою розуміють собівартість фінансової інвестиції з урахуванням часткового її списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії). Приклад визначення суми амортизації дисконту (премії) та амортизованої собівартості фінансових інвестицій наведено в додатку 1 до П(С)БО 12.

Фінансові інвестиції другої групи на дату балансу відбиваються за вартістю, що визначається з урахуванням всіх змін у власному капіталі об'єкта інвестування, тобто можуть змінювати вартість у бік як збільшення, так і зменшення. Слід звернути увагу на те, що застосування різних методів визначення вартості фінансових інвестицій, передбачених П(С)БО 12, призводить до появи розбіжностей не лише у вартості фінансових інвестицій на дату балансу, а й у розмірі доходу, пов'язаного з ними.

Така розбіжність впливає з розбіжностей у порядку визнання доходу від інвестицій і порядку відбиття в обліку нарахованих дивідендів (табл. 2).

Таблиця 2

**ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ДОХОДУ
ВІД ІНВЕСТИЦІЙ І ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ**

Здійснюваний крок	Метод участі в капіталі	Метод оцінювання за справедливою вартістю
1. Визнання доходу від інвестицій	Визначається з одночасним збільшенням балансової вартості інвестицій	Не визначається і, відповідно, в обліку не відбивається
2. Нарахування дивідендів	Відбивається зменшенням балансової вартості інвестицій	Не впливає на балансову вартість інвестицій

Слід звернути увагу на те, що зменшення балансової вартості фінансових інвестицій відбивається в бухгалтерському обліку тільки на суму, що не призводить до від'ємного значення вартос-

ті фінансових інвестицій. При цьому фінансові інвестиції, що внаслідок зменшення їх балансової вартості досягають нульової вартості, відбиваються в бухгалтерському обліку у складі фінансових інвестицій за нульовою вартістю.

Решта фінансових інвестицій на дату балансу відбиваються за справедливою вартістю. Сума збільшення або зменшення балансової вартості фінансових інвестицій на дату балансу відбивається у складі інших доходів або інших витрат відповідно.

Вивчаючи зазначені стандарти 7 — 12 [22—27], слід ознайомитись з розділом «Розкриття інформації у примітках до фінансової звітності», який є в кожному з них.

Термінологічний словник до теми «Баланс»

Баланс — звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його *активи, зобов'язання і власний капітал*.

Активи — ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, забезпечить отримання *економічних вигод* у майбутньому.

Економічна вигода — потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активів.

Власний капітал — частина в активах підприємства, що залишається після відрахування його зобов'язань.

Зобов'язання — заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічну вигоду.

Довгострокові зобов'язання — усі зобов'язання, які не є *поточними зобов'язаннями*.

Поточні зобов'язання — усі зобов'язання, які будуть погашені протягом *операційного циклу* підприємства або повинні бути погашені протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу.

Операційний цикл — проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг.

Необоротні активи — всі активи, що не є *оборотними*.

Оборотні активи — грошові кошти та їх *еквіваленти*, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом *операційного циклу* чи протягом 12 місяців з дати балансу.

Еквіваленти грошових коштів — короткострокові високоліквідні *фінансові інвестиції*, які вільно конвертуються в певні суми

грошових коштів і характеризуються незначним ризиком зміни вартості.

Фінансові інвестиції — активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або іншого зиску для інвестора.

Література

[3: 22—27; 11, с. 29—102; 15, с. 529—537; 16, с. 39—70; 17, с. 31—50; 18, с. 72—86; 19, с. 75—245]

2.3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

При вивченні цієї теми необхідно, по-перше, ознайомитись із структурою звіту і призначенням кожного з його розділів (рис. 8). По-друге, ознайомитись з умовами визнання доходів і витрат. Для цього треба вивчити не лише відповідний розділ П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», а і основні вимоги П(С)БО 15 «Дохід» і П(С)БО 16 «Витрати». Зокрема, в П(С)БО 3 зазначається, що дохід відображається в момент надходження активу або погашення зобов'язання, які приводять до збільшення власного капіталу підприємства, а витрати — в момент вибуття активу або зменшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу. На рис. 9, 10 наведені схеми, за якими доцільно приймати рішення про визнання доходів і витрат П(С)БО 3.

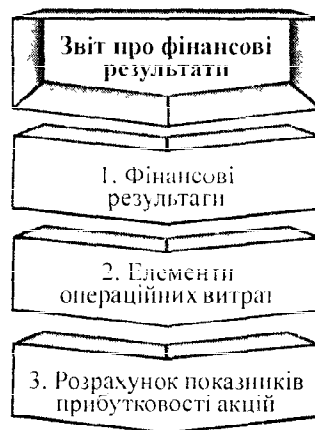

Рис. 8. Структура звіту про фінансові результати за П(С)БО 3

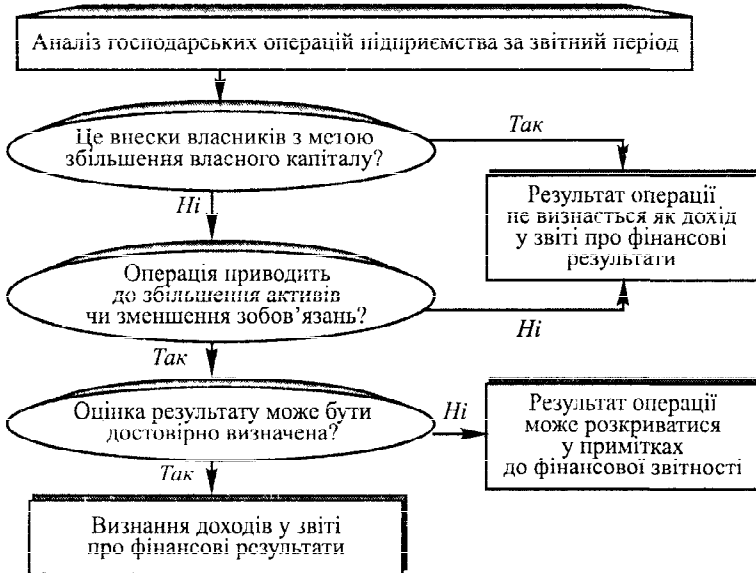

Рис. 9. Прийняття рішення про визнання доходу за П(С)БО 3 [30, с. 495]

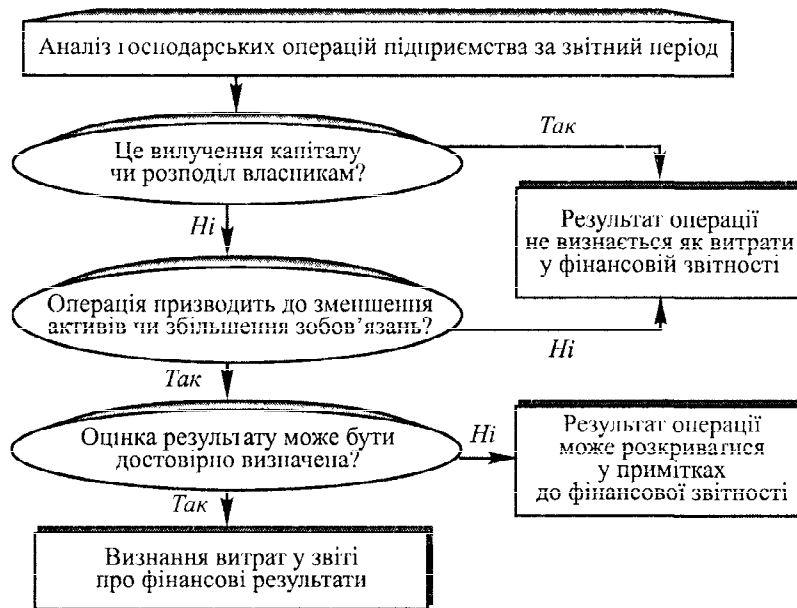

Рис. 10. Прийняття рішення про визнання витрат за П(С)БО [30, с. 495]

В П(С)БО 15 крім умов визнання доходів, дається перелік надходжень, які не визнаються доходами (п. 6), класифікація доходів за групами (п. 7), особливості визнання доходів за кожною з груп (п. 8—20) і правила оцінювання доходів (п. 21—24). Слід звернути увагу на те, що до складу доходів належить навіть цільове фінансування, яке отримує підприємство з різних джерел. Умови і правила віднесення цільового фінансування у склад доходів наведені в п. 16—19 П(С)БО 15. Корисно ознайомитися з доходами, які виникають в результаті використання активів підприємства іншими сторонами і визнаються у вигляді процентів, роялті та дивідендів (п. 20). Тлумачення цих термінів наведено в цьому самому стандарті (п. 4).

Аналогічний зміст має і П(С)БО 16 «Витрати», зокрема в п. 9 подається перелік платежів, які не визнаються витратами і не включаються до звіту про фінансові результати. Але основна частина П(С)БО 16 призначена для розкриття складу витрат підприємства: починаючи від складу витрат, які включаються у собівартість реалізованої продукції (рядок 040 форми № 2) до надзвичайних витрат (рядок 205).

По-третє, треба зрозуміти логіку побудови форми звіту, зокрема усвідомити, що кінцевий результат діяльності підприємства за звітний період визначають послідовно: починаючи з валового прибутку (збитку) і закінчуючи чистим прибутком (збитком).

При цьому дані про доходи, витрати і результати наводяться по видах діяльності, як це показано на рис. 11.

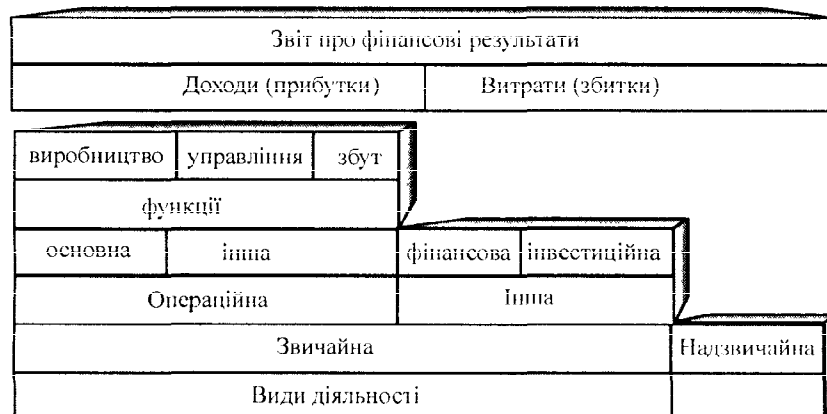

Рис. 11. Класифікація доходів, витрат і результатів у звіті про фінансові результати

Відповідно треба добре засвоїти алгоритм визначення таких показників звіту, як валовий прибуток (збиток), фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат від звичайної діяльності, чистий прибуток (збиток).

Зокрема, алгоритм визначення чистого доходу (виручки) від реалізації має такий вигляд:

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
(рядок 035)

=

Дохід (виручка) від реалізації продукції, робіт, послуг
(рядок 010)

-

- ПДВ (рядок 015)
- Акцизний збір (рядок 020)
- Інші збори або податки з обороту (рядок 025)
- Інші відрахування з доходу (рядок 030)

Після цього визначається валовий прибуток (збиток), відповідно алгоритм визначення валового прибутку або збитку має такий вигляд:

Валовий прибуток (збиток)
(рядки 050—055)

=

Чистий дохід (виручка) від реалізації
(рядок 035)

-

Собівартість реалізованої продукції
(рядок 040)

В свою чергу,

Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток — рядок 100, збиток — рядок 105)

=

Валовий прибуток (збиток) (рядки 050, 055)

+

Інші операційні доходи (рядок 060)

-

Адміністративні витрати (рядок 070)

Витрати на збут (рядок 080)

Інші операційні витрати (рядок 090)

І так далі до визначення чистого прибутку або збитку.

Алгоритми визначення наступних показників пропонується скласти самостійно спираючись на зміст і логіку побудови і розділу форми звіту.

І, нарешті, головне, що треба засвоїти, це методику заповнення форми звіту. Для цього необхідно визначити джерела обліко-

вих даних для відповідного рядка форми. Для того щоб краще зорієнтуватись у вирішенні цього питання, пропонується скористатись схемою, наведеною в табл. 3.

Таблиця 3

ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття звіту (показник)	Рядок форми звіту	Джерело даних
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	Кредитовий оборот за рахунком 70
Податок на додану вартість	015	Д-т рахунка 70 К-т рахунка 641 (ПДВ)
Акцизний збір	020	Д-т рахунка 70 К-т рахунка 641 (акциз)
—	025	
Інші вирахування з доходу	030	Д-т рахунка 704 за відкиданням ПДВ у вартості поверненого товару
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	—
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	Д-т рахунка 90
Валовий: прибуток збиток	050 055	—
Інші операційні доходи	060	К-т рахунка 71
Адміністративні витрати	070	Д-т рахунка 92
Витрати за збут	080	Д-т рахунка 93
Інші операційні витрати	090	Д-т рахунку 94
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток (збиток)	100 (105)	—
Дохід від участі в капіталі	110	К-т рахунка 72
Інші фінансові доходи	120	К-т рахунка 73
Інші доходи	130	К-т рахунка 74

Стаття звіту (показник)	Рядок форми звіту	Джерело даних
Фінансові витрати	140	Д-т рахунка 95
Втрати від участі в капіталі	150	Д-т рахунка 96
Інші витрати	160	Д-т рахунка 97
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	170 175	Д-т рахунка 981
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	—
Фінансові результати від звичайної діяльності: прибуток (збиток)	190 (195)	—
Надзвичайні: доходи	200	К-т рахунка 75
витрати	205	Д-т рахунка 99
Податки з надзвичайного прибутку	210	Д-т рахунка 982
Чистий: прибуток (збиток)	220 (225)	—

Ознайомлення з цією схемою має підвести до висновку, що джерелами даних про відповідні доходи є кредитові обороти за рахунками класу 7 «Доходи і результати діяльності», а даних про витрати — дебетові обороти за рахунками класу 9 «Витрати діяльності».

Для того, щоб краще зрозуміти порядок формування інформації про витрати, доходи і результати на рахунках класу 7, 8 і 9, доцільно ознайомитись зі схемою, наведеною на рис. 12.

При ознайомленні з розділом II звіту треба усвідомити те, що зміст елементів операційних витрат суттєво відрізняється від змісту елементів витрат виробництва (обігу). Які витрати конкретно включаються до відповідного елемента, зазначено в П(С)БО 16 (п. 21—26). Слід усвідомити, що поняття елементів операційних витрат значно ширше, ніж елементів витрат виробництва чи обігу, оскільки до складу перших включаються не лише витрати виробництва (обігу), а й витрати операційної (основної) діяльності в цілому. Якщо говорити мовою бухгалтерських рахунків, то йдеться про розшифрування за елементами всіх витрат, віднесених у звітному періоді в дебет рахунків 90—94, тобто разом з витратами операційної діяльності, такими як витрати на дослідження і розробки тощо.

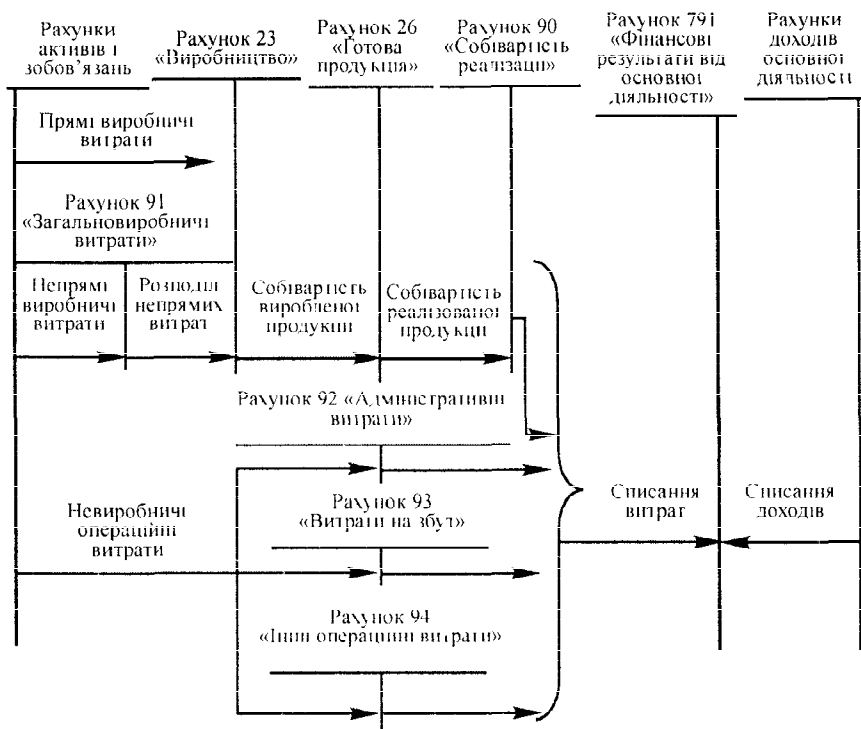

Рис. 12. Схе́ма обті́ку витрат, доходів і результатів основної діяльності підприємств виробничої сфери

Слід звернути увагу і на те, що статті цього розділу звіту значно легше заповнити, якщо на підприємстві, крім рахунків класу 9, використовують рахунки класу 8 «Витрати за елементами», тобто якщо скористатись даними рахунків 80—84. Рахунок 85 «Інші витрати» призначено для обліку витрат на інвестиційну та фінансову діяльність підприємства, тобто для витрат, не пов'язаних з операційною діяльністю.

Під час заповнення розділу II «Елементи операційних витрат» слід звернути увагу на те, що вартість придбаних і реалізованих товарів не є елементом операційних витрат. Тому в підприємствах торгівлі тут наводять інформацію лише про елементи витрат на збут, адміністративних і операційних витрат, а також транспортно-заготівельні та інші витрати, пов'язані з придбанням товарів, які включаються до їхньої собівартості. Відповідно відсотки за кредит, що належать до складу фінансових витрат, не

підлягають розкриттю за економічними елементами, і, навпаки, втрати від операційних курсових різниць, що належать до складу інших витрат операційної діяльності, слід включати до сум, що мають розкриватись у розділі II.

Третій розділ звіту про фінансові результати заповнюють тільки акціонерні товариства, акції яких відкрито продаються та купуються на фондових біржах.

Призначення цього розділу — розкрити інформацію про суму чистого прибутку і дивідендів, що припадає на одну акцію. Для того, щоб заповнити цей розділ, потрібно знати, що таке прості і потенційно прості акції, як визначається їх середньорічна кількість, як формується чисельник і знаменник формул, що застосовуються для розрахунку показників на одну акцію.

Термінологічний словник до теми «Звіт про фінансові результати»

Звіт про фінансові результати — звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства.

Доходи — збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які приводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників).

Витрати — зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Прибуток — сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними втрати.

Збиток — перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Звичайна діяльність — будь-яка *основна діяльність*, а також інші операції, що її забезпечують або виникають внаслідок її проведення.

Основна діяльність — операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

Операційна діяльність — *основна діяльність* підприємства, а також інші види діяльності, які не є *інвестиційною* чи *фінансовою діяльністю*.

Надзвичайна подія — подія або операція, яка чітко відрізняється від звичайної діяльності підприємства, причому не очікується, що вона повторюватиметься періодично або в кожному наступному звітному періоді.

[4; 28; 29; 11, с. 103—148; 15, с. 538—544; 16, с. 71—82; 17, с. 51—83; 18, с. 87—89; 19, с. 246—267]

2.4. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Під час вивчення цієї теми необхідно, по-перше, звернути увагу на мету складання звіту, яка полягає в наданні користувачам фінансової звітності інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах у результаті операційної, інвестиційної і фінансової діяльності. Відповідно до цього треба з'ясувати для себе сутність еквівалентів грошових коштів, а також сутність кожного з цих видів діяльності.

Класифікація грошових потоків по видах діяльності, з якою необхідно ознайомитися, наводиться на рис. 13.

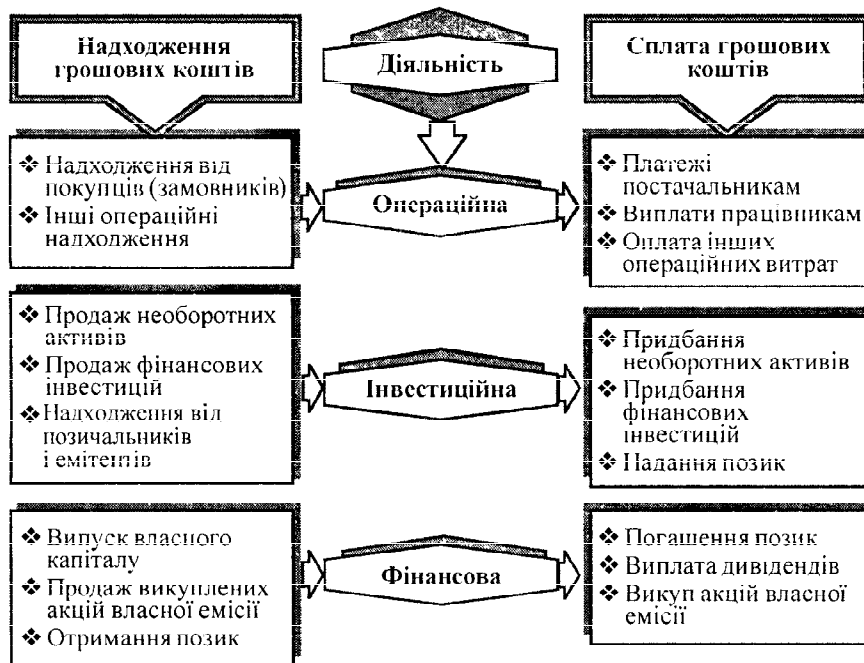

Рис. 13. Класифікація грошових потоків за видами діяльності

По-друге, треба усвідомити сутність прямого і непрямого методу складання звіту. у зв'язку з тим, що перший із них застосовується при визначенні чистого руху грошових коштів у результаті інвестиційної і фінансової діяльності, а другий — у результаті операційної діяльності.

Для того, щоб полегшити розуміння сутності цих методів, краще починати вивчення методики і техніки складання цього звіту з розділів II і III, які складаються прямим методом. Зміст статей (показників) цих розділів і їх розміщення свідчить, що сутність прямого методу полягає в тому, що безпосередньо за обліковими даними визначається надходження грошових коштів від певних операцій і їх витрачання на певні цілі, пов'язані з відповідним видом діяльності. Наприклад, стосовно інвестиційної діяльності показують надходження грошових коштів від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів тощо (рядки 180—230) і витрачання коштів на придбання фінансових інвестицій, необоротних активів тощо. Чистий рух коштів від даного виду діяльності (як решти) визначається як результат руху (надходження мінус вибуття).

Але, незважаючи на простоту прямого методу, необхідно провести досить складний аналіз змін у відповідних статтях балансу. Так, відповідно до п. 30 П(С)БО 4 необхідно провести аналіз змін у статтях розділу балансу «Необоротні активи» та статті «Поточні фінансові інвестиції», тобто, по-перше, з'ясувати чи є зміни у певних статтях і, по-друге, чи пов'язані ці зміни з надходженням або витрачанням грошових коштів. Річ у тім, що негрошові операції (отримання активів шляхом фінансової оренди; бартерні операції; придбання активів шляхом емісії акцій тощо) не включаються до звіту про рух грошових коштів.

Аналогічно треба діяти при визначенні руху грошових коштів у результаті фінансової діяльності — пункт 44 П(С)БО 4 вимагає зробити з цією метою аналіз змін у статтях балансу за розділом «Власний капітал» та статтях, пов'язаних з фінансовою діяльністю у другому, третьому і четвертому розділах пасиву балансу.

По-третє, у зв'язку з тим, що непрямий метод значно складніший і сутність його засвоїти нелегко, необхідно усвідомити причини, з яких здійснюється відповідне коригування прибутку (збитку) від звичайної діяльності з метою визначення чистого руху грошових коштів від операційної діяльності. Річ у тім, що сутність непрямого методу якраз полягає у визначенні грошової складової прибутку, іншими словами, чи забезпечений прибуток грошима (якщо він є) чи ні. Алгоритм визначення грошових коштів від операційної діяльності:

Грошові кошти від операційної діяльності рядок 120
=
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах рядок 070
+
-
Зменшення (збільшення) оборотних активів і витрат майбутніх періодів рядки 080, 090
+
-
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань і доходів майбутніх періодів рядки 100, 110

у свою чергу:

Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах рядок 070
=
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування рядок 010
+
-
Коригування на негрошові статті і результат від неопераційної діяльності рядки 020, 030, 040, 050, 060

Таким чином, схема показує, що прибуток (збиток) від звичайної діяльності, тобто вся сума прибутку (збитку), отримана підприємством, коригується в два етапи: спершу на негрошові статті і результат від неопераційної діяльності, а потім на суму

змін в чистих оборотних активах, тому що їх збільшення або зменшення теж впливає на надходження чи витрачання грошей.

Для того щоб зрозуміти, чому амортизація (як одна з негрошових статей) додається до суми прибутку, можна запропонувати таку схему рис. 14:

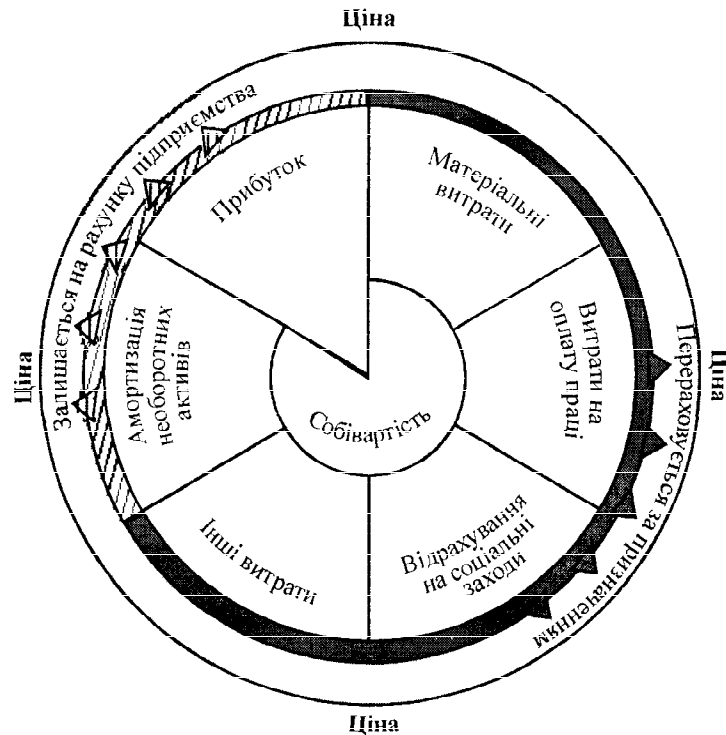
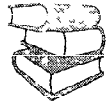

Рис. 14. Схема формування грошових коштів від операційної діяльності

Схема показує, що грошові кошти, які залишаються на рахунку підприємства по завершенню операційного циклу, складаються із суми прибутку і амортизації. Відповідно, щоб перейти від прибутку до грошей, треба до прибутку додати суму амортизації.

Поясненням до того чому, наприклад, збільшення забезпечень теж додається до суми прибутку, є те, що нарахування забезпечень призводить до збільшення витрат і, відповідно, до зменшення прибутку, але без витрачання грошей. Звідси впливає необхідність поновити прибуток на суму не витрачених грошей. Аналогічні міркування покладені в основу подальших коригувань.

Під час вивчення цього звіту слід звернути увагу на прецедент, якого не було до введення національних стандартів. Зокрема на те, що показники однієї форми звітності заповнюються перенесенням відповідних даних з інших форм. У цьому разі йдеться про перенесення суми прибутку від звичайної діяльності до оподаткування зі звіту про фінансові результати та залишку коштів на початок і кінець року (рядки 410, 430) зі статті балансу «Грошові кошти та їх еквіваленти».

Термінологічний словник до теми «Звіт про рух грошових коштів»

Звіт про рух грошових коштів — звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

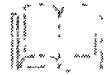
Грошові кошти — готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Негрошові операції — операції, які не потребують використання грошових коштів та їх еквівалентів.

Інвестиційна діяльність — придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою еквівалентів грошових коштів.

Фінансова діяльність — діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

Операційна діяльність — основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

Література

[5; 3; 4; 11, с. 149—186; 15, с. 545—555; 16, с. 83—90; 17, с. 89—113; 18, с. 100—103; 19, с. 268—285]

2.5. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Необхідно усвідомити, по-перше, призначення звіту — розкрити структуру власного капіталу і причини (фактори), під впливом яких відбулися зміни у структурі і розмірі власного капіталу. Для унаочнення факторів, які впливають на розмір і струк-

туру статутного капіталу найбільш поширених видів господарських товариств (акціонерного товариства і товариства з обмеженою відповідальністю) наводяться відповідні схеми (рис. 15 і 16).

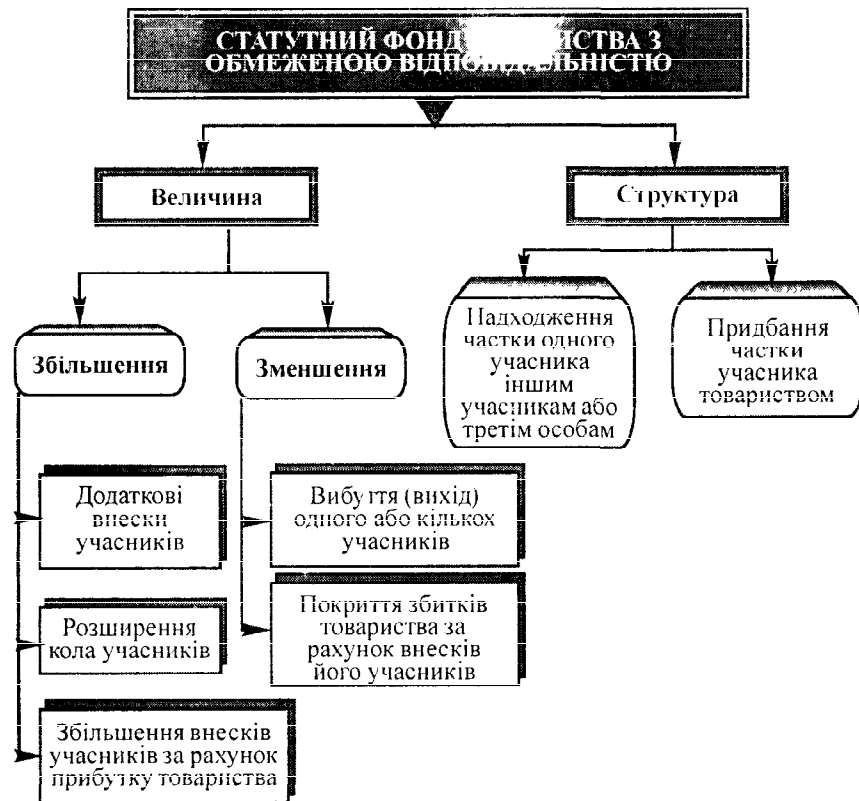

Рис. 15. Фактори, які впливають на розмір і структуру статутного фонду (капіталу) товариства з обмеженою відповідальністю

По-друге, поглибити розуміння сутності кожної статті власного капіталу, для чого потрібно звернутися до термінологічного словника. По-третє, згадати про правила застосування бухгалтерських рахунків, на яких відбиваються операції, пов'язані з певною статтею. Це необхідно, оскільки вплив певних факторів на відповідні статті власного капіталу доцільно розкривати, спираючись на бухгалтерські проведення, про які йтиметься далі. По-четверте, звернути увагу на те, що причини (фактори) змін приведені у формі звіту у згрупованому вигляді:

Рис. 16. Фактори, які впливають на розмір і структуру статутного фонду (капіталу) акціонерного товариства

- * переоцінювання активів,
- * чистий прибуток (збиток) за звітний період,
- * розподіл прибутку,
- * внески учасників,
- * вилучення капіталу,
- * інші зміни в капіталі.

Таке подання факторів змін дає змогу легше (порівняно з детальним переліком) їх засвоїти.

П'яте це те, що, як і у звіті про рух грошових коштів, деякі показники заповнюються шляхом переносу даних із попередньо складених звітних форм. Зокрема це стосується показників першого й останнього рядків форми «Залишок на початок (кінець) року», дані для яких беруться із балансу (I розділ пасиву). Сума чистого прибутку (збитку), яка проставляється по рядку 130 у графі 8 «Нерозподілений прибуток» переноситься із рядків 220, 225 форми звіту про фінансовий результат. Слід звернути також увагу на

те, що при змінах облікової політики та виправленні помилок попереднього звітного періоду обов'язково здійснюється коригування залишку статей власного капіталу на початок року.

Правила коригування звітності у таких випадках регламентовані П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

Однак основну увагу необхідно приділити порядку визначення показників у розрізі передбачених формою звітності факторів. Так, при визначенні показників переоцінювання активів слід керуватись нормами відповідних стандартів і плану рахунків. Зокрема, для того щоб визначитися, на яку статтю і яким чином впливає дооцінка основних засобів, слід пригадати, що згідно з П(С)БО 7 дооцінювання основних засобів сприяє збільшенню додаткового капіталу. Це можна проілюструвати схемою, зображеною на рис. 17.

Рис. 17. Дооцінювання основних засобів

Уцінка основних засобів списується на витрати діяльності, але у певних випадках, зокрема, якщо уцінці підлягають раніше дооцінені об'єкти, частина уцінки спрямовується на зменшення додаткового капіталу. Такі нюанси відбиття дооцінювання та зниження ціни можна простежити за схемою, наведеною на рис. 18.

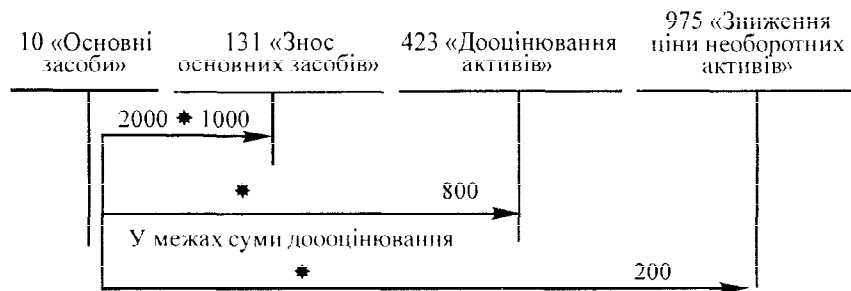

Рис. 18. Зниження ціни раніше дооцінених основних засобів

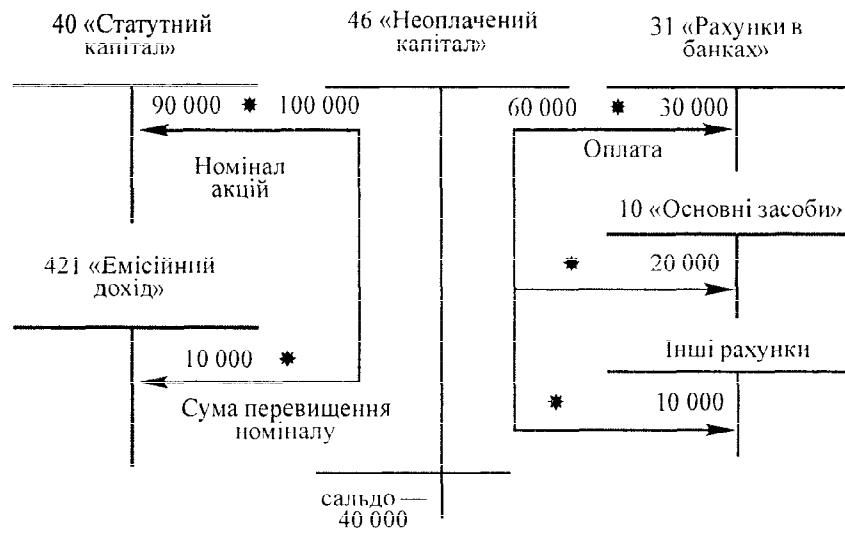

Рис. 19. Облік формування та зміни статутного капіталу акціонерного товариства

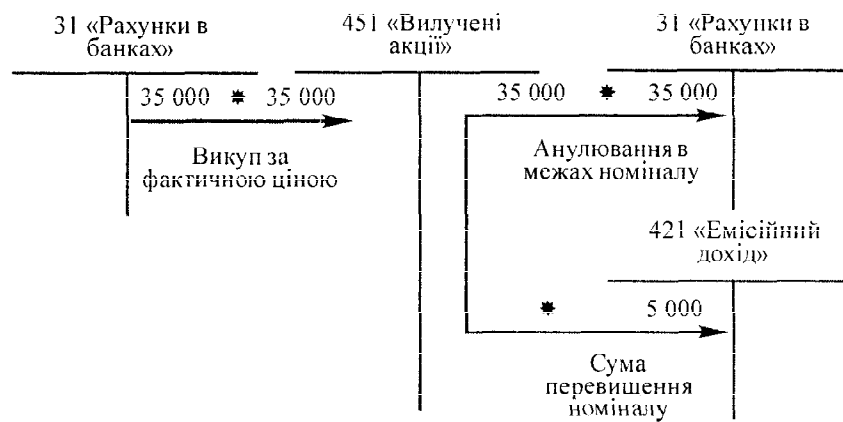

Рис. 20. Операції з викупу власних акцій та їх анулювання

Зауважимо, що сума дооцінювання проставляється за рядком 060 у графі 6 «Інший додатковий капітал», «+», а сума зниження ціни — за рядком 070 в тій самій графі, але зі знаком «мінус», тобто за новими правилами в дужках.

Аналогічно відбивається дооцінка і уцінка нематеріальних активів (див. п. 22, 23, 24 П(С)БО 8).

Порядок формування даних про зміни статутного капіталу можна простежити за схемою, зображеною на рис. 19.

Дані про вплив причин, пов'язаних із вилученням капіталу, можна дістати, проаналізувавши записи на відповідних рахунках за схемою, наведеною на рис. 20.

Термінологічний словник до теми «Звіт про власний капітал»

Статутний капітал — зафіксована в установчих документах загальна вартість активів, які є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства.

Пайовий капітал — сума пайових внесків членів спілок та інших підприємств, що передбачена установчими документами.

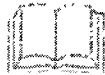
Додатково вкладений капітал — сума перевищення вартості реалізації випущених акцій над їх номінальною вартістю.

Інший додатковий капітал — сума дооцінювання необоротних активів, вартість активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших юридичних або фізичних осіб та інші види додаткового капіталу.

Резервний капітал — сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства або установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства.

Неоплачений капітал — сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу.

Вилучений капітал — фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених господарським товариством у його учасників.

Література

[6; 3; 4; 11, с. 187—206; 15, с. 533—557; 16, с. 91—95; 17, с. 84—88; 19, с. 55—56]

2.6. ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК І ЗМІНИ У ФІНАНСОВИХ ЗВІТАХ

Під час вивчення цієї теми необхідно, по-перше, ознайомитися з новими термінами, які стосуються даної теми. При цьому треба усвідомити, що під терміном «облікове оцінювання» розуміють ви-

значення термінів корисного використання необоротних активів, процента відрахувань для створення резерву сумнівних боргів тощо. Відповідно зміна цих показників вважається зміною облікової оцінки (результату облікового оцінювання). Поняття облікової політики не є новим і тому проблем з його засвоєнням бути це повинно.

Так, вибір оцінки основних засобів, нематеріальних активів тощо під час надходження чи у балансі — це облікова політика, а вибір методу амортизації, його перегляд та оцінювання знецінення активів — це облікове оцінювання.

Разом з тим слід зазначити, що між поняттями «облікова політика» і «облікове оцінювання» дуже тонка межа, і тому помітити її інколи досить важко: адже оцінювання — це елемент облікової політики. Тим більш що П(С)БО 6 передбачає в певних випадках зміну облікової політики відобразити як зміну облікового оцінювання.

Проте така межа існує і треба її розрізняти. Це важливо у зв'язку з тим, що у зміні облікової політики ініціатива переважно не належить підприємству. А причиною зміни облікової оцінки (як правило) є професійне судження лише керівництва підприємства.

Якщо виходити з того, що облікова політика визначається як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності, то можна помітити, що підставами для зміни облікової політики підприємства є зміна вимог законодавства або зміна відповідного стандарту, а підставами зміни облікової оцінки є зміна обставин, на яких ґрунтувалося оцінювання або отримання додаткової інформації керівництвом підприємства. Водночас це не означає, що облікова політика не може бути змінена з метою забезпечення достовірнішого відбиття подій або операцій у звітності з погляду керівництва підприємства. Головне, на що треба звернути увагу — це правила виправлення помилок, які зазначені в п. 4 цього Положення. Оскільки виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, потрібно згадати про розділ коригування, який з цією метою передбачено у формі звіту про власний капітал (рядок 030, графа 8).

Що ж до наслідків зміни в облікових оцінках, то вони враховуються за правилами, зазначеними в п. 7 цього Положення.

Вивчаючи вплив змін в обліковій політиці, потрібно зробити висновок, що в разі зміни облікової політики не лише коригується сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, а й повторно надається порівняльна інформація щодо попередніх звітних періодів (див. п. 12.1, 12.2 цього Положення).

Складним для вивчення є розділ «Події після дати балансу». Ключовим моментом цього розділу є те, що можуть бути події, які вимагають коригування відповідних активів і зобов'язань, та події, які не потребують коригування статей фінансових звітів. Орієнтовний перелік подій першого типу наведено в п. 1 додатка до цього Положення під назвою «Події, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу».

Слід зрозуміти, що коригування активів і зобов'язань здійснюється шляхом сторнування чи додаткових записів в обліку звітнього періоду. Наприклад, у разі переоцінювання оборотних активів після звітної дати, яке свідчить про стійке зниження визначеної на дату балансу їх вартості, на суму зниження робиться такий запис:

Кредит рахунка 20 «Виробничі запаси»

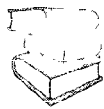
Дебет рахунка 946 «Втрати від знецінення запасів».

Такий же запис робиться і у випадку продажу запасів, який свідчить про необґрунтованість оцінювання чистої вартості їх реалізації на дату балансу. І так далі відповідно до змісту подій, які передбачені орієнтовним переліком.

Орієнтовний перелік подій другого типу наведено в п. 2 додатка до цього Положення під назвою «Події, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу». Такі події слід розкривати у примітках до фінансової звітності за умови, зазначеної в п. 17 цього Положення.

В останньому розділі цього Положення наголошується на необхідності розкриття у примітках до фінансової звітності інформації як про виправлення помилок, так і про зміни в облікових оцінках і в обліковій політиці.

Слід звернути увагу на те, що у випадку, коли події після дати балансу свідчать про намір підприємства припинити діяльність чи про неможливість її продовження, фінансова звітність складається без застосування принципу безперервності діяльності (вимоги цього принципу зазначені в П(С)БО 1).

Термінологічний словник до теми «Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності»

Облікова політика — сукупність принципів, методів і процедур, які використовуюються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Принцип бухгалтерського обліку — правила, якими слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відбитті їх результатів у фінансовій звітності.

Облікове оцінювання — попереднє оцінювання, яке використовується підприємством з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами.

Дата балансу — дата, на яку складено баланс підприємства. Звичайно датою балансу є кінець останнього дня звітного періоду.

Подія після дати балансу — подія, яка відбувається між датою балансу і датою затвердження керівництвом фінансової звітності, підготовленої до оприлюднення, яка вплинула або може вплинути на фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства.

Література

[7: 3—6, 11, с 207—220, 15, с 558—560, 16, с 96—100, 17, с 114—118]

2.7. ЗВЕДЕНА І КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

При вивченні цієї теми необхідно, по-перше, з'ясувати, що складання консолідованої звітності стосується лише материнських підприємств, поняття про які подається в термінологічному словнику. Але при певних умовах (п. 5 П(С)БО 20) материнське підприємство не подає консолідовану звітність. Крім того, потрібно знати, що можуть існувати умови, за яких звіти дочірніх підприємств не включаються до консолідованої фінансової звітності (п. 7 П(С)БО 20).

По-друге, треба усвідомити, що основним принципом консолідації звітності, як і будь-якого зведення, є впорядковане додавання показників фінансової звітності дочірніх підприємств до аналогічних показників фінансової звітності материнського підприємства, про що наголошується в п. 10 цього стандарту.

Але при цьому деякі статті мають бути виключені. Це, зокрема, стосується, *по-перше*, сум внутрішньогрупового сальдо, як це робиться при будь-якому зведенні звітності для усунення подвійного відбиття одних і тих самих сум. *По-друге*, при складанні консолідованої звітності підлягає виключенню балансова вартість фінансових інвестицій материнського підприємства в кожне дочірнє підприємство і частка материнського підприємства в кожному дочірньому.

Тобто, коригуванню підлягають балансові статті «Довгострокові фінансові інвестиції» і «Статутний капітал» (на одну і ту саму суму). Але у випадку, якщо материнське підприємство придбало акції дочірнього за ціною, яка вища від номінальної вартості, процедура коригування ускладнюється за рахунок визначення гудвілу, вартість якого показується в цьому разі окремим рядком (075) у консолідованому балансі «Гудвіл при консолідації», як це передбачено в п. 16 цього стандарту.

По-третє, підлягає вилученню сума нереалізованих прибутків та збитків від внутрішньогрупових операцій.

Поняття нереалізованих фінансових результатів є новим, тому треба добре усвідомити його і, головне, зрозуміти, що сума таких прибутків чи збитків після їх виключення з пасиву балансу включається до балансової вартості запасів підприємства, які відбиваються в активі консолідованого балансу, інакше порушиться рівність балансу. Наприклад, якщо у якогось із підприємств групи є нереалізований прибуток, то сума цього прибутку виключається з пасиву балансу і, відповідно, зменшується балансова вартість товарів (продукції), яка залишилась нереалізованою за межі групи на дату балансу.

І, нарешті, потрібно знати, що при консолідації звітності може виникнути необхідність відображення частки меншості. Відповідно до п. 12 П(С)БО 20 вона визначається як добуток відсотка голосів, які не належать материнському підприємству, відповідно до власного капіталу та чистого прибутку (збитку) дочірніх підприємств. Тобто ця частка виникає там, де материнському підприємству належить менш ніж 100% голосів (акцій) у дочірньому підприємстві. Зауважимо, що визначена таким чином частка меншості у капіталі дочірнього підприємства відображається в консолідованому балансі окремо від зобов'язань і власного капіталу материнського підприємства у вписуваному рядку 385 «Частка меншості».

Аналогічно вписується рядок «Частка меншості у консолідованому звіті про фінансові результати», з яким також потрібно ознайомитися.

Ця сама тема передбачає вивчення П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств», який тісно пов'язаний з П(С)БО 20 (зверніть увагу на єдину термінологічну основу обох стандартів). При вивченні цього стандарту основну увагу слід зосередити на відмінності в обліку і звітності двох основних форм об'єднання: злиття і придбання.

Основні відмінності різних видів об'єднання підприємств наведені в табл. 4.

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ РІЗНИХ ВИДІВ ОБ'ЄДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Показник	Придбання	Злиття
1. Умови розрахунку за отримані корпоративні права	Обмін на будь-які активи, вишук акцій або прийняття на себе зобов'язань	Тільки через обмін акціями
2. Розподіл контролю	Одне підприємство отримує право контролю над іншим	Спільний розподіл контролю між всіма учасниками
3. Оцінювання статей	Справедлива вартість	Балансова вартість
4. Гудвіл	Визнається	Не визнається
5. Витрати, пов'язані з об'єднанням	Включають до вартості придбання	Відносять на витрати звітного періоду
6. Період, за який об'єднуються показники звітності	З дати придбання	З початку звітного періоду

Якщо в разі злиття здійснюється просте додавання активів і пасивів об'єднаних підприємств без будь-якого їх переоцінювання, то при придбанні необхідно визначити справедливу вартість придбаних активів і зобов'язань, що є досить складною і трудомісткою справою. Можливість появи гудвілу або негативного гудвілу вимагає його обліку і амортизації. Для того, щоб краще усвідомити сутність визначення, обліку і амортизації (епісування) гудвілу (особливо негативного) пропонується скористатись схемою (рис. 21).

Оскільки визначення балансової вартості негативного гудвілу залежить від того, чи прогнозується подальша діяльність придбаного підприємства з обчислюваними збитками, потрібно усвідомити, що під обчислюваними збитками розуміють додаткові витрати покупця на поліпшення діяльності придбаного підприємства. Як приклад таких витрат наводять витрати на рекламу продукції, робіт, послуг придбаного підприємства.

Гудвіл при консолідації виникає в тому разі, коли материнське підприємство придбає весь пакет акцій дочірнього за суму, яка перевищує балансову вартість придбаних чистих активів. Наприклад, якщо вартість придбання акцій (балансова вартість інвестицій) 100 тис. грн., а балансова вартість придбаних чистих активів (яка, як правило, збігається з сумою

власного капіталу) — 80 тис. грн., то при консолідації балансу з активу материнського підприємства вилучається балансова вартість довгострокових фінансових інвестицій на суму 100 тис. грн., а з пасиву дочірнього — власний капітал на суму 80 тис. грн., при цьому різницю в сумі 20 тис. грн. (100—80) слід відбити в активі консолідованого балансу як «гудвіл при консолідації».

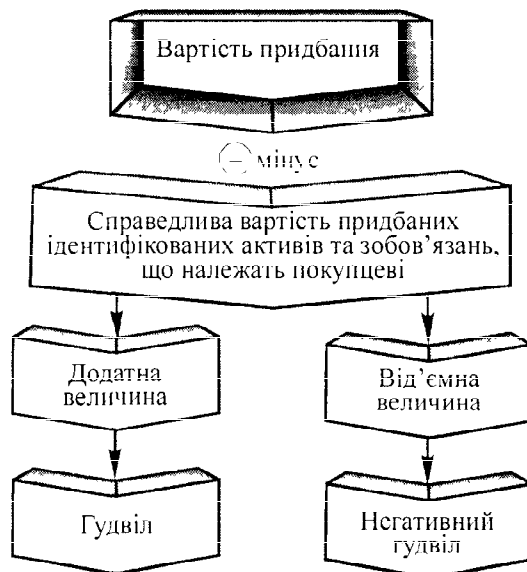

Рис. 21. Порядок розрахунку гудвілу (негативного гудвілу)

Що стосується зведеної фінансової звітності, треба нагадати, що правила її складання та подання регламентовані Законом України про бухгалтерський облік і фінансову звітність (стаття 12), де зазначено, що зведену звітність подають не тільки міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, а і об'єднання підприємств. Слід ознайомитися також з відповідними пунктами порядку надання фінансової звітності, який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 за № 419 (п. 7—9).

Слід також знати, що наказом МФУ від 24.02.2000 за № 37 затверджений Перелік видів діяльності, з яких складається зведена фінансова звітність.

Термінологічний словник до теми «Зведена і консолідована звітність»

Консолідована фінансова звітність — звітність, яка відображає фінансовий стан і результати діяльності юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

Дочірнє підприємство — підприємство, яке перебуває під контролем материнського (холдингового) підприємства.

Материнське (холдингове) підприємство — підприємство, яке здійснює контроль дочірніх підприємств.

Контроль — вирішальний вплив на фінансову, господарську і комерційну політику підприємства з метою одержання зиску від його діяльності.

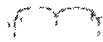
Частка меншості — частка чистого прибутку (збитку) та чистих активів дочірнього підприємства, яка не належить материнському підприємству (прямо або через інші дочірні підприємства).

Чисті активи — активи підприємства за вирахуванням його зобов'язань.

Внутрішньогрупове сальдо — сальдо дебіторської заборгованості та зобов'язань на дату балансу, яке утворилося внаслідок внутрішньогрупових операцій.

Внутрішньогрупові операції — операції між материнським та дочірніми підприємствами або між дочірніми підприємствами однієї групи.

Нереалізовані прибутки та збитки від внутрішньогрупових операцій — прибутки та збитки, які виникають внаслідок внутрішньогрупових операцій (продажу товарів, продукції, виконання робіт, послуг тощо) і включаються до балансової вартості запасів підприємства.

Література

[16, с. 101—115]

2.8. ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

При вивченні цієї теми необхідно визначитись, по-перше, з тим, яких підприємств стосується П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Річ у тім, що норми цього Положення застосовуються не тільки суб'єктами малого підприємництва, визнаними такими відпо-

відно до чинного законодавства, а і представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності.

По-друге, слід знати, що фінансовий звіт таких підприємств складається всього з двох форм: Баланс (форма № 1-м) і Звіт про фінансові результати (форма № 2-м).

По-третє, слід звернути увагу на те, що, як і в минулі роки, цей фінансовий звіт побудований на суміщенні і вилученні цілої групи показників, передбачених для звичайних підприємств. Водночас за структурою він тотожний фінансовій звітності звичайних підприємств, яка регламентована П(С)БО 2 і П(С)БО 3.

У зв'язку з цим при вивченні змісту і порядку складання балансу за формою № 1-м основну увагу слід зосередити на тому, як здійснюється ущільнення інформації за відповідними статтями балансу, тобто які статті балансу звичайного підприємства об'єднуються при формуванні статей форми № 1-м.

Що стосується оцінки і переоцінки статей балансу, то в цьому питанні слід керуватись відповідними стандартами: П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» і т. д.

При складанні ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ф. № 2-м) необхідно, по-перше, звернути увагу на те, що форма № 2-м не тільки скорочена порівняно з типовою формою № 2, яка регламентована П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», а й передбачає можливість її складання за різними джерелами залежно від варіанту обліку витрат, обраного малим підприємством: тобто з використанням рахунків класу 9 «Витрати діяльності», чи рахунків класу 8 «Витрати за елементами». Мається на увазі, що рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» використовують усі підприємства, у тому числі і суб'єкти малого підприємництва. Тому дані про дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначають за даними рахунка 70 «Дохід від реалізації», порядок ведення якого регламентований Інструкцією про застосування нового плану рахунків; дані про інші операційні доходи (рядок 060) — на підставі рахунка 71 «Інший операційний дохід»; дані про інші звичайні доходи (рядок 130) — на підставі рахунків 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 «Інші доходи», які, до речі, суб'єкти малого бізнесу можуть об'єднати на одному рахунку під назвою «Інші звичайні доходи».

Чистий фінансовий результат визначається розрахунково і має відповідати даним рахунка 79 «Фінансові результати». Алгоритм визначення чистого фінансового результату з розшифруванням доходів і витрат подано на рис. 22.

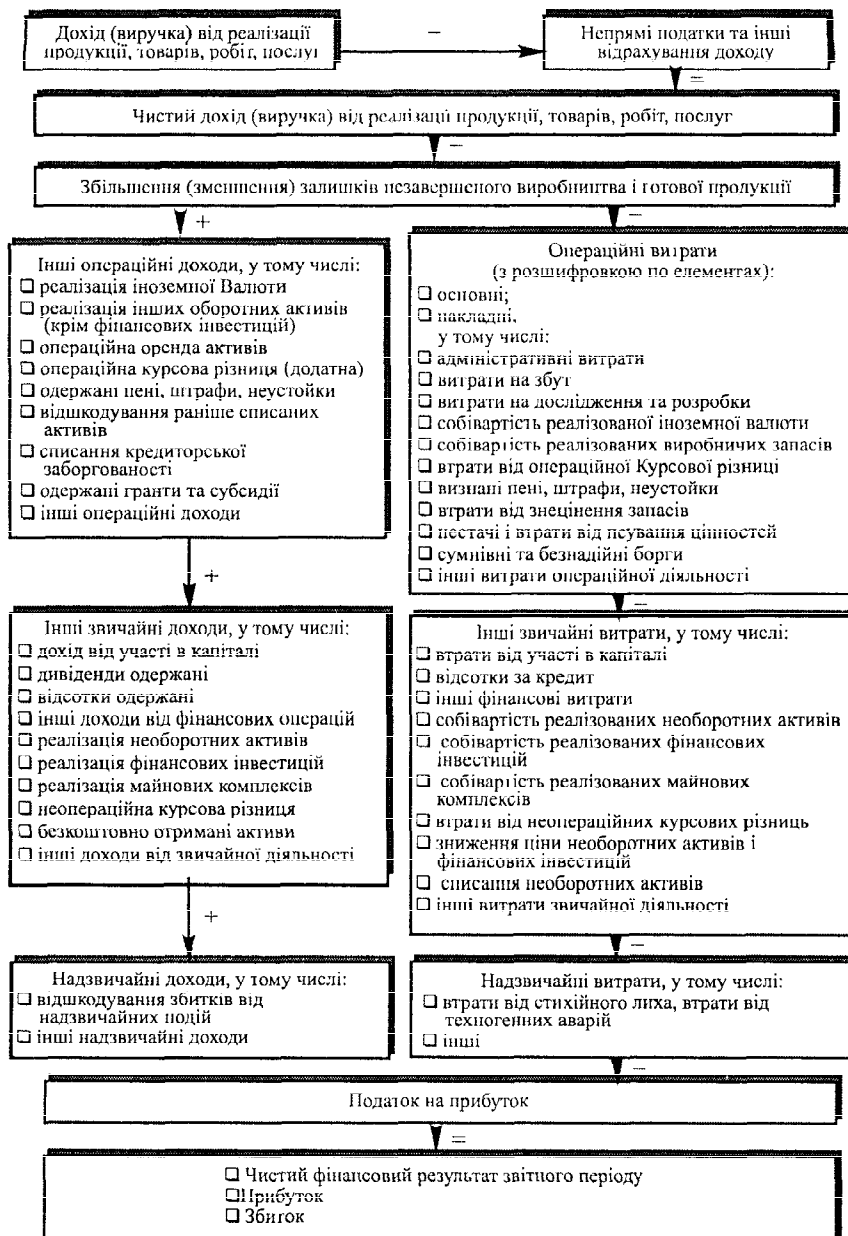

Рис. 22. Алгоритм визначення чистого фінансового результату суб'єкта малого підприємництва

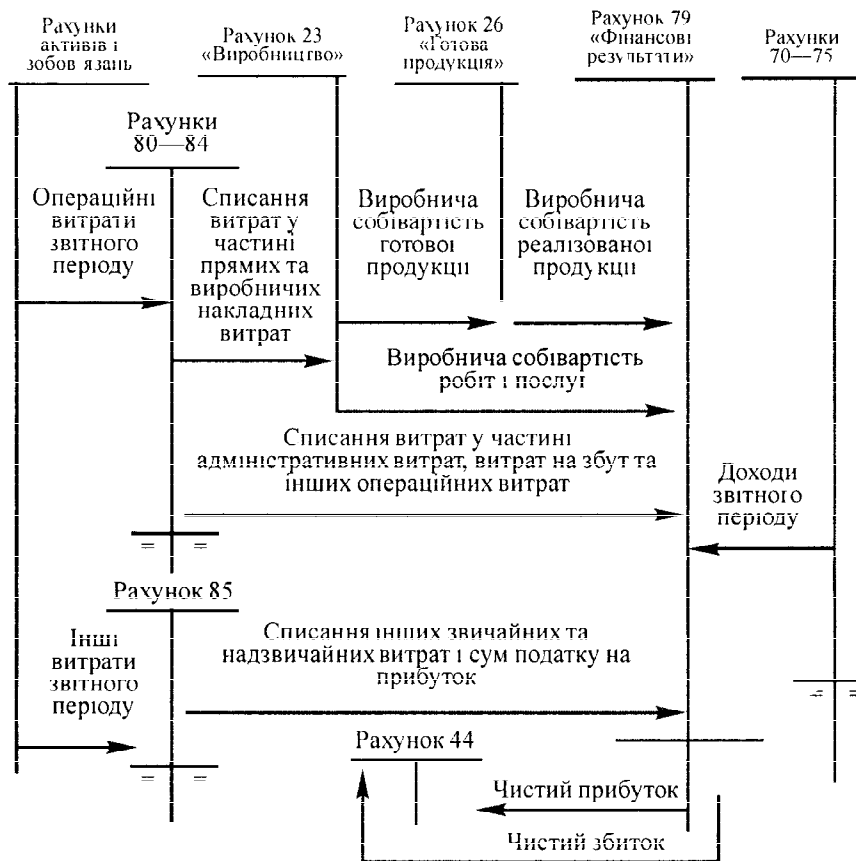

Рис 23. Загальна схема обліку витрат, доходів і результатів діяльності суб'єкта малого підприємництва (за умови системного обліку за рахунками 23 і 26)

Дані про залишки незавершеного виробництва і готової продукції можна отримати за даними рахунків 23 «Виробництво» і 26 «Готова продукція». Дані про операційні витрати можна отримати за даними рахунків 80—84 у дебет рахунка 79, враховуючи те, що частина витрат, які обліковуються на рахунках 80—84, списується щомісяця в дебет рахунка 23 для формування виробничої собівартості продукції, робіт, послуг (яка згодом у частині реалізації відноситься на дебет рахунка 79). Друга частина витрат, зокрема, адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати списуються безпосередньо з рахунків 80—84 у дебет рахунка 79.

Дані про інші звичайні і надзвичайні витрати суб'єкта малого підприємництва отримують на підставі рахунка 85 «Інші витрати», який призначено для обліку витрат на інвестиційну та фінансову діяльність підприємства, а також втрат від надзвичайних подій. На цьому рахунку також узагальнюється інформація про суму податків на прибуток. Такі витрати є витратами періоду і не можуть збільшувати вартість активів підприємства. Саме тому вони щомісяця списуються лише на рахунок 79.

Загальну схему обліку витрат, доходів і результатів діяльності суб'єкта малого підприємництва подано на рис. 23.

У торговельних підприємствах може застосовуватись аналогічна схема з урахуванням того, що замість рахунка 26 застосовуватиметься рахунок 28 «Товари», а рахунок 23 взагалі не використовується.

Особливу увагу при вивченні форми № 2-м слід звернути на зміни, внесені в П(С)БО 25 наказом Мінфіну України від 24.02.2001 за № 101. Зокрема, наказом визначено, що суб'єкти малого підприємництва можуть всю суму витрат операційної діяльності з кредиту рахунків класу 8 «Витрати за елементами» списувати до дебету рахунка 79 «Фінансові результати». У таких випадках вартість залишку незавершеного виробництва і готової продукції визначається так:

« інвентаризацією на кінець звітного року (або кварталу) встановлюється залишок незавершеного виробництва, який оцінюється за прямими матеріальними витратами і прямими витратами на оплату праці з відображенням за дебетом рахунка 23 «Виробництво» і кредитом рахунка 79 «Фінансові результати»;

» на підставі первинних документів, якими оформляється рух (виготовлення, передача в місця зберігання, відпуск на сторону, реалізація) готової продукції, підприємство забезпечує кількісний (оперативний) облік виробленої, відпущеної, а також залишку готової продукції за центрами відповідальності. Залишок готової продукції, який встановлюється за даними кількісного (оперативного) обліку на дату балансу, оцінюється за справедливою вартістю (ціна реалізації за відкиданням непрямих податків, витрат на збут і суми прибутку, виходячи з прибутку для цього конкретного виду готової продукції) і відбивається у звітному місяці за дебетом рахунка 26 «Готова продукція» і кредитом рахунка 79 «Фінансові результати».

Для одержання безпосередньо у бухгалтерському обліку даних про собівартість залишків готової продукції суб'єкти малого

підприємництва витрати, пов'язані з виробництвом (виготовленням) і відпуском готової продукції, можуть визначати і відображати у порядку, встановленому Положенням про спрощену форму бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 1998 року № 196, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12 жовтня 1998 року за № 646/3086. Для одержання безпосередньо у бухгалтерському обліку даних про собівартість залишків незавершеного виробництва і готової продукції суб'єкти малого підприємництва **витрати виробництва і собівартість виробленої готової продукції можуть** визначати і відображати у порядку, встановленому Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291, який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 21 грудня 1999 року за № 893/4186.

При заповненні статей про елементи витрат операційної діяльності (рядки 090—120) слід керуватися Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». **Торгівельні** організації собівартість реалізованих товарів до матеріальних затрат не включають, а показують у вписаному рядку 140.

У статті «Чистий прибуток (збиток)» відбивається чистий прибуток або чистий збиток — різниця між сумою чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і сумою всіх витрат. **Сума всіх витрат збільшується на суму зменшення залишків** незавершеного виробництва і готової продукції або **зменшується** на суму збільшення залишків незавершеного виробництва і готової продукції.

У зведених фінансових звітах показники чистого прибутку і збитку наводяться розгорнуто як сума відповідних показників юридичних осіб, фінансова звітність яких включена до зведеного фінансового звіту.

Тобто основні структурні зміни «Звіту про фінансові результати» полягають у тому, що тепер він складається **не з двох**, а з одного розділу:

— рядок «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)» **виключено і замінено** рядками колишнього другого розділу «Елементи операційних затрат»;

— для торговельних організацій введено пустий рядок (140), в якому бухгалтеру потрібно буде самостійно вписати його назву — «Собівартість реалізованих товарів» (у графі 1) і зазначити суму (у графі 2). У матеріальних затратах ця сума не відображається;

— у загальній сумі інших операційних затрат додатково відображається належна до сплати **відповідно до чинного законодавства** (тобто згідно з податковим Розрахунком) сума єдиного податку, плата за спецпатент або фіксований сільгосподаток з окремим зазначенням назви податку та суми у рядку 131;

— введено новий рядок, в якому відображається сума збільшення або зменшення залишків незавершеного виробництва та нереалізованої готової продукції СМП.

Крім цього, у наказі № 101 визначено порядок подання звітності у разі зміни статусу підприємства. Так, якщо чисельність найманих працівників та виручка підприємства (а також деякі інші показники) у 2000 році повністю відповідали умовам віднесення до СМП, то з 1 кварталу 2001 року підприємство повинно застосовувати Стандарт 25 та звігувати за скороченою формою. Якщо ж за результатами діяльності 1 кварталу або 1 півріччя 2001 року вищезазначені показники не будуть відповідати таким умовам, то фінансовий звіт за ці та подальші звітні періоди підприємство повинно буде подати за повною формою. А от якщо вибуття з лав СМП відбудеться тільки за результатами 9 місяців 2001 року, то цей звіт, а також річний можна продовжувати складати за скороченою формою.

Література

[10, зі змінами і доповненнями від 24.02.2001 № 101]

2.9. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ

При вивченні цієї теми особливу увагу треба зосередити на двох основних формах податкової звітності: Декларації про прибуток підприємства і Податкової декларації з податку на додану вартість.

Порядок складання Декларації про прибуток підприємства регламентований наказом ДПА України від 21.01.98 р. № 37, тому треба, перш за все, ознайомитись з цим наказом. Для того щоб краще зрозуміти порядок складання декларації, пропонується скористатись схемою, наведеною на рис. 24.

Як бачимо з цієї схеми, основою для визначення оподаткованого прибутку є показники скоригованого валового доходу, загальної суми валових витрат і амортизаційних відрахувань. Порядок формування цих показників представлено у відповідних схемах (рис. 25 і 26).

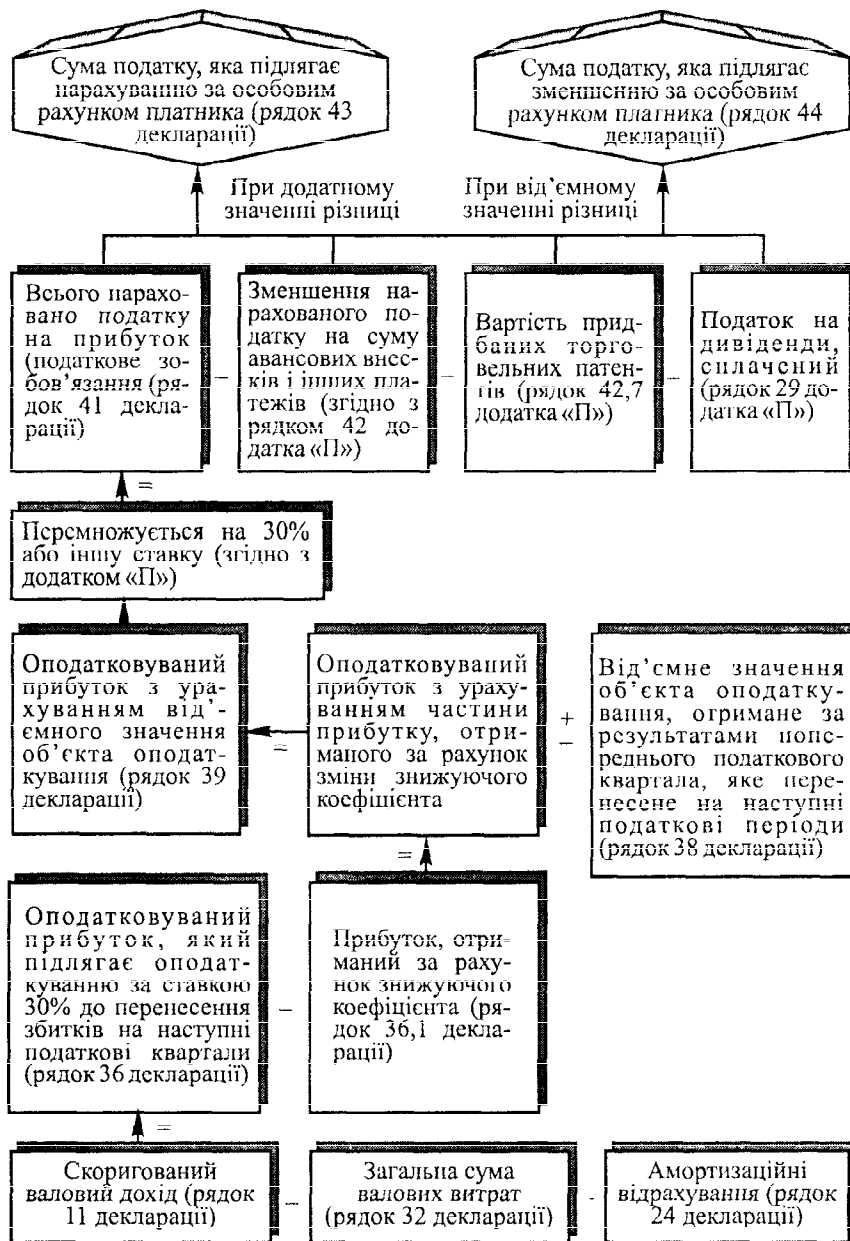

Рис. 24. Схема визначення суми податку на прибуток при заповненні Декларації про прибуток підприємства

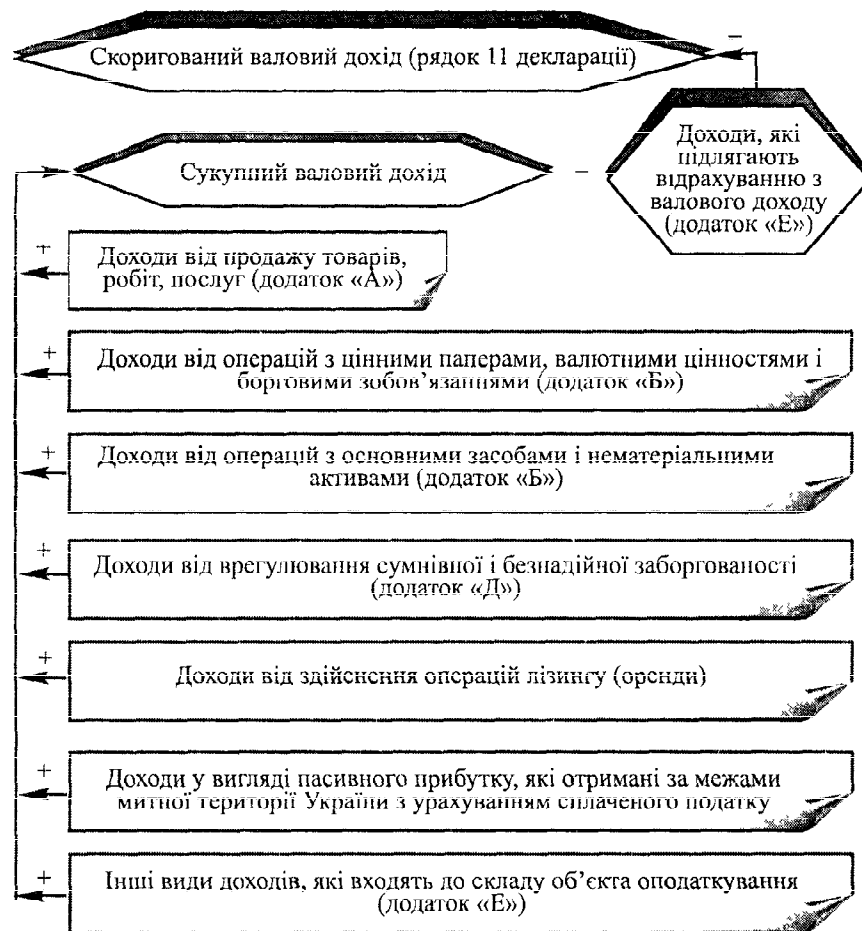

Рис. 25. Схема формування показника скоригованого валового доходу при заповненні Декларації про прибуток

Як бачимо з рис. 25, основну частину сукупного валового доходу формують доходи від продажу товарів, робіт, послуг, тому потрібно знати особливості відбиття цих доходів у декларації. Зокрема, потрібно знати, що продаж товарів (робіт, послуг) відбивається без сум ПДВ, одержаних (нарахованих) у складі ціни продажу товарів (робіт, послуг), за винятком випадків, коли таке підприємство-отримувач не є платником ПДВ.

Платник податку, який зобов'язаний включати у ціну товару (продукції) акцизний збір, відображає загальний дохід від прода-

жу таких товарів без суми акцизного збору і не включає суми акцизного збору у валові витрати (рядок 19 декларації) при внесенні утриманих сум акцизного збору з його платників до бюджету. Решта платників податку відбивають загальний дохід від продажу товарів з урахуванням акцизного збору.

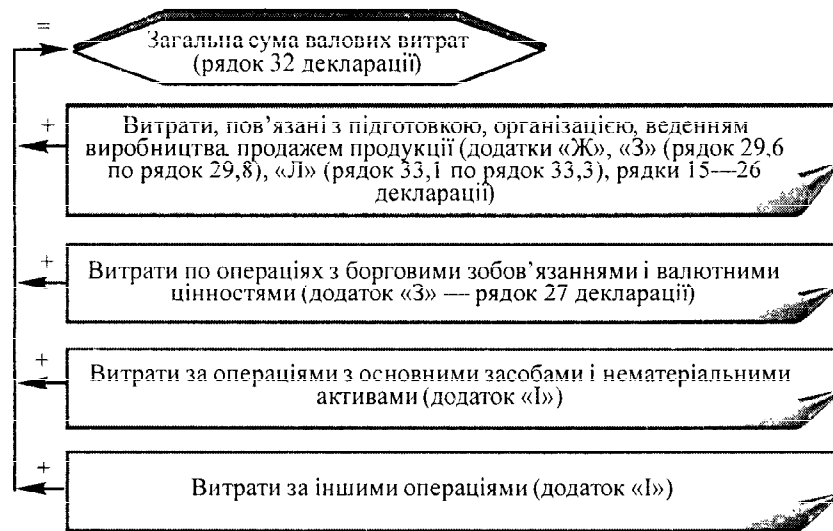

Рис. 26. Схема формування показника загальної суми валових витрат при заповненні Декларації про прибуток

Слід звернути увагу на те, що найбільшу частку загальної суми валових витрат складають витрати, пов'язані з підготовкою, організацією, веденням виробництва і продажем продукції. З їх складом можна ознайомитися за схемою, наведеною на рис. 27.

При вивченні порядку складання декларації слід усвідомити, що більшість рядків декларації заповнюється на підставі показників, попередньо сформованих у відповідних додатках.

Для зручності перенесення даних із додатків у декларацію після назви показника у формі вказано, на основі якого додатка він заповнюється. Більшість додатків являють собою розшифрування окремих рядків декларації і заповнюються на основі даних бухгалтерського або податкового обліку. Деякі показники (рядки) декларації заповнюються безпосередньо за даними бухгалтерського або податкового обліку, без відображення їх в будь-яких додатках. Пропонується знайти такі показники і ознайомитись з ними.

Рис. 27. Схема формування показника валових витрат, пов'язаних з підготовкою, організацією, веденням виробництва, продажем продукції

Слід усвідомити також, що заповнення кожного рядка декларації і додатків ґрунтується на відповідних статтях Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» і пунктах «Порядку складання декларації». З метою засвоєння цього зв'язку і підпорядкування пропонується самостійно скласти таблицю, зразок якої наведено в табл. 5. Такі таблиці доцільно скласти за кожним із додатків до декларації.

ЗВ'ЯЗОК ДЕКЛАРАЦІЇ ПРО ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА З ЗАКОНОМ ПРО ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ І ПОРЯДКОМ СКЛАДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ

№ з/п	Показники	Код рядка	Пункти і підпункти порядку	Статті і пункти закону
1	Доходи від продажу товарів (робіт, послуг) — (додаток «А», рядок 1,7)	1	3.1	4.1.1
2	Доходи від операцій з цінними паперами, валютними цінностями і борговими зобов'язаннями (додаток «Б», рядок 2,12)	2	3.2	4.1.2
	І т. д. (продовжити самостійно)			

Слід звернути увагу і на те, що Декларація про прибуток складається наростаючим підсумком з початку року (квартал, півріччя, 9 місяців, рік). Відповідно до цього підприємство визначає свої податкові зобов'язання також наростаючим підсумком з початку року, незалежно від того, позитивний чи від'ємний об'єкт оподаткування склався в попередніх податкових кварталах.

Оскільки декларація подається по закінченні відповідного кварталу, Законом передбачено, що підприємство подає протягом кварталу (за перший і другий місяці кварталу) повідомлення про результати розрахунку авансового внеску податку на прибуток.

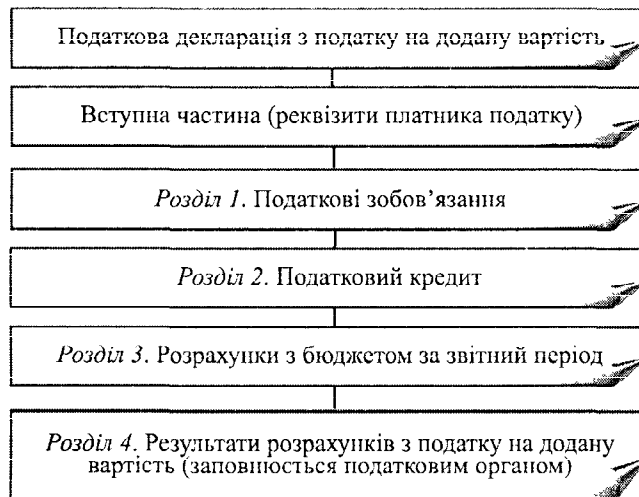

Рис. 28. Зміст і побудова податкової декларації з ПДВ

Порядок заповнення і подання Податкової декларації з ПДВ регламентований відповідним наказом ДПА України (від 30.05.97 за № 166). Тому, перш за все, треба ознайомитись з цим наказом (з доповненнями і змінами за останні роки). Зміст і побудову податкової декларації з ПДВ ілюструє на рис. 28. На рис. 29 наведено структуру окремих розділів цієї декларації. Для того щоб чіткіше уявити порядок і послідовність заповнення цієї декларації, слід ознайомитися зі схемою, наведеною на рис. 30.

Зі схеми видно, що вона ґрунтується на податковому обліку, який має свою документальну основу (податкові накладні) і облікові реєстри (книги обліку продажу і придбання). Але дані податкового обліку ПДВ мають обов'язково збігатися з даними бухгалтерського обліку розрахунків по платежах до бюджету з ПДВ.

	Колонка А	Колонка Б
<i>Розділ 1. Податкові зобов'язання</i>	Обсягу продажу без врахування ПДВ	Сума ПДВ
<i>Розділ 2. Податковий кредит</i>	Колонка А	Колонка Б
	Обсягу придбання без врахування ПДВ	Дозволений податковий кредит
<i>Розділ 3. Розрахунки з бюджетом за звітний період</i>	Колонка А	Колонка Б
	(не заповнюється)	Сума ПДВ
<i>Розділ 4. Результати розрахунків з ПДВ</i>	Позначка про уплату ПДВ, про відшкодування і проведення попередньої перевірки і т. ін.	

Рис. 29. Структура окремих розділів податкової декларації з ПДВ

Треба знати, що за певних умов підприємство може подавати податкову декларацію з ПДВ за скороченою формою. Крім того, підприємства, які здійснюють експорт товарів (робіт, послуг) і мають квартальний звітний (податковий) період, подають додаток 1 до податкової декларації «Розрахунок бюджетного відшкодування», а при заповненні рядків 8 та 16 податкової декларації подають додаток 2 «Розрахунок коригування сум ПДВ». Такий самий додаток подається при потребі і до податкової декларації (скороченої).

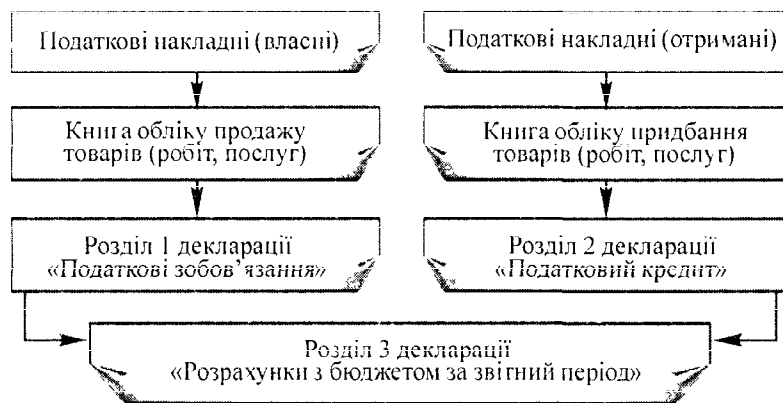

Рис. 30. Порядок заповнення податкової декларації з ПДВ

При імпорті товарів подається також «Декларація з податку на додану вартість і акцизного збору за імпортні товари».

Платники акцизного збору подають до ДПА «Розрахунок акцизного збору».

При вивченні податкової звітності слід звернути увагу і на такі форми, як «Розрахунок суми комунального податку», «Розрахунок суми податку на рекламу», «Розрахунок збору за забруднення навколишнього природного середовища», «Розрахунок внесків до Державного інноваційного фонду» тощо.

Особливу увагу треба звернути на порядок складання «Довідки про суми виплачених доходів фізичних осіб» (форма № 8-ДР) і «Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і перебувають за її межами». Потрібно навчитись правильно заповнювати також «Звіт про суми отриманих пільг з оподаткування» (форма № 1-ПП), яка складається в розрізі окремих видів податків і пільг щодо кожного виду податків.

Повний перелік документів, які подаються в Податкову інспекцію за результатами звітного періоду, наведено нижче.

ПЕРЕЛІК

документів, які підлягають здачі в податкову інспекцію за результатами роботи за звітний період

1. Оригінал Декларації про прибуток підприємства з заповненими додатками. Декларацію разом з додатками потрібно про-

шнурувати, пронумерувати із зазначенням загальної кількості сторінок, завірити підписами посадових осіб та печаткою.

1.1. Відомість про облік балансової вартості матеріальних активів (п. 5.9 ст. 5 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств»).

1.2. Відомість про облік балансової вартості товарів (п. 5.9 ст. 5 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств»).

1.3. Розрахунок фінансових результатів товарообмінних (бартерних) операцій (п. 7.1.2 ст. 7 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств»).

1.4. Податковий звіт про результати спільної діяльності (п. 7.7.2 ст. 7 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств»).

1.5. Податковий звіт про результати діяльності виконавця довгострокових договорів (п. 7.10.10 ст. 7 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств»).

1.6. Повідомлення про зменшення валового доходу за операціями, пов'язаними з реалізацією товарів (п. 12.1.4 ст. 12 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств»).

1.7. Розрахунок-повідомлення розподілу консолідованого податку між юридичною особою та філіями (п. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 — стосується деяких платників).

2. Письмове пояснення про причини виникнення від'ємного значення об'єкта оподаткування на кінець звітного періоду.

3. Для неприбуткових організацій і установ:

Звіт про використання коштів неприбуткових організацій і установ.

Кошторис доходів та витрат для бюджетних підприємств та установ.

Декларація про прибуток підприємств.

Звіт про суми отриманих пільг по оподаткуванню в розрізі окремих видів податків і пільг щодо кожного виду податку (форма 1-ПП).

4. Для підприємств, які перейшли на сплату єдиного податку:

Розрахунок сплати єдиного податку.

Копія свідоцтва про сплату єдиного податку.

Копії платіжних доручень з позначкою банку.

5. Декларація з податку на додану вартість.

6. Декларація з податку на додану вартість наростаючим підсумком.

7. Розрахунок з акцизного збору.

8. Звіт про суми нарахованого збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

9. Звіт про суми отриманих пільг з оподаткування в розрізі окремих видів податків і пільг щодо кожного виду податку (форма 1-ПП).

10. Розшифрування звільнених від оподаткування оборотів з ПДВ.

11. Копії платіжних доручень (з ПДВ, податку на прибуток та консолідованого податку на прибуток).

12. Довідка про наявність розрахункових рахунків; про керівний склад підприємства та засновників; фактичну адресу та контактні телефони.

13. Звіт про нарахування страхових внесків і інших надходжень та витрачання коштів Пенсійного фонду.

14. Розрахункова відомість про кошти фонду соціального страхування.

15. Звіт за внесками до Державного фонду сприяння зайнятості населення.

16. Розрахунок внесків до фонду соціального захисту інвалідів.

17. Розрахунок платежу із сум перевищення фактичного фонду оплати праці порівняно з його розрахунковою величиною (для підприємств-монополістів).

18. Форма № 8-ДР.

Позначки на Декларації про прибуток про подання звітності

1. До відділу приймання та обробки податкових документів:

а) Декларація про валютні кошти за межами України з позначкою банку, в якому знаходиться валютний рахунок для підприємств, які заповнюють розділи 1—4 Декларації та мають заборгованість нерезидентів з експортно-імпортних операцій за розділом 5 Декларації;

б) Декларація про валютні кошти за межами України (для підприємств, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю, розділ 5 Декларації).

2. До управління місцевих податків і зборів:

а) розрахунок за комунальним податком;

б) розрахунки інших місцевих податків і зборів (для платників);

в) розрахунок плати за спеціальне використання водних ресурсів.

Слід ознайомитися також з особливостями податкової звітності суб'єктів малого підприємництва, які сплачують єдиний податок.

Річ у тім, що вона відрізняється залежно від того, за якою ставкою сплачується податок (6 відсотків чи 10 від суми виручки

від реалізації). Треба звернути увагу на те, що виручкою від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) вважається сума, фактично отримана суб'єктом підприємницької діяльності на розрахунковий рахунок або в касу за здійснення операцій з продажу продукції (товарів, робіт, послуг). Істотні особливості має звітність підприємств, які здійснюють спільну діяльність на території України без створення юридичної особи. Відповідно потрібно ознайомитися зі змістом і порядком складання податкового звіту про результати спільної діяльності таких підприємств.

Термінологічний словник до теми «Податкова звітність»

Податкові періоди — звітний (податковий) рік, звітний (податковий) квартал.

Валовий дохід — загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі, виключній (людській) економічній зоні, так і за її межами.

Валові витрати виробництва та обігу — сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), які придбаваються (виготовляються) таким платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

Товари — матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.

Інвестиція — господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів, нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно.

Платники податку на прибуток — суб'єкти підприємницької діяльності, бюджетні, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють діяльність, спрямовану на отримання прибутку як на території України, так і за її межами.

Амортизація основних фондів і нематеріальних активів — поступове віднесення витрат на їх придбання, виготовлення або поліпшення, на зменшення скоригованого прибутку платника податку у межах норм амортизаційних відрахувань, установлених Законом.

Платник податку на додану вартість — особа, яка відповідно до Закону України про ПДВ зобов'язана здійснювати утримання та внесення до

бюджету податку, що сплачується покупцем, або особою, яка ввозить (пересилає) товари на митну територію України.

Продаж товарів — будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, постачання та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів.

Податкове зобов'язання — загальна сума податку, одержана (нарахована) платником податку у звітному (податковому періоді).

Податковий кредит — сума, на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду.

Література

[31; 32]

2.10. СТАТИСТИЧНА І СПЕЦІАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ

При вивченні цієї теми основну увагу слід звернути на форми звітності, які містять вартісні показники і складаються на підставі даних бухгалтерського обліку. Для того щоб уявити обсяг статистичної звітності, її структуру, зміст і порядок подання, в табл. 6 наведені основні форми статистичної звітності промислових підприємств України та їх стисла характеристика. Докладнішому вивченню підлягають форми статистичної звітності з продукції, праці, фінансів і зовнішньоторговельної діяльності, оскільки багато показників цих форм впливають з даних бухгалтерського обліку. Необхідно визначити за кожною формою конкретні джерела формування відповідних показників (бухгалтерські рахунки і облікові реєстри).

З форм спеціальної звітності основну увагу слід звернути на звітність по відрахуванням на соціальні потреби, зокрема: форму № 4-ПФ «Звіт про нарахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування й інших надходжень та витрачання коштів пенсійного фонду»; форму № 4-ФСС «Розрахункова відомість по коштах фонду державного соціального страхування» та «Розрахункова відомість про нарахування і перерахування збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття». Заповнені зразки цих форм наведені в таблицях 7—10.

Таблиця 6

ОСНОВНІ ФОРМИ СТАТИСТИЧНОЇ ЗВІТНОСТІ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

№ з/п	Форма звітності	Наказ Держкомстату України	Строк подання	Хто надає	Структура і зміст форми	Примітки
1	№ 1-П (термінова) місячна «Терміновий звіт промиислового підприємства по продукції»	№ 270 від 26 07 99	2-го числа після звітного періоду	Підприємства, що здійснюють промислову діяльність	Розділ 1 Економічні показники (виробництво, продажі праці, реалізація) 2 Виробництво видів продукції (кількості та вартості) 3 Виробництво товарів народного споживання (у вартісному вираженні)	По видах продукції за номенклатурою, встановленою органами держстатистики
2	№ 1-П (квартальна) «Квартальний звіт підприємства по продукції»	№ 270 від 26 07 99	15-го числа після звітного періоду	Промислові підприємства всіх форм власності	1 Економічні показники (обсяг продукції в оптових цінах підприємств без ПДВ і АЗ) 2 Виробництво видів промислової продукції (у тому числі електроенергія і теплота) 3 Товари народного споживання	Абсолютно по всіх видах виробленої промислової продукції, а також вартість виконаних робіт промислового характеру
3	№ 1 — (торг) «Звіт про товарооборот» (термінова-місячна)	№ 292 від 16 08 99	2-го числа після звітного періоду	Підприємство роздрібно-торгівель та громадського харчування	1 Роздрібний товарооборот 2 Оптовий товарооборот 3 Обороти від інших видів діяльності 4 Запаси товарів на кінець місяця	Інструкція про облік роздрібного товарообороту і товарних запасів, затверджена 28 12 96 № 389

4	Додаток № 1-П (мали) до форми № 1-підприємства (річна) «Звіт малого підприємства, кооперативу про виробництво промислової продукції»	№ 269 від 26 07 99	15 лютого	Малі підприємства та кооперативи	1 Види продукції (кількість та вартість) 2 Товари народного споживання (за вартістю)	За номенклатурою, встановленою органами держстатистики
5	№ 1-підприємництво (річна) «Обстеження діяльності підприємства (організації) за рік»	№ 273 від 27 07 99	15 лютого	Підприємства 1 організації, що є юридичними особами	1 Демографічна ситуація на підприємстві 2 Розподіл обсягу виробленої реалізованої продукції (робіт, послуг) за видами діяльності 3 Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) 4 Закони 5 Чисельність працівників та оплата їх праці 6 Валові інвестиції в основний капітал 7 Основні показники по місцевих одиницях	Місцевою одиницею є виділений на окремий баланс підрозділ підприємства (філія, представництво тощо), який розташований на відокремленій території та здійснює один або кілька видів діяльності
6	№ 1-ПВ (термінова) місячна «Звіт з праці»	№ 24 від 14 10 97	7 числа після звітного періоду	Усі підприємства, установи та організації	1 Чисельність та фонд оплати праці 2 Розподіл працівників за розмірами зарплати 3 Довідка про склад фонду оплати праці	За цією ж формою складається також звіт за I квартал, півріччя, 9 місяців, рік

Продовження табл. 6

№ з/п	Форма звітності	Наказ Держкомстату України	Строк подання	Хто надає	Структура і зміст форми	Примітки
7	№ 1-ПВ (заборгованість) термінова-місячна «Звіт про стан заборгованості із виплати заробітної плати»	№ 407 від 02.12.98	11 числа після звітного періоду	Усі підприємства, установи, організації	<i>Розділ 1.</i> Сума нарахованої зарплати, фактично виплачено, сума заборгованості та інше <i>Розділ 2.</i> Розподіл працівників та коштів за терміном заборгованості	Заповнюється тими підприємствами, які своєчасно не розраховувались з працівниками по заробітній платі
8	№ 3-ПВ (термінова-квартальна) «Звіт про використання робочого часу»	№ 1 від 04.01.2000	7 числа після звітного періоду	Усі підприємства, установи, організації	1. Використання робочого часу 2. Рух робочої сили 3. Інформація про укладання колективних договорів	Заповнюється нарастаючими підсумками з початку року
9	№ 1-Б термінова-місячна «Звіт про фінансові результати і дебіторську заборгованість»	№ 290 від 20.08.98	На 20-й день після звітного періоду	Усі підприємства	<i>Розділ 1.</i> Фінансові результати <i>Розділ 2.</i> Дебіторська та кредиторська заборгованість (в т.ч. між підприємствами України, з суб'єктами країн СНД та інших країн)	Заборгованість представляється за загальною сумою та з неї прострочена

10	№ 22 (поштова) «Основні показники, які характеризують господарську діяльність підприємства за рік»	№ 269 від 26.07.99	20 лютого	Усі промислові підприємства	1. Продукція (обсяг в оптових цінах підприємств без ПДВ і АЗ). 2. Основні фонди (середньорічна вартість) 3. Праця (чисельність працівників і фонд оплати праці)	—
11	№ 6-рІчна (поштова) «Рентабельність виробництва окремих видів продукції»	№ 175 від 15.07.97	15 лютого	Промислові підприємства	1. Оптова ціна одиниці продукції 2. Звітна собівартість одиниці 3. Обсяг товарної продукції в оптових цінах і по звітній собівартості 4. Рентабельність (або збитковість) в %-х у собівартості	Рентабельність визначається як відношення різниці обсягу товарної продукції і витрат на її виробництво до витрат на виробництво за кожним видом продукції
12	№ 5-ЗЕЗ (місячна) «Звіт про експорт (імпорт) товарів, що не проходять митного декларування»	№ 28 від 16.10.97	10 числа після звітного періоду	Підприємства, що здійснюють зовнішню торговельну діяльність	1. Найменування товарів 2. Найменування валют 3. Кількість та вартість у валюті найкращу	Усі дані наводять у розрізі країн, які торгують, і країн походження (призначення) товарів
13	№ 9-ЗЕЗ «Звіт про експорт (імпорт) послуг (квартальна-річна)»	№ 45 від 13.11.97	10 числа після звітного періоду	—	1. Найменування послуг 2. Найменування валют 3. Вартість у валюті найкращу	Усі дані наводяться в розрізі країн

Закінчення табл. 6

№ з/п	Форма звітності	Наказ Держкомстату України	Строк подання	Хто надає	Структура і зміст форми	Примітки
14	№ 11-ОФ (позитивна, річна) «Звіт про наявність та рух основних фондів, амортизацію (знос)»	№ 304 від 11.10.96	5 лютого	Усі підприємства і організації	1. Наявність та рух основних фондів (за видами) 2. Склад основних фондів (за видами) 3. Ремонт основних фондів	Довідково: 1. ОФ взяті у фінансову оренду 2. Здані в оперативну оренду 3. Законсервовані ОФ тощо
15	№ 2-б термінова (квартальна, річна) «Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів»	№ 190 від 29.07.97	Квартальна — 21 числа, річна — 8 лютого	Підприємства, банки страхові та інші організації	1. Випуск та розміщення емітентом цінних паперів (за видами) 2. Обіг цінних паперів (за видами) 3. Обсяги взаємного інвестування у вигляді цінних паперів (резидента-емітента у нерезидентів та нерезидентів-емітентів у резидента)	Звіт складають як емітенти, так і ті, що мають обіг цінних паперів (не власних)

Вивчення змісту структури цих форм повинно навести на думку про те, що для їх складання необхідна відповідна побудова аналітичного обліку по дебету і кредиту рахунків 651—653 «Розрахунки за страхуванням». Слід звернути увагу і на те, що всі ці форми складаються наростаючим підсумком з початку року і подаються різним адресатам в різні строки, які зазначені на бланках форм.

Література

[33; 34]

Таблиця 7

4-ФСС	III	I півріччя	2000
код форми	шифр страхувальника	період	рік

Альтаир

найменування страхувальника (підприємства, організації, установи, колективу та іншого кооперативу) і галузевої профспілки

адреса комітету профспілки

РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ ЗА КОШТАМИ ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ за I півріччя 2000 р.

ЧИСЕЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ І ФОНД ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ, ПЛАТ НАРАХУВАННЯ СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ

Таблиця 8

Показники	Код рядка	Всього з початку року
Середньооблікова чисельність працюючих, чол.	1	3
у тому числі жінок	2	—
Загальний фонд заробітної плати, всіх видів винагород і премій, на які нараховуються страхові внески	3	8910,95
План прибутків (нарахування страхових внесків) на поточний рік	4	540,0*

Розмір страхового тарифу: 4%
Встановлені терміни видачі зарплати:
за 1-шу половину місяця —
за 2-гу половину місяця 25

РОЗРАХУНКИ ЗА КОШТАМИ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Показник	Код рядка	Сума	Показник	Код рядка	Сума
Залишок заборгованості за страховальником на початок року	1	—	Залишок заборгованості за профорганізацією на початок року	13	—
Нараховано страхових внесків з початку року			Зараховано витрат по соцстраху з початку року		
На початок періоду		Сума	На початок періоду		Сума
		135,0			—
За звітний період (місяці)		131,44	За звітний період (місяці)		105,64
Квітень		45,0	червень		105,64
Травень		46,20			—
Червень		40,24			—
—		—			—
—		—			—
—		—			—
—		—			—
	2	266,44	Перераховано на поточний рахунок профспілки, фонду	14	105,64
			На початок періоду	15	180,0
			Сума		90,0

Нараховано пені (0,05%)	3	—	За звітний період (дата)	90,00	
	Нараховано за актами	4	—	квітень	
	5	—	травень	45,0	
Відшкодована допомога, виплачена по трудових калітвах і профзахворюваннях	6	—	—	—	
Одержана часткова вартість за путівки	7	—	—	—	
Не прийнято до заліку витрат	8	—	—	—	
Стягнуто штрафу	9	—	—	—	
Одержано від профорганізації, органу, фонду на розрахунковий (поточний) рахунок	10	—	Всього зараховано і сплачено (13—15)	285,64	16
Усього належить до платежу (1—10)	11	266,44	Залишок заборгованості за страховальником на кінець звітного періоду	—	17
Залишок заборгованості за профорганізацією на кінець звітного періоду	12	19,20	У тому числі прострочена заборгованість	—	18

ВИТРАТИ ЗА КОШТАМИ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ З ПОЧАТКУ РОКУ

Найменування витрат	Код рядків	Фактична кількість днів виплат допомоги, півтвірок	Фактичні витрати
		1	2
Допомога			
	1	5	105,64
За тимчасовою непрацездатністю без допомоги з догляду за хворими	2	---	---
За тимчасовою непрацездатністю з догляду за хворими	3	5	105,64
Разом за тимчасовою непрацездатністю (рядок 1 + рядок 2)	4	---	---
У тому числі:			
по трудовому кацітву* і профзахворюваннях	5	---	---
у зв'язку з вагітністю і пологами	6	---	---
у зв'язку з народженням дитини	7	---	---
на поховання	8	---	---
Разом (рядки 3, 5, 8)	9	***	105,64

«___» _____ 200__ р.

Керівник підприємства

Головний бухгалтер

Додаток до наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 3 жовтня 1997 р. № 4.
 Складається наростаючим підсумком з початку року і подається органам Державної служби зайнятості
 України щоквартально не пізніше 15 числа наступного за звітним кварталом місяця (08.04, 08.07, 08.10, 15.01)
 Код за ЄДРПОУ _____ № реєстрації платника збору _____
 № р/рахунку _____ № телефону _____

ВАТ «Славутич»

(найменування платника збору (підприємства, установи організації))

Таблиця 10

**РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ ПРО НАРАХУВАННЯ І ПЕРЕРАХУВАННЯ ЗБОРУ
 НА ОБОВ'ЯЗКОВЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРБОТТЯ**

за _____ рік

1. Загальна сума виплат, на які нараховується збір (у грн.):

I квартал (за місяцями)	II квартал (за місяцями)		III квартал (за місяцями)		IV квартал (за місяцями)		Усього з початку року	
	у розмірі 1,5%	у розмірі 0,5%	у розмірі 1,5%	у розмірі 0,5%	у розмірі 1,5%	у розмірі 0,5%	у розмірі 1,5%	у розмірі 0,5%
1340	1380	1380	1409-19	1409-19	1461-21	1461-21		
1250	1380	1380	1489-57	1489-57	1700-00	1700-00		
1425	1370	1370	1708-15	1708-15	1730	1730		
Разом 4015	4130	4130	4606-91	4606-91	5192-21	5192-21	17943-12	17943-12

Сума заборгованості з виплати заробітної плати станом на кінець звітного періоду

		1730	1730

2. Сума несплаченого збору 34—60 грн.

3. Розрахунок збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття

Номер рядка	Сума всього	Заборгованість на початок року				Номер рядка	Сума всього
		за платником збору		за службою зайнятості			
1	22—87					10	
		Нараховано		Перераховано			
		1,5%	0,5%	1,5%	0,5%		
		На початок періоду	63—77	На початок періоду	243—76		
		За звітний період (за місяцями)	7787	За звітний період (за місяцями)	103—39		
			26—42		34—16		
			25—50		35—23		
			25—95		34—00		
2	358—88	Разом	269—15	Разом	347—15	11	347—15

3	---	Донараховано при прийнятті звітності	Перераховано пені за актами	12	---
4	---	Нараховано за актами	Перераховано за актами	13	---
5	---	Нараховано пені за актами	Усього перераховано (сума ряд. 10—13)	14	347—15
6	381—75	Усього належить до платежу (сума ряд. 1—5)			
7	---	Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за платником збору, у тому числі:	за службою зайнятості	15	---
8	34—60				
9	94—60	сума збору, строк сплати якого не настав			

77

Керівник _____

(підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

МП.

Головний бухгалтер _____

(підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

« ____ » _____ 200__ р.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»¹

3.1. ОСНОВИ ПОБУДОВИ І ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

3.1.1. Питання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела перевірки правильності відповідей
1	Мета фінансової звітності	П (С) БО 1, п. 4—7
2	Склад та елементи фінансової звітності	П (С) БО 1, п. 8—11
3	Якісні характеристики фінансової звітності	П (С) БО 1, п. 14—17
4	Принципи підготовки фінансової звітності	П (С) БО 1, п. 18
5	Інформація, яка підлягає розкриттю, у фінансовій звітності	П (С) БО 1, п. 19—22
6	Інформація, яка підлягає розкриттю у примітках до фінансової звітності	П (С) БО 1, п. 23—25
7	Загальні вимоги до фінансової звітності	1, ст. 11
8	Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності	1, ст. 14
9	Суб'єкти, які складають консолідовану та зведену фінансову звітність	1, ст. 12
10	Поняття про звітний період	1, ст. 1—3

3.1.2. Тести

1. Який з наведених документів є компонентом фінансової звітності?

1. Проспект емісії.
2. Аудиторський висновок.
3. Пояснювальна записка до звітності.
4. Примітки до фінансових звітів.

¹ Тести і вирази складені за матеріалами, опублікованими в літературних джерелах (11), (16), (30) і на сторінках журналу «Бухгалтерський облік і аудит» за 2000 рік.

2. До складу якісних характеристик фінансової звітності не належить:

1. Дохідливість.
2. Обачність.
3. Доречність.
4. Зіставність.

3. За яким принципом підприємство складає фінансову звітність?

1. Періодичності.
2. Автономності.
3. Послідовності.
4. Усі наведені вище.

4. Відображення у балансі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів є дотриманням принципу:

1. Послідовності.
2. Обачності.
3. Повного висвітлення.
4. Превалювання сутності над формою.

5. Якого принципу підготовки фінансової звітності дотримується підприємство, розкриваючи у примітках до фінансових звітів події після дати балансу?

1. Історичної собівартості.
2. Співвідношення витрат і вигод.
3. Періодичності.
4. Повного висвітлення.

6. Якому принципу підготовки фінансової звітності відповідає вимога П(С)БО 9 відобразити запаси у балансі за нижчою з оцінок — собівартістю чи чистою вартістю реалізації?

1. Нарахування.
2. Безперервності діяльності.
3. Обачності.
4. Зрозумілості.

7. За яким принципом підготовки фінансової звітності оцінка активів у балансі здійснюється переважно на підставі витрат на їх придбання або виробництво?

1. Нарахування і відповідальності доходів і витрат.
2. Історичної (фактичної) собівартості.
3. Превалювання змісту над формою.
4. Обачності.

3.2. БАЛАНС ПІДПРИЄМСТВА

3.2.1. Питання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела перевірки правильності відповіді
1	Принципи визначення статей балансу	П(С)БО 2, п. 10—13
2	Структура та зміст активу балансу	П(С)БО 2, додаток
3	Структура та зміст пасиву балансу	П(С)БО 2, додаток
4	Зміст статей необоротних активів та джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 14—20
5	Зміст статей оборотних активів та джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 21—35
6	Зміст статей власного капіталу та джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 37—44
7	Зміст статей забезпечення наступних витрат і платежів, джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 45
8	Зміст статей довгострокових зобов'язань та джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 46—49
9	Зміст статей поточних зобов'язань та джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 50—60
10	Зміст статей витрат і доходів майбутніх періодів та джерела їх формування	П(С)БО 2, п. 36, 61
11	Порядок оцінки та переоцінки основних засобів	П(С)БО 7, п. 7—21
12	Порядок визначення зносу для балансової статті «Основні засоби»	П(С)БО 7, п. 22—30
13	Порядок оцінки та переоцінки нематеріальних активів	П(С)БО 8, п. 10—24
14	Порядок визначення зносу для балансової статті «Нематеріальні активи»	П(С)БО 8, п. 25—31
15	Порядок оцінки та переоцінки довгострокових і поточних фінансових інвестицій	П(С)БО 12, п. 4—15
16	Порядок оцінки запасів на дату балансу	П(С)БО 9, п. 24—28
17	Принципи оцінки та визнання дебіторської заборгованості	П(С)БО 10, п. 5—12
18	Принципи визнання та оцінки довгострокових і поточних зобов'язань	П(С)БО 11, п. 5—19

3.2.2. Тести

1. Правило нижчої оцінки на дату балансу може застосовуватись до:

1. Загальних запасів.
2. Окремих найменувань запасів і групи запасів.
3. Окремих найменувань запасів або однорідної групи запасів
4. Усіх перелічених вище пунктів.

2. Відображення дебіторської заборгованості у балансі підприємства за чистою вартістю реалізації відповідає такій якійській характеристикі фінансової звітності:

1. Обачності.
2. Достовірності.
3. Суттєвості.
4. Нейтральності.

3. Створення резерву сумнівних боргів приводить до таких змін за статтями фінансових звітів:

1. Зменшення дебіторської заборгованості і резерву сумнівних боргів.
2. Зменшення дебіторської заборгованості та збільшення резерву сумнівних боргів.
3. Збільшення резерву сумнівних боргів та зменшення прибутку від вкладення капіталу.

4. У балансі підприємства на 31.12.2001 р. за статтею «Інший додатковий капітал» відображено дооцінку основних засобів у сумі 15000 грн. Якщо на 31.12.2001 р. переоцінка основних засобів зменшила їхню балансову вартість на 16000 грн., то власний капітал на цю дату:

1. Зменшиться на 16000 грн.
2. Зменшиться на 15000 грн.
3. Зменшиться на 1000 грн.
4. Не зміниться.

5. Залишок за статтею балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітного періоду зріс, а валова сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилась. Внаслідок цього:

1. Зменшилась балансова вартість цієї дебіторської заборгованості.
2. Збільшився власний капітал за рахунок збільшення резервів.
3. Збільшилась балансова вартість оборотних активів.
4. Чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилась.

6. Залишок за статтею Балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітного періоду зріс, а первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги не змінилася. Внаслідок цього:

1. За рахунок збільшення резервів збільшився пасив балансу.
2. Чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилася.
3. Чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості зменшилася.
4. Чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості збільшилася.

7. Під час річної інвентаризації активів і зобов'язань підприємства були виявлені розбіжності в обліку поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Яким чином сума цієї заборгованості буде відображатися у балансі, якщо до дати балансу розбіжність не була врегульована з дебітором?

1. Як резерв сумнівних боргів.
2. За даними бух. обліку підприємства.
3. За даними бух. обліку дебітора.
4. Буде списана з балансу.

8. Підприємство у листопаді 2001 р. отримало аванс від замовника за продукцію, яка буде вироблена і відвантажена протягом 1 півріччя 2002 р. Яким чином ця операція буде відбита у фінансовій звітності за 2001 рік?

1. Як витрати майбутніх періодів у балансі.
2. Як надходження грошових коштів від фінансової діяльності у Звіті про рух грошових коштів.
3. Як поточні зобов'язання у балансі.
4. Буде розкрита у примітках як така, що не має відношення до звітного періоду.

9. За якою статтею балансу відображаються отримані підприємством аванси від покупців?

1. Доходів майбутніх періодів.
2. Витрат майбутніх періодів.
3. Поточних зобов'язань.
4. Дебіторської заборгованості.

10. За якою оцінкою відображаються в балансі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки?

1. Номінальною вартістю.
2. Чистою вартістю реалізації.
3. Теперішньою вартістю.
4. Сумою погашення.

11. 31 липня підприємством був виданий постачальнику 10%-й вексель номінальною вартістю 200 000 грн. строком на 1 рік. 31 грудня в Балансі слід відобразити зобов'язання за нарахованими відсотками в сумі:

1. 20000 грн.
2. 10000 грн.
3. 8335 грн.
4. 0 грн.

12. Залишок грошових коштів та їх еквівалентів на початок звітнього року становив 20 тис. грн. Чистий рух грошових коштів за рік становив:

- * від операційної діяльності (600 тис. грн.);
- * від інвестиційної діяльності — (200 тис. грн.);
- * від фінансової діяльності — 300 тис. грн.

Збитки від курсових різниць, які виникли внаслідок перерахунку залишку коштів в іноземній валюті на кінець звітнього року дорівнюють 6 тис. грн. Визначити залишок грошових коштів та їх еквівалентів на кінець звітнього року:

1. 720 тис. грн.
2. 714 тис. грн.
3. 700 тис. грн.
4. 814 тис. грн.

13. СМП є платником 6% податку. За якою сумою будуть оприбутковані матеріали, якщо у платіжних документах зазначимо, що вартість матеріалів — 12.000 грн., в тому числі ПДВ — 2000 грн.?

1. 10000 грн.
2. 12000 грн.

14. СМП є платником 10% податку. За якою сумою будуть оприбутковані матеріали, якщо у платних документах зазначимо, що вартість придбаних матеріалів — 6000 грн. без ПДВ та сума ПДВ — 1200 грн.?

1. 6000 грн.
2. 7200 грн.

15. СМП не визначають у балансі відстрочені податкові кредити і зобов'язання, якщо:

1. СМП є платником 6% податку.
2. СМП є платником 10% податку.
3. СМП не є платником єдиного податку.
4. СМП є платником податку на прибуток.

16. Підприємство придбало виробниче обладнання ціною 425 000 грн., сплатило витрати на його доставку 12000 грн., витратило 11000 грн. на монтаж, перевірку придатності та підготовку до експлуатації. Яку суму визнає підприємство в обліку як собівартість цього обладнання?

1. 448 000 грн.
2. 437 000 грн.
3. 436 000 грн.
4. 425 000 грн.

17. Підприємство придбало програмне забезпечення 2.01.2001 р. за 25000 грн., оцінило строк його корисного використання у 5 років, а ліквідаційну вартість як 0 грн. Для нарахування амортизації нематеріальних активів застосовується метод прямолінійної амортизації, а балансова вартість визначається за П(С)БО 2. Якою буде балансова вартість програмного забезпечення на 31.12.2001 р.?

1. 15 000 грн.
2. 20 000 грн.
3. 25 000 грн.
4. 22 500 грн.

18. На 31 грудня 2000 р. підприємство мало такі залишки на рахунках у банку:

- * поточний рахунок основний — 17 800 грн.;
- * поточний рахунок додатковий — 5000 грн.;
- * валютний рахунок — 2000 дол. США (курс 1 дол = 5,45 грн.), а також 120 — денний депозитний сертифікат строком погашення 20.03.2001 р. на суму 10000 грн.:

Визначити, яку суму грошових коштів та їх еквівалентів відобразить підприємство в балансі на 31 грудня 2000 р.:

1. 34800 грн.
2. 33600 грн.
3. 24800 грн.
4. 23800 грн.

19. При складанні фінансової звітності курсова різниця нараховується на:

1. Усі статті балансу.
2. Усі активи і зобов'язання, які виникли в результаті зовнішньоекономічної діяльності.
3. Монетарні статті та зобов'язання.

20. Чи може бути визначений активом депозитний сертифікат, придбаний у банку 3 роки тому, якщо на дату балансу банк збанкрутував? Сертифікат придбано за 250 тис. грн., а за період володіння ним отримано 125 тис. грн. відсотків:

1. Може.
2. Не може.

21. Первісна вартість верстата на 31.12.2000 р. становила 430 000 грн., знос — 160 тис. грн. Справедлива вартість цього об'єкта на 31.12.2000 р. становить 200 000 грн. Вказати, чи підлягає переоцінці на дату балансу цей інвентарний об'єкт:

1. Не підлягає.
2. Підлягає.
3. Підлягає за умови наявності активного ринку.

22. 31.12.1998 р. ВАТ придбало за 240 000 грн. обладнання, амортизацію якого нараховувало прямолінійним методом, виходячи з 6 років строку корисного використання та нульової ліквідаційної вартості. 1 січня 2001 р. керівництво ВАТ переглянуло цей строк з 6 до 4 років. Вказати, яку суму зносу буде відображено у балансі ВАТ на 31 грудня 2001 р., якщо ліквідаційна вартість обладнання залишилась нульовою і метод нарахування амортизації не змінився:

1. 80000 грн.
2. 40000 грн.
3. 160 000 грн.
4. 120 000 грн.

23. Поточні фінансові інвестиції відображаються в балансі за справедливою вартістю:

1. Для кожної інвестиції окремо.
2. Для всього інвестиційного портфеля.
3. Для інвестицій, згрупованих за строком придбання.

24. Сума зменшення балансової вартості поточних фінансових інвестицій відображається у складі:

1. Втрат від участі в капіталі.
2. Інших витрат звичайної діяльності.
3. Інших операційних витрат.
4. Витрат від надзвичайної діяльності.

25. Резерв сумнівних боргів для дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги нараховується:

1. На кінець звітного періоду.
2. На початок звітного періоду.
3. У міру необхідності в разі виявлення безнадійних боргів.

3.2.3. Вправи

● Вправа 1

Визначити балансову вартість програмного забезпечення станом на 31.12.2001 р. за умови, що воно було придбане і взяте на облік у січні 2001 р. за ціною 60000 грн., в т. ч. ПДВ — 10000 грн. Строк корисного використання — 5 років.

● Вправа 2

Яким чином списується балансова вартість нематеріального активу у випадку перегляду строку його корисного використання за умови, що об'єкт узято на облік 3 роки тому за балансовою вартістю 100 000 грн. з встановленим строком корисного використання — 10 років? На початок сьомого року строк корисного використання переглянутий з 10 років до 8-ми. Для відповіді на питання необхідно послідовно розрахувати суму щорічної амортизації при застосуванні 10-річного строку, балансову вартість об'єкта на кінець 6-го року, суму щорічної амортизації протягом двох років, що залишилися до кінця переглянутого строку.

● Вправа 3

Визначити балансову вартість акцій, придбаних підприємством за ринковою ціною 120 000 грн. (60000 акцій × 2 грн.) при номінальній вартості 1 акції — 0. 50 грн. Було також сплачено брокеру та за інші послуги фондовій біржі — 600 грн., у тому числі ПДВ — 100 грн. По якій статті балансу будуть відображені дані акції, якщо вони не є ринковими цінними паперами?

● Вправа 4

У липні 2001 р. підприємство купило 5000 акцій. Вартість придбання з урахуванням всіх витрат становила 10000 грн., номінальна вартість 1 акції — 1,5 грн. У грудні цього ж року підприємство отримало дивіденди у розмірі 30% від номінальної вартості цих акцій.

30 грудня 2001 р. продано 2000 акцій по 2,5 грн. за акцію.

31 грудня 2001 р. ринкова вартість акцій не змінилася і становила 2,5 грн.

Необхідно визначити балансову вартість інвестицій на 31 грудня 2001 р.

● Вправа 5

У січні 2001 р. підприємство придбало 25000 простих акцій із 50000 випущених емітентом. Було сплачено по 1 грн. за акцію. Підприємство-емітент у фінансових звітах за 2001 р. показало чистий прибуток у розмірі 10000 грн. (інших змін у капіталі не було). 31 грудня 2001 р. підприємство-емітент оголосило дивіденди по 0,2 грн. за акцію. Необхідно визначити метод обліку довгострокових фінансових інвестицій у підприємства-інвестора і балансову вартість цих інвестицій на 31.12.2001.

● **Вправа 6**

Визначити балансову вартість придбаних виробничих запасів за умови, що постачальнику сплачено 60000 грн., у тому числі ПДВ — 10000 грн. За послуги транспортування — 540 грн., в т. ч. ПДВ — 90 грн., частину запасів на загальну суму 800 грн. було повернено постачальнику з огляду на невідповідність якості умовам укладеної угоди.

● **Вправа 7**

Інформація про запаси підприємства на кінець звітного року така:

Вид запасів	Первісна вартість	Чиста вартість	Нижча оцінка		
			За вилами	За групою	Загальних запасів
1. Група 1					
— продукція А	160 000	155 000	?		
— продукція Б	145 000	152 000	?		
Разом	305 000	307 000		?	
2. Група 2					
— продукція В	148 000	145 000	?		
— продукція Г	115 000	114 000	?		
Разом	263 000	259 000		?	
У с ь о г о	568 000	566 000	?	?	?

Необхідно визначити оцінку, за якою запаси будуть відображені у звітності на кінець звітного періоду, враховуючи, що одиницею бух. обліку є їх вид.

● **Вправа 8**

На основі наведених далі даних визначити оцінку, за якою запаси будуть відображені у балансі на кінець звітного періоду:

Найменування запасів	Первісна вартість	Чиста вартість реалізації	Нижча оцінка
А	160 000	155 000	155 000
Б	145 000	152 000	145 000
Разом	305 000	307 000	300 000

Зробіть відповідні записи стосовно знецінення запасів.

● **Вправа 9**

На основі наведених далі даних розрахувати балансову вартість запасів на кінець III кварталу і зробити відповідні записи:

Назва запасів	Кількість одиниць	Вартість одиниці, грн.		
		Первісна	Чиста вартість реалізації	
			на 31.06.2001	на 30.09.2001
А	200	150	145	148
Б	400	280	240	290

● **Вправа 10**

Визначити методом середньозваженої собівартості залишок товарів на кінець місяця за наступними даними:

Залишок на початок місяця		Надійшло за місяць	
Кількість	Сума (сальдо на початок місяця)	Кількість	Сума (дебетовий оборот за місяць)
120	90000	160	141 000

Розрахунок здійснити послідовно:
1) собівартості одиниці товару;
2) собівартості реалізованих товарів (враховуючи, що було продано за місяць 150 одиниць);
3) собівартості залишку.

● **Вправа 11**

Підприємство реалізує годинники та здійснює їх гарантійне обслуговування протягом двох років. Витрати на гарантійне обслуговування, з досвіду попередніх років, становлять близько 3% чистого доходу від реалізованих годинників. Протягом 2000 року чистий дохід від реалізації годинників становив 400 тис. грн. Необхідно визначити суму забезпечення на гарантійне обслуговування її указати, як вона відображається в Балансі та у Звіті про фінансові результати.

● **Вправа 12**

1.09.2001 р. підприємство видало вексель номінальною вартістю 50 тис. грн. під 10% річних. Вексель підлягає погашенню 31.03.2002. Необхідно визначити суму зобов'язання за векселем станом на 31.12.2001 і вказати, за якою статтею балансу вона буде відображена.

3.3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

3.3.1. Запитання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела
1	Принципи визнання доходів підприємства	П(С)БО 3, п. 7 П(С)БО 15
2	Принципи визнання витрат діяльності	П(С)БО 3, п. 8—11 П(С)БО 16
3	Побудова і зміст Звіту про фінансові результати	П(С)БО 3, додаток
4	Порядок формування даних про доходи підприємства	П(С)БО 15, п. 5—20
5	Порядок формування даних про витрати підприємства	П(С)БО 16, п. 10—20
6	Порядок (алгоритм) визначення валового прибутку (збитку) підприємства	П(С)БО 3, п. 13—20
7	Порядок (алгоритм) визначення прибутку (збитку) від операційної діяльності	П(С)БО 3, п. 21—25
8	Порядок (алгоритм) визначення прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування	П(С)БО 3, п. 26—32
9	Порядок (алгоритм) визначення чистого прибутку (збитку)	П(С)БО 3, п. 33—37
10	Склад елементів операційних витрат і порядок їх формування	П(С)БО 16, п. 21—29
11	Розрахунок показників прибутковості акцій	П(С)БО 3, п. 39—45

3.3.2. Тести

1. У процесі заповнення Звіту про фінансові результати необхідно визначити валовий прибуток (збиток), виходячи з наступних даних: дохід від реалізації товарів становить 600 тис. грн., у тому числі 100 тис. ПДВ, собівартість реалізованих товарів — 300 тис. грн.:

1. Прибуток — 300 000 тис. грн.
2. Прибуток — 600 000 тис. грн.
3. Збиток — 200 000 тис. грн.
4. Прибуток — 500 000 тис. грн.

2. На основі наведеного далі переліку необхідно здійснити класифікацію доходів підприємства і визначити суму іншого операційного доходу:

- а) дохід від реалізації готової продукції — 200 000 грн.;
 - б) дохід від реалізації основних засобів — 50000 грн.;
 - в) дохід від реалізації іноземної валюти — 30000 грн.;
 - г) дохід від не операційної курсової різниці — 5000 грн.;
 - д) дохід від списання кредиторської заборгованості — 6000 грн.;
 - є) одержані штрафи за невиконання умов договору — 4000 грн.;
 - ж) дохід від реалізації МШП — 2000 грн.;
 - з) дохід від безоплатно одержаних необоротних активів — 30000 грн.;
1. 242 000 грн.;	3. 42000 грн.;
2. 92000 грн.;	4. 272 000 грн.

3. В процесі заповнення Звіту про фінансові результати необхідно визначити результат від реалізації товарів, виходячи з того, що за звітний період було реалізовано товарів на суму 48000 грн., у тому числі ПДВ 8000 грн. (при придбанні цього товару було сплачено 36000 грн., у тому числі ПДВ — 6000 грн.). Крім того, були реалізовані основні засоби на суму 72000 грн., у тому числі ПДВ — 12000 грн. (первісна вартість реалізованих об'єктів 160 000 грн., сума нарахованого зносу — 20000 грн.):

- 1. Прибуток — 30000 грн.;
- 2. Прибуток — 10000 грн.;
- 3. Прибуток — 40000 грн.;
- 4. Збиток — 80000 грн.

4. 01.01.2001 р. підприємством сплачено 2400 грн. за передплату періодичної преси на наступний рік. Витрати за 1 квартал 2001 р. будуть відображені у звіті про фінансові результати таким чином:

- 1. 2400 грн. — адміністративні витрати;
- 2. 600 грн. — адміністративні витрати;
- 3. 2400 грн. — інші операційні витрати;
- 4. 600 грн. — інші операційні витрати.

5. Прибуток підприємства від звичайної діяльності до оподаткування становить 5000 тис. грн., амортизація у звітному періоді — 800 тис. грн., зменшення забезпечень — 90 тис. грн., збиток від нереалізованих курсових різниць — 20 тис. грн., прибуток від неопераційної діяльності — 150 тис. грн. Визначити прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах:

1. 5670 тис. грн.;	3. 5580 тис. грн.;
2. 5730 тис. грн.;	4. 5820 тис. грн.

6. За якою статтею Звіту про фінансові результати буде відображена нарахована протягом звітного року амортизація основних засобів, придбаних за рахунок коштів цільового фінансування?

1. Доходів майбутніх періодів.
2. Інших доходів операційної діяльності.
3. Емісійного доходу.
4. Інших фінансових доходів.

7. За якою статтею у Звіті про фінансові результати будуть відображені нараховані за користування короткостроковим банківським кредитом відсотки, якщо термін їх сплати не перевищує 12 місяців з дати балансу?

1. Інші фінансові витрати.
2. Фінансові витрати.
3. Інші операційні витрати.
4. Інші витрати звичайної діяльності.

8. Прибуток до оподаткування за даними Декларації про прибуток підприємства становить 400 тис. грн., що перевищує прибуток, розрахований за даними звіту про фінансові результати на 100 тис. грн., з яких 80 тис. грн. — тимчасові різниці. Яка з наведених нижче сум буде відображена у звіті про фінансові результати (при ставці податку на прибуток — 30%)?

1. Відстрочений податковий актив — 24 тис. грн.
2. Відстрочене податкове зобов'язання — 30 тис. грн.
3. Податок на прибуток від звичайної діяльності — 96 тис. грн.
4. Податок на прибуток від звичайної діяльності — 90 тис. грн.

9. Під час інвентаризації були виявлені надлишки готівки у касі, джерела походження якої лишилися невизначеними. До якої статті звіту про фінансові результати буде віднесена сума надлишку після їх оприбуткування?

1. Інші доходи від звичайної діяльності.
2. Інші доходи від операційної.

10. Підприємством (СМП) нараховано у звітному періоді єдиного податку на суму 10000 грн. Яким чином ця сума буде відображена у розділі 2 звіту про фінансові результати?

1. Інші операційні витрати 10000 грн.
2. Відрахування на соціальні заходи — 10000 грн.
3. Інші операційні витрати — 5700 грн., відрахування на соціальні заходи — 4300 грн.
4. Відрахування на соціальні заходи 4300 грн., інші операційні витрати — 5700 грн.

11. Підприємство отримало дивіденди по акціях, які воно обліковує і відображає у звітності як поточні фінансові інвестиції. За якою статтею звіту про фінансові результати будуть відображені ці дивіденди?

1. Інші операційні заходи.
2. Інші фінансові доходи.
3. Дохід від участі в капіталі.
4. Інші доходи.

12. Платник 6%-ного єдиного податку реалізував у звітному періоді товарів на суму 2400 грн., у тому числі ПДВ — 400 грн. На поточний рахунок надійшла 1000 грн. Яку суму єдиного податку слід нараховувати у звітному періоді?

1. 6 % від 2400 грн.
2. 6 % від 2000 грн.
3. 6% від 1000 грн.
4. 6 % від 600 грн.

13. Платник 10%-го єдиного податку реалізував у звітному періоді товарів на суму 4000 грн., в т. ч. ПДВ — 800 грн., на поточний рахунок надійшло 2000 грн.. Яку суму єдиного податку слід нараховувати у звітному періоді?

1. 10% від 4800 грн.
2. 10% від 4000 грн.
3. 10 % від 2000 грн.
4. 10% від 1200 грн.

3.3.3. Вправи

Вправа 1

Визначити собівартість реалізованої продукції і суму валового прибутку за наведеними нижче даними:

	тис. грн.
1. Залишок готової продукції на 1.01.2001 р.	400
2. Витрати на виробництво за звітний період:	
а) незавершене виробництво на 1.01	50
б) прямі матеріальні витрати	200
в) прямі витрати на оплату праці	100
г) інші прямі витрати	120
д) загальновиробничі витрати	250
е) незавершене виробництво на 31.12	70
3. Собівартість виготовленої продукції	?
4. Залишок готової продукції на 31.12.2001 р.	300
5. Собівартість реалізованої продукції	?

Яка буде сума валового прибутку за умови отримання доходу від реалізації — 800 тис. грн., в т. ч. ПДВ? По яких статтях Звіту про фінансові результати відображаються визначені показники?

● Вправа 2

Визначити собівартість реалізованих товарів і суму валового прибутку за наведеними нижче даними:

	тис. грн.
1. Залишок товарів на 1.01	200
2. Чисті надходження:	
а) валове придбання товарів	900
б) знижки отримані	30
в) повернення та уцінка придбаних товарів	20
г) транспортні витрати на доставку товарів	40
д) усього чисті надходження	?
3. Залишок товарів на 31.03	100
4. Собівартість реалізованих товарів	?

Яка буде сума валового прибутку за умови отримання доходу від реалізації — 1200,0 тис. грн., в т. ч. ПДВ? По яких статтях Звіту про фінансові результати відображаються визначені показники?

● Вправа 3

Визначити фінансовий результат від операційної діяльності підприємства за наведеними нижче даними:

	тис. грн.
1. Валовий прибуток	500
2. Доходи від операційної оренди	10
3. Адміністративні витрати	60
4. Витрати на збут	30
5. Резерв сумнівних боргів	2

По яких статтях Звіту про фінансові результати відображаються всі наведені показники?

Вправа 4

Визначити фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування за наведеними нижче даними:

1. У складі оборотних активів підприємства знаходяться депозитні сертифікати на суму 20 тис. грн., за якими за 2 місяці звітного року нараховано дохід за ставкою 50% ($20 \times 0,5/12 \times 2 = 1667$ грн.).

2. Реалізовано основних засобів на суму 4,8 тис. грн., в т. ч. ПДВ — 800 грн.

3. У звітному році підприємство отримало короткостроковий кредит у банку в сумі 300 тис. грн. під 60% річних на 6 місяців. Відповідно сума відсотків за кредит становитиме ($300 \times 0,6/12 \times 6 = 60$ тис. грн.).

4. Підприємство здійснило внесок до статутного капіталу ВАТ і його частка становила 25%. За звітний період ВАТ отримало чисті збитки у сумі 40 тис. грн., відповідно втрати від участі в капіталі становлять ($40 \times 0,25 = 10$ тис. грн.).

По яких статтях Звіту про фінансові результати відображаються наведені показники?

Вправа 5

Визначити збитки від надзвичайних подій для відображення у Звіті про фінансові результати за умови, що загальна сума збитків внаслідок стихійного лиха — 50 тис. грн., а відшкодування збитків за рахунок страхування — 20 тис. грн. Відповіді на питання необхідно послідовно визначити:

1. Суму невідшкодованих збитків.
2. Суму зменшення податку на прибуток внаслідок збитків від надзвичайних подій (за ставкою 30%).
3. Суму збитків від надзвичайних подій за вирахуванням суми, на яку зменшується податок на прибуток від звичайної діяльності внаслідок цих збитків.

Яка з цих сум відображається у Звіті про фінансові результати?

3.4. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

3.4.1. Запитання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела
1	Структура і зміст Звіту про рух грошових коштів	П(С)БО 4, додаток
2	Сутність прямого і непрямого методів складання звіту	П(С)БО 4, п. 12, 30, 44
3	Порядок складання розділу «Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності»	П(С)БО 4, п. 12—29
4	Порядок складання розділу «Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності»	П(С)БО 4, п. 30—43
5	Порядок складання розділу «Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності»	П(С)БО 4, п. 44—53
6	Алгоритм визначення прибутку (збитку) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах	П(С)БО 4, п. 20—29
7	Алгоритм визначення суми грошових коштів від операційної діяльності	П(С)БО 4, п. 20—24
8	Алгоритм визначення чистого руху грошових коштів від операційної діяльності	П(С)БО 4, п. 25—29
9	Порядок визначення зміни величини грошових коштів за звітний період	П(С)БО 4, п. 54—57

3.4.2. Тести

1. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:

1. Надходження від продажу продукції.
2. Отримання позики в грошовій формі.
3. Оплата за придбані довгострокові облігації.
4. Жоден з наведених.

2. Надходження коштів від дебіторів за товари, роботи, послуги слід відобразити у складі:

1. Операційної діяльності.
2. Інвестиційної діяльності.
3. Фінансової діяльності.
4. Не відобразити у звіті про рух грошових коштів.

3. Згідно з непрямым методом чистий рух грошових коштів від операційної діяльності визначається шляхом коригування:

1. Залишків на статтях балансу.
2. Залишків на статтях звіту про власний капітал.
3. Фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування.
4. Фінансового результату від звичайної діяльності після оподаткування.

4. Придбання підприємством довгострокових фінансових інвестицій з оплатою грошовими коштами буде відображене у Звіті про рух грошових коштів у складі:

1. Операційної діяльності.
2. Інвестиційної діяльності.
3. Фінансової діяльності.
4. Надзвичайних операцій.

5. Підприємство придбало основні засоби в обмін на запаси, справедлива вартість яких на дату обміну дорівнювала 4000 грн., і додатково сплатило 2500 грн. У Звіті про рух грошових коштів буде відображено:

1. Витрати грошових коштів на операційну діяльність — 2500 грн.
2. Надходження грошових коштів від інвестиційної діяльності — 1500 грн.
3. Витрати грошових коштів на інвестиційну діяльність — 4000 грн.
4. Витрати грошових коштів на фінансову діяльність — 6500 грн.

3.4.3. Вправи

Вправа 1

На основі наведених далі даних скласти Звіт про рух грошових коштів із застосуванням: а) прямого методу; б) непрямого методу.

Підприємство здійснює торговельну діяльність. Залишок коштів на рахунку підприємства на 1 січня 2001 року становив 200 тис. грн., а прибуток до оподаткування за 2001 рік — 1200 тис. грн.

Протягом 2001 року були здійснені такі операції:

№ з/п	Зміст операції	Сума, тис. грн.
1	Придбані товари (запасів на 1 січня 2001 року не було)	3000
2	Реалізовані товари у кредит (собівартість реалізованих товарів 3200 тис. грн.)	6500
3	Надійшло від покупців	3500
4	Перераховано постачальникам за придбані товари	2500
5	Виплачена зарплата	600
6	Сплачені проценти	30
7	Нарахована амортизація основних засобів	100
8	Оплачені різні витрати обігу (оренда, освітлення, опалення тощо)	400
9	Нарахований податок на прибуток	360
10	Придбане та оплачене устаткування	900
11	Отримана позика	400
12	Сплачений податок на прибуток	300
13	Виплачені дивіденди	95

3.5. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

3.5.1. Запитання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела
1	Структура і зміст Звіту про власний капітал	П(С)БО 5, додаток
2	Перелік і зміст статей власного капіталу	П(С)БО 5, додаток; П(С)БО 2, п. 37—44
3	Порядок коригування залишку статей власного капіталу на початок року	П(С)БО 5, п. 8, 9 П(С)БО 6, п. 4, 12

№ з/п	Питання	Джерела
4	Визначення впливу переоцінки активів на статті власного капіталу	П(С)БО 6, п. 10
5	Визначення впливу чистого прибутку (збитку) і його розподілу на статті власного капіталу	П(С)БО 6, п. 11, 12
6	Визначення внесків учасників на статті власного капіталу	П(С)БО 6, п. 13
7	Визначення вилучення капіталу на статті власного капіталу	П(С)БО 6, п. 14
8	Визначення інших змін у капіталі	П(С)БО 6, п. 15
9	Алгоритм визначення залишку на кінець року по статтях власного капіталу	П(С)БО 6, п. 16, 17
10	Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до фінансової звітності	П(С)БО 6, п. 18—20

3.5.2. Тести

1. У Звіті про власний капітал за статтею «Інший додатковий капітал» на початок звітного року відображений залишок дооцінки необоротних активів на суму 20000 грн. Протягом року балансова вартість цих необоротних активів знизилась на 9000 грн., крім того, у звітному році були оприбутковані безкоштовно отримані основні засоби за справедливою вартістю 3000 грн. Яка сума буде відображена по цій статті на кінець звітного року?

1. Збільшиться на 3000 грн.
2. Зменшиться на 9000 грн.
3. Зменшиться на 6000 грн.
4. Не зміниться внаслідок цих операцій.

2. Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:

1. Облікову вартість прав власників підприємства.
2. Облікову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.
3. Ринкову вартість прав власників.
4. Ринкову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.

3. Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:

1. Облікову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.
2. Облікову вартість прав власників.
3. Ринкову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.
4. Ринкову вартість прав власників.

4. Сума за статтею «Статутний капітал» акціонерного товариства повинна дорівнювати:

1. Сумарній вартості активів підприємства.
2. Сумарній номінальній вартості випущених акцій товариства.
3. Сумарній вартості коштів, які належать до сплати учасниками за придбані ними акції товариства.
4. Сумарній вартості коштів, сплачених учасниками товариства.

5. Сума за статтею «Неоплачений капітал»:

1. Збільшує загальну суму власного капіталу.
2. Зменшує загальну суму власного капіталу.
3. Не впливає на суму власного капіталу.

6. Підприємство «А» на своєму балансі має довгострокові фінансові вкладення у підприємство «Б», які обліковуються методом участі в капіталі. За підсумками звітного року підприємство «Б» отримало чистий прибуток 30 тис. грн. Яким чином ці результати будуть відображені у Звіті про власний капітал, якщо частка підприємства «А» у статутному капіталі підприємства «Б» становить 25%?

1. За статтею «Нерозподілений прибуток» — у сумі 7500 грн.
2. За статтею «Інший додатковий капітал» — 7500 грн.
3. За статтею «Статутний капітал» — 7500 грн.
4. Ця операція не буде відображена у цьому звіті.

7. Підприємство 01.07.2001 року отримало безкоштовно меблі справедливою вартістю 60000 грн. Керівництво підприємства оцінило строк їх корисного використання — 6 років, ліквідаційна вартість — 10 тис. грн. У Звіті про власний капітал внаслідок цієї операції за 2001 рік будуть відображені:

1. Дохід від безкоштовно отриманих активів — 60 тис. грн.
2. Збільшення іншого додаткового капіталу — 60 тис. грн.
3. Витрати на амортизацію комп'ютера — 8,3 тис. грн.
4. Збільшення іншого додаткового капіталу — на 50 тис. грн.

3.5.3. Вправи

Вправа 1

Скласти Звіт про власний капітал за 2000 рік на основі балансових даних і господарських операцій, що вплинули на структуру і розмір власного капіталу.

1. ВИТЯГ З БАЛАНСУ (тис. грн.)

№ з/п	Пасив	На початок року	На кінець року
I	Власний капітал		
1	Статутний капітал	12500	12000
2	Додатковий вкладений капітал	1700	1700
3	Інший додатковий капітал	2350	2445
4	Резервний капітал	3500	3512
5	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	270	398
6	Неоплачений капітал	(11400)	—
7	Вилучений капітал	—	—
II	Усього	8920	20055

2. ГОСПОДАРСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ЗА РІК

1. У лютому було виявлено помилку у нарахуванні суми амортизації в попередньому році, що зменшило суму чистого прибутку на 20 тис. грн.

2. У березні було здійснено дооцінку нематеріальних активів на 80 тис. грн.

3. Чистий прибуток на звітний рік становив 150 тис. грн.

4. Підприємство оголосило, що за підсумками звітного року буде спрямовано на виплату дивідендів 30 тис. грн.

5. На поповнення резервного капіталу було спрямовано 12 тис. грн.

6. У травні надійшли кошти в сумі 11400 тис. грн. в оплату за передплачені, але не повністю сплачені акції.

7. У червні підприємство викупило власні акції на суму 15 тис. грн., а в липні повністю анулювало їх.

8. У жовтні надійшов благодійний внесок у сумі 500 тис. грн.

● Вправа 2

Скласти баланс ВАТ «Славутич» станом на 31.12.2000 р. на підставі господарських операцій за грудень 2000 р.

1. Зареєстровано ВАТ «Славутич» і оголошена відкрита підписка акцій.

Статутний капітал ВАТ «Славутич» зареєстрований в сумі 143 250, у складі якого:

- прості акції 175 000 шт. × 0,75 грн. = 131 250 грн.
- привілейовані акції 12000 шт. × 1,00 грн. = 12000 грн.

2. Засновники внесли в обмін на 38000 простих і 8000 привілейованих акцій до статутного капіталу ВАТ «Славутич»:

- акції іншого підприємства — 12500 (грн.)
- матеріали — 1800
- грошові кошти на розрахунковий рахунок — 22200

Разом — 36500

3. На розрахунковий рахунок надійшли кошти від продажу:

- простих акцій 52500 шт. × 0,80 грн.
- привілейованих акцій 4000 шт. × 1,20 грн.

● Вправа 3

Використовуючи дані вправи 1 та наведені господарські операції скласти розділ I пасиву балансу «Власний капітал» станом на 31.12.2001 р. та звіт про власний капітал ВАТ «Славутич» за 2001 р.

Господарські операції ВАТ «Славутич» за 2001 рік (в грн.):

1. Безкоштовно отримане програмне забезпечення для ПЕОМ	12 000
2. На розрахунковий рахунок надійшли кошти від реалізації решти простих акцій кількістю 84500 шт. за ринковою вартістю по 1,00 грн.	
3. Проведена дооцінка програмного забезпечення	11 000
4. Вилучено 20000 власних простих акцій за ціною 0,80 грн.	16 000
5. Чистий прибуток за 2001 рік	154 000
6. Спрямовано на формування резервного фонду	47 000
7. Оголошені дивіденди:	
на привілейовані акції	12 400
на прості акції	31 000

3.6. ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК І ЗМІНИ У ФІНАНСОВИХ ЗВІТАХ

3.6.1. Питання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела
1	Поняття про облікову оцінку і облікову політику	П(С)БО 6, п. 1—3, 9
2	Правила виправлення помилок у фінансовій звітності	П(С)БО 6, п. 4, 5
3	Правила відображення у звітності змін в облікових цінах	П(С)БО 6, п. 6—8
4	Порядок відображення у звітності наслідків зміни облікової політики	П(С)БО 6, п. 9—14
5	Поняття про події після дати балансу	П(С)БО 6, п. 3, 15
6	Події, які вимагають коригування відповідних активів і зобов'язань	П(С)БО 6, п. 16
7	Події, які не потребують коригування статей фінансових звітів	П(С)БО 6, п. 17, 18
8	Порядок розкриття інформації про виправлення помилок, про зміни в облікових цінах і обліковій політиці у примітках до фінансових звітів	П(С)БО 6, п. 20—22

3.6.2. Тести

1. Підприємство переглянуло строк корисного використання необоротного активу в бік зменшення. За П(С)БО 6 це:

1. Зміна облікової політики.
2. Виправлення помилок.
3. Зміна облікової оцінки.
4. Втрата корисності активу.

2. Керівництво підприємства вирішило змінити метод оцінки своїх запасів з середньозваженої на ФІФО у період зростання цін. Як це рішення буде класифіковано за П(С)БО 6:

1. Зміна облікової політики.
2. Зміна облікової оцінки.
3. Помилка.
4. Не стосується П(С)БО 6.

3. Не вважаються зміною облікової політики:

1. Використання принципу нарахування замість касового методу.
2. Капіталізація витрат на позику замість їх відображення у складі витрат періоду.
3. Відображення у складі витрат періоду витрат на дослідження і розробки замість їх капіталізації.
4. Визначення облікової політики щодо операції, які не відображались раніше.

3.6.3. Вправи

Вправа 1

Розрахувати вплив зміни облікової політики, виходячи з наведених далі даних: 31.12.2000 р. торговельне підприємство вирішило змінити метод обліку вибуття товарів і перейти від методу ФІФО до методу середньозваженої вартості, оскільки попередній метод недостовірно відображає фінансове становище підприємства. Попередній метод застосовувався з 1999 року.

ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ

Метод оцінки	Вартість реалізованих товарів, грн.	
	у 1999 р.	у 2000 р.
1. ФІФО	600 000	390 000
2. Середньозваженої собівартості	640 000	370 000
Відхилення	40000	- 20000

Для відповіді на питання необхідно:

1. Визначити суму коригування нерозподіленого прибутку за минулі звітні періоди (див. відхилення).

2. Відкоригувати податок на прибуток за минулі звітні періоди, виходячи із сум коригування нерозподіленого прибутку і встановленої ставки оподаткування.

3. Відобразити в обліку результати впливу зміни облікової політики, виходячи з того, що стосовно 1999 р. собівартість реалізованих товарів збільшилась. Відповідно суму нерозподіленого прибутку і суму податку на прибуток за цей період треба зменшити; стосовно 2000 р. собівартість реалізованих товарів зменшилась. Відповідно суму нерозподіленого прибутку і податку на прибуток за цей період треба збільшити.

4. Указати, яким чином відображається вплив зміни облікової політики у випадку, коли суму коригування нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду неможливо визначити.

Вправа 2

1 січня 1999 р. підприємством було придбане виробниче устаткування на суму 160,0 тис. грн., що помилково було включене в загально-виробничі витрати, замість оприбуткування як основні засоби. Помилку було виявлено при складанні звітності за 2001 рік.

Для виправлення помилки необхідно:

1. Визначити суму помилки, що підлягає коригуванню.
2. Відобразити суму виправлення помилки коригуванням сальдо нерозподіленого прибутку за попередній звітний період.
3. Указати, в яких формах звітності необхідно здійснити відповідні виправлення (коригування).

Для відповіді на перше питання треба виходити з того, що по даному об'єкту встановлений термін експлуатації — 4 роки, ліквідаційна вартість — 20000 грн., амортизація нараховується прямолінійним методом, сума коригування визначається як різниця між сумою, яка відображена в обліку, і сумою зносу, яка ще не знайшла відображення в обліку.

Для відповіді на друге питання треба визначити суми для відображення наступних бухгалтерських проводок:

- а) Дт 104 «Машини та обладнання»
Кт 441 «Прибуток нерозподілений»
- б) Дт 441 «Прибуток нерозподілений»
Кт 131 «Знос основних засобів»
- в) Дт 441 «Прибуток нерозподілений»
Кт 641 «Розрахунки за податками»

Сума по операції «в» визначається, виходячи із встановленої ставки оподаткування і суми, на яку збільшився прибуток нерозподілений за операціями «а» і «б».

Вправа 3

1 січня 1998 р. підприємство придбало будівлю виробничого призначення на суму 375 000 грн. з очікуваним терміном експлуатації 10 років і розрахунковою ліквідаційною вартістю 85000 грн. В 2001 р. керівництвом підприємства переглянуто термін експлуатації об'єкта з 10 до 20 років, а ліквідаційну вартість визначено в сумі 55000 грн. (замість 85000).

Виходячи з наведених даних необхідно:

1. Розрахувати залишкову вартість будівлі станом на 1 січня 2001 р., зважаючи на те, що амортизація нараховується прямолінійним методом.
2. Визначити щорічну суму амортизації, починаючи з 2001 року, враховуючи переглянутий термін експлуатації і ліквідаційну вартість об'єкта.
3. Указати, чи необхідно у цьому випадку здійснити коригування звітності за попередні роки.

3.7. ЗВЕДЕНА І КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

3.7.1. Запитання для перевірки знань

№ з/п	Питання	Джерела
1	Підприємства, які складають консолідовану фінансову звітність	П(С)БО 20, п. 4—9
2	Принципи консолідації фінансової звітності	П(С)БО 20, п. 10, 11
3	Поняття про частку меншості, порядок її визначення і відображення у звітності	П(С)БО 20, п. 12—14
4	Особливості відображення нереалізованих прибутків (збитків) від внутрішньогрупових операцій	П(С)БО 20, п. 3, 11
5	Розкриття інформації про складання консолідованої звітності у примітках до звітності	П(С)БО 20, п. 18
6	Порядок відображення у звітності злиття підприємства	П(С)БО 19, п. 14—17
7	Порядок відображення у звітності придбання підприємств	П(С)БО 19, п. 5—13
8	Особливості визначення і відображення в балансі негативного гудвілу	П(С)БО 19, п. 13

3.7.2. Вправи

Вправа 4

Виходячи з наведених нижче даних визначити справедливую вартість придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань та будь-який гудвіл, який виникає в результаті придбання підприємства.

Дані про вартість активів і зобов'язань придбаного підприємства (тис. грн.):

Стаття	Вартість	
	балансова	справедлива
Актив		
1. Основні засоби (залишкова вартість)	2000	2950
2. Запаси	1200	1300
3. Дебіторська заборгованість за товари	450	440
4. Грошові кошти	50	50
Разом активів	3700	4740

Стаття	Вартість	
	балансова	справедлива
Пасив		
1. Векселі видані	140	145
2. Кредиторська заборгованість за товари	1210	1195
Разом зобов'язань	1350	1340
Чисті активи		

1. За придбане покупцем сплачено 4000 тис. грн.

Вправу виконати у двох варіантах. На підставі проведених розрахунків зробити відповідні бухгалтерські записи по зарахуванню на баланс покупця активів і зобов'язань придбаного підприємства та будь-якого гудвілу. В другому варіанті за придбане підприємство покупцем сплачено 3000 тис. грн.

Вправа 5

Виходячи з балансових даних підприємств, які об'єднуються шляхом злиття, скласти баланс об'єднаного підприємства. При цьому зробити записи про зарахування на баланс підприємства А активів підприємства Б і, відповідно, про прийняття на баланс підприємства А власного капіталу та зобов'язань підприємства Б.

БАЛАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Стаття	Підприємство	
	А	Б
Актив		
1. Основні засоби (залишкова вартість)	340 000	234 000
2. Запаси	125 000	119 000
3. Дебіторська заборгованість за товари	145 000	128 000
4. Грошові кошти	160 000	126 000
Разом	770 000	607 000

Стаття	Підприємство	
	А	Б
Пасив		
1. Статутний капітал	300 000	250 000
2. Додатковий вкладений капітал	110 000	120 000
3. Нерозподілений прибуток	150 000	130 000
4. Кредиторська заборгованість за товари	110 000	17000
Разом	770 000	607 000

● **Вправа 6**

Скласти консолідований баланс групи підприємств (материнське і дочірне), виходячи з наступних даних:

1. Підприємство А (материнське) придбало всі акції підприємства Б (дочірнього) за 40,0 тис. грн. При цьому балансова та справедлива вартість чистих активів підприємства Б збігаються.

2. На дату придбання підприємство А передало підприємству Б обладнання вартістю 25 тис. грн. на умовах фінансової оренди строком на 5 років з подальшим викупом.

3. Баланс підприємства А на дату придбання:

Актив	Сума, тис. грн	Пасив	Сума, тис. грн
1. Основні засоби (залишкова вартість)	260,0	1. Статутний капітал	420,0
2. Довгострокові фінансові інвестиції	140,0	2. Нерозподілений прибуток	120,0
3. Довгострокова дебіторська заборгованість	14,0	3. Кредиторська заборгованість за товари	145,0
4. Дебіторська заборгованість за товари	140,0		
5. Дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	11,0		

Актив	Сума, тис. грн.	Пасив	Сума, тис. грн.
6. Грошові кошти	120,0		
Баланс	685,0	Баланс	685,0

4. Баланс підприємства Б на дату придбання:

Актив	Сума, тис. грн.	Пасив	Сума, тис. грн.
1. Основні засоби (залишкова вартість)	240,0	1. Статутний капітал	290,0
2. Дебіторська заборгованість за товари	115,0	2. Нерозподілений прибуток	40,0
3. Грошові кошти	110,0	3. Довгострокові зобов'язання	14,0
		4. Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	11,0
		5. Кредиторська заборгованість за товари	120,0
Баланс	475,0	Баланс	475,0

5. При коригуванні внутрішньогрупового сальдо врахувати, що в балансі підприємства А по статті № 3 відображена неоплачена частина переданих у фінансову оренду основних засобів (14 тис. грн. із 15 тис. грн.), а по статті № 5 — поточна частина довгострокової заборгованості (11 тис. грн.). Відповідно в балансі підприємства Б у статті № 3 відображені довгострокові зобов'язання з фінансової оренди (14 тис. грн. із 15 тис. грн.) та у статті № 4 — її поточна частина (11 тис. грн.).

6. Коригування здійснити за такою формою:

Стаття балансу	Підприємство		Коригування		Консолідований баланс
	А	Б	Дг	Кт	
Актив					баланс
Пасив					

3.8. ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

3.8.1. Запитання для самоперевірки знань

№ з/п	Питання	Джерело
1	Структура і зміст фінансового звіту суб'єкта малого підприємства	П(С)БО 25 додаток
2	Відмінності структури і змісту балансу за формою 1-м від звичайного балансу	П(С)БО 25, п 6—33
3	Порядок формування даних для складання балансу за формою 1-м	П(С)БО 25, п 6—33
4	Відмінності структури і змісту Звіту про фінансові результати за формою 2-м від звичайної форми звіту	П(С)БО 25, п 34—44
5	Порядок формування даних для складання Звіту за формою 2-м	П(С)БО 25 п 34—44
6	Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) суб'єкта малого підприємства	П(С)БО 25, п 34—44

3.9. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ

3.9.1. Запитання для самоконтролю знань

№ з/п	Питання	Джерело
1	Загальні вимоги до змісту та порядку заповнення і подання Декларації про прибуток підприємства	ЗП, п 1 1—2 9
2	Порядок заповнення декларації в частині валових доходів	ЗП, п 3 1—3 11
3	Порядок заповнення декларації в частині валових витрат	ЗП, п 4 1—4 28
4	Порядок заповнення декларації в частині амортизаційних відрахувань	ЗП, п 5 1, 5 2
5	Алгоритм визначення оподаткованого прибутку	ЗП, п 6 1—6 3

№ з/п	Питання	Джерело
6	Алгоритм визначення податкового зобов'язання з податку на прибуток	31, п. 7.1—8.2
7	Вимоги до змісту, строків і порядку подання податкової декларації з ПДВ	32, п. 1.1—4.4
8	Порядок замовлення розділу «Податкові зобов'язання»	32, п. 5.3—5.5
9	Порядок замовлення розділу «Податковий кредит»	32, п. 5.7
10	Порядок коригування податкових зобов'язань по ПДВ і податкового кредиту	32, п. 5.6—5.8
11	Порядок замовлення розділу «Розрахунки з бюджетом по ПДВ»	32, п. 5.9, 5.10
12	Відмінності у змісті і порядку складання податкової декларації з ПДВ (скороченої)	32, п. 5.11

3.10. СТАТИСТИЧНА І СПЕЦІАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ

3.10.1. Запитання для контролю знань

№ з/п	Питання	Джерело
1	Перелік форм статистичної звітності з продажу, їх зміст, порядок заповнення і подання	Наказ Держкомстату № 270 від 26.07.99
2	Перелік форм статистичної звітності з праці, їх зміст, порядок заповнення і подання	Наказ Держкомстату № 24 від 14.10.97
3	Перелік форм статистичної звітності з фінансів підприємства, їх зміст, порядок заповнення і подання	Наказ Держкомстату № 290 від 20.08.98
4	Перелік форм статистичної звітності із зовнішньоторгівельної діяльності підприємства, їх зміст і порядок складання	Наказ Держкомстату № 23 від 16.10.97
5	Перелік форм звітності з відрахувань до Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, Фонду сприяння зайнятості, їх зміст і порядок складання	Інструкції ПФУ, ФСС тощо

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. ЗАВДАННЯ З ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

На основі наведених нижче даних у вигляді Головної книги відкритого акціонерного товариства «Славутич» необхідно скласти фінансовий звіт за формами № 1—5 (табл. 11).

Для перевірки збалансованості даних Головної книги скласти оборотні відомості за місяць простої форми (I варіант) та шахової форми (II варіант).

Проаналізувати можливість простої і шахової оборотних відомостей щодо виявлення помилок, допущених під час складання Головної книги.

Користуючись даними Головної книги скласти баланс відповідно до вимог П(С)БО 2.

Оцінити фінансовий стан підприємства за даним заповненого балансу.

Користуючись оборотами по рахунках 7 та 9 класу скласти I розділ форми № 2 «Звіт про фінансові результати».

Проаналізувати за даними Головної книги склад інших операційних доходів і витрат, наведених у формі № 2.

Проаналізувати за даними Головної книги склад інших доходів і витрат, наведених у формі № 2.

Користуючись даними записів по рахунках 8 класу заповнити розділ форми № 2.

Користуючись даними по рахунках 30—35 та даними балансу скласти форму № 3 «Звіт про рух грошових коштів».

Користуючись даними про залишки і обороти на рахунках 40—46 скласти форму № 4 «Звіт про власний капітал».

Перевірити за даними складених форм узгодженість показників звітності шляхом складання таблиці ув'язки.

Для перевірки правильності облікових даних пропонується попередньо скласти оборотні відомості простої і шахової форм.

Контрольні цифри, на які необхідно вийти:

1. Сальдо на початок року 169 000 грн.
2. Обороти за рік 913 520 грн.
3. Сальдо на кінець року 172 640 грн.

4. Валюта балансу на початок року 90 700 грн.

5. Валюта балансу на кінець року 97 540 грн.

6. Чистий прибуток 8400 грн.

Завдання складено за матеріалами прикладу, наведеного в журналі «Бухгалтерський облік і аудит», № 10 за 2000 р. (с. 11—17). Відповідно при виконанні даного завдання можна контролювати себе по результатах розв'язання наведеного прикладу.

Таблиця 11

ГОЛОВНА КНИГА за 2000 рік
ВАТ «СЛАВУТИЧ»

Субрахунки 103 «Будинки та споруди»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	60000		Оборот	—
	Оборот	—			
	Сальдо	60000			

Субрахунки 104 «Машини та обладнання»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	2000		Оборот	—
152	Введено до експлуатації	3095			
	Оборот	3095			
	Сальдо	5095			

Субрахунки 131 «Знос основних засобів»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	28500
			83	Нараховано амортизацію	4300
				Оборот	4300
				Сальдо	32800

Субрахунки 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	—	104	Введення в експлуатацію	3095
631	Придбання принтера	595		Оборот	3095
46	Внески учасників	2500			
	Оборот	3095			
	Сальдо	—			

Субрахунки 22 «Малопішні та швидкозношувані предмети»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	900	80	Передано в експлуатацію	185
	Оборот	—		Оборот	185
	Сальдо	715			

Субрахунки 282 «Товари в торгівлі»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	94000	902	Списано продажну вартість реалізованих товарів	150000
631	Оприбутковано товари	100000		Оборот	150000
285	Торгова націнка	56000			
	Оборот	156000			
	Сальдо	100000			

Субрахунки 285 «Торгова націнка»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	44000
			285	Торгова націнка	56000
			902	Списано реалізовану торгівельну націнку	(60000)
				Оборот	(4000)
				Сальдо	40000

Субрахунки 301 «Каса в національній валюті»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
311	Сальдо	300	661	Виплачено заробітну плату	8440
	Надійшло з поточного рахунку	9000	372	Аванси на відрядження	450
	Оборот	9000		Оборот	8890
	Сальдо	410			

Субрахунки 311 «Поточні рахунки в національній валюті»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	6000	84	Перераховано за розрахунково-касове обслуговування	180

Субрахунки 311 «Поточні рахунки в національній валюті»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Внески учасників	1000	84	Перераховано за рекламу	350
	Емісійний дохід	200	631	Перераховано постачальникам	122000
	Виторг від реалізації товарів	150000	685	Перераховано різним кредиторам	10000
	Оборот	151200	641	Перераховано до бюджету	11000
	Сальдо	4120	84	Економічні санкції	550
			301	Видано в касу	9000
				Оборот	153080

Субрахунки 372 «Розрахунки з підзвітними особами»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	—	84	Списані витрати на відрядження	485
311	Видано аванс на відрядження	450		Оборот	485
	Оборот	450		Сальдо	35

Субрахунки 40 «Статутний капітал»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Оборот	—		Сальдо	40000
				Оборот	—
				Сальдо	40000

Субрахунки 421 «Емісійний дохід»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	4500
			311	Емісійних дохід	200
				Оборот	200
				Сальдо	4700

Субрахунки 43 «Резервний капітал»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	2600
			443	Нараховано	378
				Оборот	378
				Сальдо	2978

Субрахунки 441 «Прибуток нерозподілений»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
443	Списано прибуток, використаний у звітному періоді	1218		Сальдо	9400
	Оборот	1218	791	Чистий прибуток звітнього періоду	8400
				Оборот	8400
				Сальдо	16582

Субрахунки 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	441	Списано прибуток, використаний у звітному періоді	1218
671	Нараховано дивіденди	840		Оборот	1218
43	Відрахування до резервного капіталу	378			
	Оборот	1218			
	Сальдо	—			

Субрахунки 46 «Неоплачений капітал»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	5800	152	Внески учасників	2500
	Оборот	—	311	Внески: оплата акцій	1000
	Сальдо	2300		Оборот	3500

Субрахунки 441 «Прибуток нерозподілений»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
311	Погашено заборгованість	122000		Сальдо	25300
	Оборот	122000	152	Придбано основні засоби	595

Субрахунки 441 «Прибуток нерозподілений»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
			641	Нараховано ПДВ	119
			282	Оприбутковано товари	100000
			641	Нараховано ПДВ	20000
				Оборот	120714
				Сальдо	24014

Субрахунки 641 «Розрахунки за податками»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
631	Нараховано ПДВ	119		Сальдо	1700
631	Нараховано ПДВ	20000	702	Нараховано ПДВ	25000
311	Погашено заборгованість	11000	661	Нараховано прибутковий податок з громадян	815
685	Нараховано ПДВ	1025	84	Нараховано різні податки	2200
	Оборот	32144	98	Нараховано податок на прибуток	3600
				Оборот	31615
				Сальдо	1171

Субрахунки 651 «За пенсійним забезпеченням»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Оборот	—		Сальдо	800
			82	Здійснено відрахування	2240

Субрахунки 651 «За пенсійним забезпеченням»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
			661	Відраховано із заробітної плати	140
				Оборот	2380
				Сальдо	3180

Субрахунки 652 «За соціальним страхуванням»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	—
			82	Здійснено відрахування	280
			661	Відраховано із заробітної плати	70
				Оборот	350
				Сальдо	350

Субрахунки 653 «За страхуванням на випадок безробіття»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	—
			82	Здійснено відрахування	150
			661	Відраховано із заробітної плати	35
				Оборот	140
				Сальдо	140

Субрахунки 661 «Розрахунки за заробітною платою»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
641	Відраховано прибутковий податок з громадян	815		Сальдо	3500
651	Відраховано на пенсійне страхування	140	81	Нараховано заробітну плату	7000
652	Відраховано на соціальне страхування	70		Оборот	7000
653	Відраховано на страхування на випадок безробіття	35		Сальдо	1000
301	Виплачено заробітну плату	8440			
	Оборот	9500			

Субрахунки 671 «Розрахунки за нарахованими дивидендами»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Оборот	—		Сальдо	—
			443	Нараховано дивіденди	840
				Оборот	840
				Сальдо	840

Субрахунки 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
311	Погашено заборгованість	10000		Сальдо	8700

Субрахунки 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Оборот	10000	84	Нараховано за послуги	5125
			641	Нараховано ПДВ	1025
				Оборот	6150
				Сальдо	4850

Субрахунки 702 «Дохід від реалізації товарів»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
641	Нараховано ПДВ	25000		Сальдо	—
791	Списано на результати дохід від реалізації товарів	125000	311	Виторг від реалізації товарів	150000
	Оборот	150000		Оборот	150000
				Сальдо	—

Субрахунки 791 «Результат основної діяльності»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
902	Собівартість реалізованих товарів	90000		Сальдо	—
92	Адміністративні витрати	15915	702	Дохід від реалізації товарів	125000
93	Витрати на збут	6535		Оборот	125000

Субрахунки 791 «Результат основної діяльності»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
94	Інші операційні витрати	550		Сальдо	—
98	Витрати з нарахування податку на прибуток	3600			
441	Чистий прибуток звітного періоду	8400			
	Оборот	125000			

Субрахунки 80 «Матеріальні витрати»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	92	Списані витрати	185
22	Передано в експлуатацію МШП	185		Оборот	185
	Оборот	185			
	Сальдо	—			

Субрахунки 81 «Витрати на оплату праці»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	93	Списано витрати на оплату праці продавців	4000
661	Нараховану заробітну плату	7000	92	Списано витрати на оплату праці адміністрації	3000
	Оборот	7000		Оборот	7000
	Сальдо	—			

Субрахунки 82 «Відрахування на соціальні заходи»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	—	93	Списано відрахування із заробітної плати продавців	1500
651	Відрахування на пенсійне забезпечення	2240	92	Списано відрахування із заробітної плати адміністрації	1125
652	Відрахування на соціальне страхування	280		Оборот	2625
653	Відрахування на страхування на випадок безробіття	105			
	Оборот	2625			
	Сальдо	—			

Субрахунки 83 «Амортизація»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	—	93	Списано витрати на амортизацію торговельного обладнання	500
131	Нараховано амортизацію	4300	92	Списано витрати на адміністрацію об'єктів загальногосподарського призначення	3800
	Оборот	4300		Оборот	4300
	Сальдо	—			

Субрахунки 84 «Інші операційні витрати»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	92	Списано витрати	180
311	Сплачено банку за розрахунково-касове обслуговування	180	93	Списано витрати	350
311	Сплачено за рекламу	350	94	Списано витрати	550
311	Сплачено економічні санкції	550	92	Списано витрати	5125
685	Нараховано кредиторам за комунальні послуги	5125	92	Списано витрати	2200
641	Нараховано різні податки	2200	93	Списано витрати	185
372	Списано витрати на відрядження	485	92	Списано витрати	300
	Оборот	8890		Оборот	8890
	Сальдо	—			

Субрахунки 902 «Собівартість реалізованих товарів»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	791	Списано собівартість реалізованих товарів	90000
282	Списано продажну вартість реалізованих товарів	150000		Оборот	90000
285	Списано реалізовану торгову націнку	(60000)			
	Оборот	90000			
	Сальдо	—			

Субрахунок 92 «Адміністративні витрати»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	—	92	Списано витрати	15915
83	Списано витрати на амортизацію	3800	93	Оборот	15915
80	Списано матеріальні витрати	185	94		
81	Списано витрати на оплату праці	3000	92		
82	Списано відрахування із заробітної плати	1125	92		
84	Списано витрати з наданих послуг	180	93		
84	Списано витрати з наданих послуг	5125	92		
641	Списано витрати з нарахованих податків	2200			
84	Списано витрати на відрядження	300			
	Оборот	15915			
	Сальдо	—			

Субрахунок 93 «Витрати на збут»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн.
	Сальдо	—	791	Списано витрати	6535
83	Списано витрати на амортизацію	500		Оборот	6535
81	Списано витрати на оплату праці	4000			

Субрахунки 93 «Витрати на збут»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
82	Списано відрахування із заробітної плати	1500			
84	Списано витрати на рекламу	350			
84	Списано витрати на відрядження	185			
	Оборот	6535			
	Сальдо	—			

Субрахунки 94 «Інші витрати операційної діяльності»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	791	Списано витрати	550
84	Списано витрати на сплату економічних санкцій	550		Оборот	550
	Оборот	550			
	Сальдо	—			

Субрахунки 981 «Податки на прибуток від звичайної діяльності»					
Д-т			К-т		
Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн	Кореспондуючий рахунок	Зміст	Сума, грн
	Сальдо	—	791	Списано витрати	3600
641	Нараховано податок на прибуток	3600		Оборот	3600
	Оборот	3600			
	Сальдо	—			

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО СКЛАДАННЯ БАЛАНСУ

Таблиця 12

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті: Балансу відповідно до П(С)БО 2
І. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:		У статті «Нематеріальні активи» відображається вартість об'єктів, які є нематеріальними активами згідно з відповідними Положеннями (стандартами)	
— залишкова вартість	010	Залишкоза вартість визначається як різниця між первинною вартістю і сумою зносу	
— первинна вартість	011	12 «Нематеріальні активи»	Первинна (переоцінена) вартість
— знос	012	133 «Знос нематеріальних активів»	Нарахована у встановленому порядку сума зносу нематеріальних активів. Наводиться в дужках
Незавершене будівництво	020	15 «Капітальні інвестиції»; 371 «Розрахунки за виданими авансами» (у частині авансів для фінансування капітального будівництва)	У статті «Незавершене будівництво» відображаються: — вартість незавершених капітальних інвестицій у будівництво, створення, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання необоротних активів (включаючи необоротні матеріальні активи, призначені для заміни діючих, і обладнання для монтажу), які здійснюються підприємством; — авансові платежі для фінансування капітального будівництва

Основні засоби:		У цій статті наводяться: — вартість власних і одержаних на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендваних цільних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів згідно з відповідними положеннями (стандартами); — вартість інших необоротних матеріальних активів	Методологічні принципи формування інформації визначені П(С)БО 7 «Основні засоби»
— залишкова вартість	030	Залишкова вартість визначається як різниця між первинною вартістю та сумою зносу	Рядок 031 мінус рядок 032
— первинна вартість	031	10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні активи»	Первинна (переоцінена) вартість
— знос	032	131 «Знос основних засобів», 132 «Знос інших необоротних активів»	Нарахована у встановленому порядку сума зносу основних засобів. Наводиться в дужках
Довгострокові фінансові інвестиції:		У даній статті відображаються фінансові інвестиції на період більше одного року, а також всі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент	Методологічні принципи формування інформації визначені П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»
— обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі»	Фінансові інвестиції, які згідно з відповідними Положеннями (стандартами) обліковуються методом участі в капіталі

Продовження табл 12

Актив	Код рядка	На клідень звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті Балансу відповідно до П(С)БО 2
— інші фінансові інвестиції	045	142 «Інші інвестиції пов'язаним сторонам», 143 «Інвестиції нерез'язаним сторонам»	Оцінка таких видів фінансових інвестицій на дату балансу викладена в п 8—10 П(С)БО 12
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	16 «Довгострокова дебіторська заборгованість»	У цій статті показується заборгованість фізичних і юридичних осіб, яка не виникає в ході нормального операційного циклу і буде погашена після дванадцяти місяців з дати Балансу
Відстрочені податкові активи	060	У Балансі за 2000 рік не заповнюється	
Інші необоротні активи	070	18 «Інші необоротні активи», 19 «Негативний гудвіл»	У статті «Інші необоротні активи» наводяться суми необоротних активів, які не можуть бути включені до наведених вище статей розділу «Необоротні активи»
Усього за розділом I	080	Сума рядків 010, 020, 030, 040, 045, 060, 070	
II. Оборотні активи			
Запаси			
— виробничі	100	20 «Виробничі запаси», 22 «Малюючі та швидкозношувані предмети»	У статті «Виробничі запаси» показується вартість запасів, малюючих і швидкозношуваних предметів, сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, запасних частин, тари, будівельних матеріалів та інших матеріалів, призначених для споживання в ході нормального операційного циклу

— тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	21 «Тварини на вирощуванні та відгодівлі»	У цій статті відображається вартість: дорослих тварин на відгодівлі та в нагулі, птиці, звірів, кролів, дорослих тварин, вибраківаних з основного стада для реалізації, і молодяку тварин
— незавершене виробництво	120	23 «Незавершене виробництво», 25 «Напівфабрикати»	У статті «Незавершене виробництво» показуються витрати на незавершене виробництво та незавершені роботи (послуги), а також вартість напівфабрикатів власного виробництва
— готова продукція	130	26 «Готова продукція», 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»	У статті «Готова продукція» показуються запаси виробів на складі, обробка яких завершена і які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками і відповідають технічним умовам і стандартам. Продукція, яка не відповідає наведеним вимогам (крім браку), і роботи, які не прийняті замовником, показуються у складі незавершеного виробництва
Товари	140	28 «Товари»	У статті «Товари» показується без суми торгових націнок вартість товарів, які придбані підприємствами для наступного продажу
Векселі одержані	150	34 «Короткострокові векселі одержані»	У статті «Векселі одержані» показується забезпечена векселями боргованість покупців, замовників та інших дебіторів за відвантаженою продукцією (товари), інші активи, виконані роботи та надані послуги
Дебіторська боргованість за товари, роботи, послуги			У статті «Дебіторська боргованість за товари, роботи, послуги» відображається заборгованість покупців або замовників за наданим продукцією, товарами, роботами або послугами (крім заборгованості, яка забезпечена векселями)

Актив	Код рядка	Намінець звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті Балансу відповідно до П(С)БО 2
— чиста реалізаційна вартість	160	До підсумку балансу включається чиста реалізаційна вартість, яка визначається шляхом вирахування з дебіторської заборгованості резерву сумнівних боргів	
— первинна вартість	161	36 «Розрахунки з покупцями а замовниками»	Первинна вартість
— резерв сумнівних боргів	162	38 «Резерв сумнівних боргів»	Сума резерву сумнівних боргів наводиться в дужках
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
— з бюджетом*	170	64 «Розрахунки за податками й платежами»*	У статті «Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом» показується дебіторська заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплата за податками, зборами та іншими платежами до бюджету
* На нашу думку у цьому рядку Балансу, за аналогією до заповнення «старої» форми № 1 можна відобразити і дебетове сальдо за субрахунком 643 «Податкові зобов'язання» за своєю суттю заборгованість відображена на цьому субрахунку не підпадає під поняття активу, але вона також повинна бути показана у цьому рядку для збереження рівності Балансу			
— за виданими авансами	180	371 «Розрахунки за виданими авансами»	У статті «Дебіторська заборгованість за виданими авансами» показується фактична сума авансів, наданих іншим підприємствам у рахунок наступних платежів

— з нарахованих доходів	190	373 «Розрахунки за нарахованими доходами»	У статті «Дебиторська заборгованість за нарахованими доходами» показується сума нарахованих дивідендів відсотків, роялті тощо, які будуть одержані
— із внутрішніх розрахунків	200	36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» і 377 «Розрахунки з іншими дебіторами», Дт 682 «Внутрішні розрахунки», Дт 683 «Внутрішньогосподарські розрахунки»	У статті «Дебиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками» показується заборгованість пов'язаних сторін і дебиторська заборгованість за внутрішньовідомчими розрахунками. У частині рахунка 36 і субрахунок 377 відображається та частина заборгованості, яка припадає на пов'язані сторони
Інша поточна дебиторська заборгованість	210	372 «Розрахунки з підвітними особами», 374 «Розрахунки за претензіями», 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків», 376 «Розрахунки за позиками членам кредитних спілок», 377 «Розрахунки з іншими дебіторами», Дт 651 «За пенсійним забезпеченням», Дт 652 «За соціальним страхуванням» Дт 653 «За страхуванням на випадок безробіття», Дт 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»	У статті «Інша поточна дебиторська заборгованість» показується заборгованість дебіторів, що не може бути включена до інших статей дебіторської заборгованості і відображається у складі оборотних активів
Поточні фінансові інвестиції	220	352 «Інші поточні фінансові інвестиції»	У цій статті відображаються фінансові інвестиції на строк, що не перевищує одного року, які можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент (крім інвестицій, які є еквівалентами грошових коштів)
Грошові кошти та їх еквіваленти			У статті «Грошові кошти та їх еквіваленти» відображаються кошти у касі, на поточних та інших рахунках у банках, що можуть бути використані для точних операцій, а також еквіваленти грошових коштів. Кошти, які не можна використати для операцій протягом одного року, починаючи з дати балансу, або протягом операційного циклу внаслідок обмежень, слід виключати зі складу оборотних активів і відображати як необоротні

Продовження табл. 12

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті Балансу відповідно до П(С)БО 2
— національній валюті	230	301 «Каса в національній валюті», 311 «Поточні рахунки в національній валюті», 313 «Інші рахунки в національній валюті», 333 «Грошові кошти в дорозі в національній валюті», 351 «Еквіваленти грошових коштів»	Наводиться інформація про залишки грошових коштів в національній валюті. Еквівалентами грошових коштів є короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, що вільно конвертуються у грошові кошти і мають незначний ризик зміни вартості
— в іноземній валюті	240	302 «Каса в іноземній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті», 334 «Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті», 351 «Еквіваленти грошових коштів»	Наводиться інформація про залишки грошових коштів в іноземній валюті
Інші оборотні активи	250	331 «Грошові документи в національній валюті», 332 «Грошові документи в іноземній валюті»	У статті «Інші оборотні активи» відображаються суми оборотних активів, які не можуть бути включені до вищезазначених статей розділу «Оборотні активи»
Усього за розділом II	260	Сума рядків 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250	
III. Витрати майбутніх періодів			
III. Витрати майбутніх періодів	270	39 «Витрати майбутніх періодів»	У складі витрат майбутніх періодів відображаються витрати, що мали місце протягом поточного або попередніх звітних періодів, але які відносяться до наступних звітних періодів
Баланс	280		<i>Сума рядків 080, 260, 270</i>

I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	40 «Статутний капітал»	Наводиться зафіксована в установчих документах загальна вартість активів, що є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства. Підприємства, для яких законодавством не передбачено фіксованої суми статутного капіталу, у цій статті відображають суму фактичного внеску власників до статутного капіталу
Пайовий капітал	310	41 «Пайовий капітал»	Наводиться сума пайових внесків членів спілок та інших підприємств, передбачених установчими документами
Додатковий вкладений капітал	320	421 «Емісійний дохід», 422 «Інший владений капітал»	Акціонерні товариства наводять тут суму, на яку вартість реалізації первинно випущених акцій перевищує їх номінальну вартість. Інші підприємства у цій статті зазначають суму капіталу, що вкладений засновниками понад статутний капітал без реєстрації змін до установчого договору
Інший додатковий капітал	330	423 «Дооцінка активів», 424 «Безоплатно одержані необоротні активи», 425 «Інший додатковий капітал»	Наводяться — сума дооцінки необоротних активів, — вартість необоротних активів, безкоштовно одержаних підприємством від інших юридичних або фізичних осіб, — інші види додаткового капіталу
Резервний капітал	340	43 «Резервний капітал»	Наводиться сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства або установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті Балансу відповідно до П(С)БО 2
Нерозподілений прибуток (непокрытий збиток)	350	441 «Прибуток нерозподілений»	Наводиться сума нерозподіленого прибутку
		442 «Непокрытий збиток»	Наводиться в дужках сума непокрытого збитку, що вираховується при визначенні підсумку власного капіталу
Залежно від одержаного результату діяльності підприємства у звітному періоді в рядку 350 відображається або прибуток (кредитове сальдо субрахунка 441) або збиток (дебетове сальдо субрахунка 442)			
Неоплачений капітал	360	46 «Неоплачений капітал»	Наводиться в дужках заборгованість власників (учасників) за внесками до статутного капіталу, що вираховується при визначенні підсумку власного капіталу
Вилучений капітал	370	45 «Вилучений капітал»	Наводиться в дужках фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених господарським товариством у його учасників. Ця сума вираховується при визначенні підсумку — власного капіталу
Усього за розділом I	380	Сума рядків 300, 310, 320, 330, 340 плюс або мінус рядок 350	
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	471 «Забезпечення виплат відпусток»	Наводиться інформація про нараховані у звітному періоді суми забезпечення оплати чергових відпусток персоналу, обов'язкових відрахувань (зборів) з них

		472 «Додагкове пенсійне забезпечення»	Наводиться інформація про кошти підприємства на реалізацію програм пенсійного забезпечення
Інші забезпечення	410	473 «Забезпечення гарантійних зобов'язань», 474 «Забезпечення інших витрат і платежів»	Наводиться інформація про суми забезпечень майбутніх гарантійних ремонтів та інших наступних витрат і платежів
		491 «Резерви незароблених премій»	Наводиться величина резерву незароблених премій, обчислена на дату Балансу. Заповнюється тільки страховиками
<i>Нові рядки що вписуються до форми № 1 відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. № 304</i>	415	492 «Резерви збитків»	Наводиться величина резервів збитків, обчислена на дату Балансу. Заповнюється тільки страховиками
		493 «Інші страхові резерви»	Наводиться інформація про інші страхові резерви (крім технічних), що створюються страховиками у встановленому законодавством порядку
		494 «Частка перестраховиків у резервах незароблених премій», 495 «Частка перестраховиків у резервах збитків», 496 «Частка перестраховиків в інших страхових резервах»	Наводиться в дужках підприємствами-страховиками інформація про суми часток перестраховиків у страхових резервах
Цільове фінансування	420	48 «Цільове фінансування і цільові надходження»	Наводиться інформація про залишки коштів цільового фінансування та цільових надходжень (субсидії, асигнування з бюджету та позабюджетних фондів, цільові внески від юридичних і фізичних осіб, у тому числі й гуманітарна допомога)
Усього за розділом II	430		Сума рядків 400 +10 +15 +20 мінус рядок 416

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті Балансу в дивізіоні до П(С)БО 2
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	501 «Довгострокові кредити банків у національній валюті», 502 «Довгострокові кредити банків в іноземній валюті»	Наводиться інформація про заборгованість підприємства банкам за одержаними позиками
		503 «Відстрочені довгострокові кредити банків у національній валюті», 504 «Відстрочені довгострокові кредити банків в іноземній валюті»	Наводиться інформація про суми відстроченої заборгованості банкам за кредити термін погашення яких відстрочено
Довгострокові в фінансові зобов'язання	450	505 «Інші довгострокові позики в національній валюті», 506 «Інші довгострокові позики в іноземній валюті»	Наводиться інформація про суми довгострокових заборгованостей підприємства щодо зобов'язань по зручченню позикових коштів (крім кредитів банків), на які нараховуються відсотки
		51 «Довгострокові векселі видані», 52 «Довгострокові зобов'язання за облігаціями»	
Відстрочені податкові зобов'язання	460		У Балансі за 2000 рік не заповнюється
Інші довгострокові зобов'язання	470	53 «Довгострокові зобов'язання з оренди», 55 «Інші довгострокові зобов'язання»	Наводиться інформація про суми довгострокових зобов'язань, які не можуть бути включені до інших статей розділу III

Усього за розділом III		480	Сума рядків 440, 450, 460, 470	
IV. Поточні зобов'язання				
Короткострокові кредити банків	500	60 «Короткострокові позики»	Наводиться інформація про суми поточних зобов'язань підприємства перед банками за одержаними від них позиками	
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями»	Наводиться інформація про ту частину довгострокових зобов'язань, що підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати Балансу. Заборгованість відображається у сумі погашення (п.12 П(С)БО 11)	
Векселі видані	520	62 «Короткострокові векселі видані»	Наводиться сума заборгованості, на яку підприємство видало векселі на забезпечення поставок (робіт, послуг) постачальників, підрядників та інших кредиторів	
Кредиторська заборгованість за товарами, роботами, послугами	530	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	Наводиться сума заборгованості перед постачальниками і підрядниками за матеріальні цінності, виконані роботи та одержані послуги (крім заборгованості, забезпеченої векселями)	
Поточні зобов'язання за розрахунками:				
— з одержаних авансів	540	681 «Розрахунки за авансами одержаними»	Наводиться сума авансів, одержаних від інших осіб в рахунок майбутніх поставок, продукції, виконання робіт (послуг)	

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду (код рахунка за новим Планом рахунків)	Зміст статті Балансу відповідно до П(С)БО 2
— з бюджетом	550	641 «Розрахунки за податками»*	Наводиться заборгованість підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства
<i>* На нашу думку, у цьому рядку Балансу, як і в «старій» формі № 1, можна відобразити й кредитове сальдо за субрахунком 644 «Податковий кредит». За своєю суттю заборгованість, відображена на цьому субрахунку, не підпадає під поняття зобов'язання, але вона також повинна бути показана у статтях Балансу.</i>			
— з позабюджетних платежів	560	642 «Розрахунки за сбов'язковими платежами»	Наводиться заборгованість за внесками до позабюджетних фондів, що передбачені чинним законодавством
— зі страхування	570	65 «Розрахунки за страхуванням»	Наводиться сума заборгованості за відрахуваннями до Пенсійного фонду, на соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників
— з оплати праці	580	66 «Розрахунки з оплати праці»	Наводиться заборгованість підприємства з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату
— з учасниками	590	67 «Розрахунки з учасниками»	Наводиться інформація про заборгованість підприємства його учасникам (засновникам), пов'язану з розподілом прибутку (дивіденди тощо) і формуванням статутного капіталу
— із внутрішніх розрахунків	600	63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», 682 «Внутрішні розрахунки», 683 «Внутрішньогосподарські розрахунки»	Наводиться інформація про заборгованість підприємства пов'язаним сторонам і кредиторська заборгованість за внутрішньовідомчими розрахунками

Інші поточні зобов'язання	610	605 «Прострочені позики в національній валюті», 606 «Прострочені позики в іноземній валюті», 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками», 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»	Наводяться зобов'язання (в сумі погашення), які не можуть бути включені до інших статей розділу IV Балансу. У цьому ж рядку, зокрема, відображаються зобов'язання зі сплати ПДВ, що спрапляються при імпорті товарів на митну територію України, у забезпечення яких видано податковий вексель, заборгованість за відсотками, нарахованими за облігаціями
Усього за розділом IV	620	Сума рядків 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610	
V. Доходи майбутніх періодів			
V. Доходи майбутніх періодів	630	69 «Доходи майбутніх періодів»	Наводиться інформація про доходи, що одержані протягом поточного або попередніх звітних періодів, але відносяться до наступних звітних періодів
Баланс	640	Сума рядків 380, 430, 480, 620, 630	

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО СКЛАДАННЯ ФОРМИ № 4
«ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ»**

Таблиця 13

Статутний капітал (графа 3 ф. № 4; рядок 300 ф. № 1 «Баланс»)
— формування розміру статутного капіталу; (+) — зменшення номінальної вартості акцій; (-) — випуск нових акцій (для акціонерних товариств); (+) — анулювання (на суму номінальної вартості) акцій викуплених — збільшення номінальної вартості акцій; (+) в акціонерів; (-) — збільшення кількості акцій номінальної вартості; (+) — повернення частки статутного капіталу при виході учасників — на суму, яка зафіксована в установчому договорі; (-) — реінвестування дивідендів у вигляді акцій; (+)
Пайовий капітал (графа 4 ф. № 4; рядок 310 ф. № 1 «Баланс»)
— реєстрація пайових внесків; (+) — повернення внесків (паїв) при виході учасника; (-)
Додатково вкладений капітал (графа 5 ф. № 4; рядок 320 ф. № 1 «Баланс»)
— емісійний дохід (розміщення акцій за ціною, що перевищує їх номінальну вартість); (+) — реалізація викуплених акцій за ціною, що перевищує їх номінальну вартість; анулювання акцій власної емісії, ціна викупу яких менше номінальної вартості; (-) — анулювання акцій власної емісії, ціна викупу яких перевищувала номінальну вартість; (-) — реалізація викуплених акцій за ціною, що менше ціни викупу; (-)
Інший додатковий капітал (графа 6 ф. № 4; рядок 330 ф. № 1 «Баланс»)
— дооцінка необоротних активів; (+) — уцінка необоротних активів; (-) — безплатно одержані необоротні активи; (+) — нарахування амортизації за безплатно одержаними необоротними активами; (-)
Резервний капітал (графа 7 ф. № 4; рядок 340 ф. № 1 «Баланс»)
— спрямування частини прибутку на його формування та поповнення; (+) — виплати за рахунок резервного капіталу (дивіденди за привілейованими акціями; відсотки за облігаціями); (-) — покриття збитків; (-)

Нерозподілений прибуток (граф 8 ф. № 4)	
— чистий прибуток, одержаний за звітний період (рядок 350 ф. № 1 «Баланс» або рядок 220 ф. № 2 «Звіт про фінансові результати»); (+)	
— виплата дивідендів; (-)	
— чистий збиток за звітний період (рядок 350 ф. № 1 «Баланс» або рядок 225 ф. № 2 «Звіт про фінансові результати»); (-)	
— відрахування до резервного капіталу; (-)	
При коригуванні залишків на початок звітнього періоду:	
— зміна облікової політики (рядок 020 ф. № 4 «Звіт про власний капітал»); (+) або (-)	
— виправлення помилок (рядок 030 ф. № 4 «Звіт про власний капітал»); (+) або (-)	
— інші зміни (рядок 040 ф. № 4 «Звіт про власний капітал»); (+) або (-)	
Неоплачений капітал (граф 9 ф. № 4; рядок 360 ф. № 1 «Баланс»)	
— заборгованість за внесками учасників до статутного капіталу; (+)	
— погашення заборгованості шляхом внесення внесків до статутного капіталу; (-)	
— заборгованість за неоплаченими акціями (частками), які раніше з метою перепродажу були викуплені в інших учасників; (-)	
Вилучений капітал (граф 10 ф. № 4; рядок 370 ф. № 1 «Баланс»)	
— фактична собівартість акцій власної емісії (часток), викуплених в акціонерів (учасників); (+)	
— вилучення капіталу у випадку виходу учасника; (+)	
— реалізація (перепродаж) викуплених акцій власної емісії (часток) — на суму фактичної собівартості; (-)	
— анулювання викуплених акцій — на суму фактичної собівартості; (-)	

Загальна сума власного капіталу підприємства визначається таким чином:
**Капітал = ряд. 380 ф. № 1 «Баланс» або (ряд. 300 + ряд. 310 + ряд. 320 +
+ ряд. 330 + ряд. 340 +/- ряд. 350 – ряд. 360 – ряд. 370) ф. № 1 «Баланс».**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО СКЛАДАННЯ ФОРМИ № 3 «ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ»

Таблиця 14

ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ЗВІТУ В ЧАСТИНІ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Джерело інформації	Код рядка	Дані з рядка	
		Надходження	Видаток
Звіт про фінансові результати	010	рядок 170	рядок 175
	020	рядок 260	×

Джерело інформації	Код рядка	Дані з рядка	
		Надходження	Відаток
Баланс	030	збільшення за рядками 400, 410, 420 (у частині операційних витрат)	зменшення за рядками 400, 410, 420 (у частині операційних витрат)
Аналітичні дані до бухгалтерських записів	040	Дт 945 Кт 312, 314	Дт 312, 314 Кт 714
Звіт про фінансові результати	050	рядки 150, 160	рядки 110, 120, 130
	060	рядок 140	×
Звіт	070	рядок 010 ± (020, 030, 040, 050, 060)	
Баланс	080	Зменшення за рядками 100—180, 200—210, 250	збільшення за рядками 100—180, 200—210, 250
	090	зменшення за рядком 270	збільшення за рядком 270
	100	збільшення за рядками 520—580, 600, 610	зменшення за рядками 520—580, 600, 610
	110	збільшення за рядком 630	зменшення за рядком 630
Звіт	120	рядок 070 ± (080, 090, 100, 110)	
Звіт про фінансові результати, Баланс, аналітичні дані до бухгалтерських записів	130	×	«Фінансові витрати» (+) збільшення (зменшення) заборгованості за відсотками (в складі «іншої поточної заборгованості») або Дт 684 Кт рахунки грошових коштів
Аналітичні дані до бухгалтерських записів	140	×	Дт 641 Кт 311
Звіт	150	рядок 120 ± (130, 140)	
Аналітичні дані до бухгалтерських записів	160	Дт рахунків грошових коштів Кт рахунків, які використовувались для обліку надзвичайних подій від операційної діяльності	Дт рахунків, які використовувались для обліку надзвичайних подій від операційної діяльності Кт рахунків грошових коштів
Звіт	170	рядок 150 ± 160	

**ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ЗВІТУ В ЧАСТИНІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ТА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Код рядка	Джерело інформації про надходження грошових коштів	Джерело інформації про видатки грошових коштів
Визначення руху грошових коштів від інвестування діяльності		
180 190 200	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт рахунків грошових коштів та Кт рахунків, на яких враховувалась заборгованість за реалізовані фінансові інвестиції, необоротні активи та майнові комплекси (377 «Неопераційні», 681 «Неопераційні» або 685 «Неопераційні»)*	×
210 220	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт рахунків грошових коштів та Кт 373	×
230	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт рахунків грошових коштів та Кт 681 «Неопераційні», 377 «Неопераційні»	×
240 250 260	×	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт рахунків, на яких враховувалась заборгованість за придбані фінансові інвестиції, необоротні активи та майнові комплекси (371 «Неопераційні» або 377 «Неопераційні», 685 «Неопераційні») та Кт рахунків грошових коштів*
270	×	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт 371, 377 «Неопераційні» та Кт рахунків грошових коштів
280	<i>Рядки 180 — 270</i>	
290	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт рахунків грошових коштів та Кт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від інвестиційної діяльності	Аналитичні дані до бухгалтерських записів Дт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від інвестиційної діяльності, та Кт рахунків грошових коштів
300	<i>Рядки 280±290</i>	

Код рядка	Джерело інформації про надходження грошових коштів	Джерело інформації про видатки грошових коштів
Визначення руху грошових коштів від фінансової діяльності		
310	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт 46	×
320	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт 501, 502, 511, 512, 521, 601, 602, 621, 622, 685 «Неопераційні»	×
330	Аналітичні дані з інших надходжень грошових коштів від фінансової діяльності	×
340	×	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 601, 602, 611, 612, 621, 622, 685 «Неопераційні» та Кт рахунків грошових коштів
350	×	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 671 та Кт рахунків грошових коштів
360	×	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 451, 452, 453, 685 «Неопераційні» та Кт рахунків грошових коштів
370	<i>Рядки 310—360</i>	
380	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від фінансової діяльності	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від фінансової діяльності, та Кт рахунків грошових коштів
390	Сума або різниця між сумами, відображеними в рядках 370—380	Сума або різниця між сумами, відображеними в рядках 370—380
400	Рядки 170, 300, 390	
410	Сума рядків 230—240 Балансу на початок року (графа 3)	×
420	Дт 312, 314 Кт 714	Дт 945 Кт 312, 314
430	$410 \pm 400 \pm 420 = 230, 240$ Балансу на кінець року (графа 4)	×

4.2. ЗАВДАННЯ З ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Заповнити форми № 1-м та 2-м на матеріалах малого підприємства за 3-й квартал 2000 р., виходячи з даних, які наведені нижче:

Таблиця 16

1. Сальдо по технічних рахунках малого підприємства станом на 1.07 2000 р.

Шифр рахунка	Наменування рахунка	Сума грн
10	Основні засоби	24 000
131	Знос основних засобів	6 000
20	Виробничі запаси	4 000
23	Виробництво	6 200
301	Каса	400
311	Поточний рахунок	16 000
653	Розрахунки за страхуванням на випадок безробіття	360
641	Розрахунки за податками	1 100
651	Розрахунки за страхуванням	1 800
661	Розрахунки з оплати праці	5 000
441	Прибуток нерозподілений	8 000
40	Статутний капітал	28 340

2. Господарські операції малого підприємства за 3-й квартал 2000 року.

№ з/п	Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, грн	Відображено в облікових регістрах
1	Нарахована амортизація основних засобів	23	131	196	ф № К-1 ф № В-1 ф № В-3 (гр 4)

№ з/п	Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, грн.	Відображено в облікових регістрах
2	Акцептовано рахунок № 11 від 04.08.00 р. за матеріали:				ф. № К-1 ф. № В-7 ф. № В-5 ф. № В-2
	Договірна ціна	20	63	2000	
	ПДВ	641	63	400	
3	З розрахункового рахунка отримано готівкою	301	311	5000	ф. № К-1 ф. № В-4
4	Видана за червень зарплата	661	301	5000	ф. № К-1 ф. № В-4 ф. № В-8
5	Перераховано до бюджету податок на прибуток за 2-й квартал 2000 р.	641	311	1100	ф. № К-1 ф. № В-4 ф. № В-5
6	Перераховано до Пенсійного фонду за червень	651	311	1800	ф. № К-1 ф. № В-4 ф. № В-5
7	Перераховано до Фонду зайнятості	653	311	360	ф. № К-1 ф. № В-4 ф. № В-5
8	Оплата рахунка № 11 від 04.08 за матеріали	63	311	2400	ф. № К-1 ф. № В-4 ф. № В-7
9	Зарахована оплата за реалізовану продукцію	311	36	24000	ф. № К-1 ф. № В-4 ф. № В-6
10	Нарахована з/плата за липень	23	661	5400	ф. № К-1 ф. № В-8 ф. № В-3
11	Зроблені обов'язкові відрахування від з/плати				
	— в Пенсійний фонд	23	651	1728	ф. № К-1 ф. № В-8 ф. № В-3 ф. № В-5
	— на соціальне страхування	23	652	216	
	— на обов'язкове страхування на випадок безробіття	23	653	82	

№ з/п	Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, грн	Відображено в облікових регістрах
12	Списані матеріали на виробництво	23	20	1600	ф № К-1 ф № В-2 ф № В-3
13	Нарахована орендна плата за оренду офісу	23	685	600	ф № К-1 ф № В-5, ф № В-3
14	Здана на склад готова продукція	26	23	1200	ф № К-1 ф № В-2, ф № В-3
15	Відвантажена готова продукція торговому підприємству				ф № К-1 ф № В-2 ф № В-6 ф № В-5 ф № В-4
	— списано зі складу	901	26	1200	
	— виставлено рахунок покупцеві за договірною ціною (в тому числі ПДВ)	36	701	24000	
	— сума ПДВ	701	641	4000	
16	Зарахована оплата за відвантажену продукцію	311	36	24000	ф № В-5
17	Утримані із з/плати				ф № К-1 ф № В-8 ф № В-5
	— прибутковий податок	70	641	906,6	
	— 1% в пенсійний фонд	70	651	54	
	— 0,5% на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття	70	653	27	
18	Відображена сума ПДВ по нарахованій орендній платі	641	685	120	ф № К-1 ф № В-5
19	Нараховано податок на прибуток до сплати в бюджет*	98	641	2400	ф № К-1 ф № В-4 ф № В-5

* Фінансовий результат визначити самостійно за даними рахунків 701 і 901 з використанням рахунка 791. Контрольна цифра – 8000 грн

**ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, НАРАХОВАНИХ
АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ (ЗНОСУ) ЗА ЛИПЕНЬ 2000 р.**

№ з/п	Вид основних засобів	Залишок на початок звітного періоду		Рух основних засобів (рахунок «Основні засоби»)										Залишок на кінець звітного періоду				Знос основних засобів			
		Кількість	Сума (первісна вартість)	Дебет		Кредит				Кількість		Сума (первісна вартість)		Кількість		Сума нарахування					
		Кількість	Сума (первісна вартість)	Дата, номер документа	Кількість	Сума (первісна вартість)	Дата, номер документа	Кількість	Сума (первісна вартість)	Всього	В тому числі недоварт. частина	Причина входу	Кількість	Сума (первісна вартість)	Кількість	Сума (первісна вартість)	За місяць	Прискореним методом	З початку року до звітного місяця	На перше число поточного періоду	
1	Офісне обладнання (гр. 2)	1	4000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4000	50	—	500	1000	
2	Робоче обладнання основного виробництва (гр. 3)	20	20 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	20 000	146	—	1500	3000	
Всього		×	24 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	×	24 000	196	—	2000	4000		

(підпис)

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ,
ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ, ТОВАРІВ ЗА ЛИПЕНЬ 2000 Р.

№ з/б	Номенклатурний номер	Найменування матеріалів (продукції)	Одиниця виміру	Ліна (придан., факт. собівартість)	Залишок на початок місяця		Дебет		Кредит		Залишок на кінець місяця				
					кількість	сума	Всього	В тому числі власного виробництва	Всього	Сума в тому числі в дебет рахунків	кількість	сума	кількість	сума	
1	111	Матеріал	м	20	4000	100	2000	—	—	80	1600	—	—	220	4400
Рахунок 20 «Виробничі запаси»															
					кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума	
					60	1200	60	1200	60	1200	—	1200	—	—	
Рахунок 26 «Готова продукція»															
2	101	Виріб № 1	шт	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(підпис)

ВІДМІННІСТЬ ОБЛІКУ ЗАТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ЗА ЛИПЕНЬ 2000 р.

№ з/п	Вид продукції, робор. послуг	Дебет рахунку «Основне виробництво» з кредиту рахунків								Залишки незавершеного виробництва		Кредит рахунка «Основне виробництво» в дебет рахунків			
		Матеріали (20)	...	Рахунки з сіраховання (651) (652)	Рахунок з оплати праці (601)	Знос основних засобів (131)	Відрачування до Фонду витратності (653)	Рахунки з дебіторами та кредиторами (орендна плата) (685)	Разом витрат за місяць	На початок місяця	На кінець місяця	Разом сума	На склад (26)	Реалізовано (901)	...
1	Виріб № 1	1600		2484	5400	196	82	600	10362	6200	4562	12000	12000		
	Разом	1600		2484	5400	196	82	600	10362	6200	4562	12000	12000		

_____ (підпис)

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ТА ФОНДІВ ЗА ЛІПЕНЬ 2000 р.

Підстави операція дата	Сальдо рахунків		Оборот по дебету з кредиту рахунків													
	дебет	кредит	311	36	64	441	23	901	301	311	67	653	641	651	661	разом
Рахунок 131 «Знос основних засобів»																
Сальдо на 01 07		6000														
Нарах амортиз ОЗ (розрах № 1)																
Сальдо на 01 08		6196														
Рахунок 301 «Каса»																
Сальдо на 01 07 98	400															
Зархов грош кошти з розрах в касу (при бутков кас ор дер від 05 07)			500													
Видана з/п з каси (відом Ф № В-8)																5000
Сальдо на 01 08	400															

Продовження типової форми В-4

Підстави, операція, дата	Сальдо рахунків		Оборот по дебету з кредиту рахунків													
	дебет	кредит	311	36	64	441	23	901	301	311	63	653	641	651	661	разом
			Рахунок 311 «Розрахунковий рахунок»													
Сальдо на 01.07.	16000						24000									
Перерах. грош. кошти з розрах. рах. в касу (виписка банку від 1—5 липня)								5000								
Перерах. до бюджету (виписка банку від 1—5 липня)													1100			
Перерах. до пенсійного фонду (виписка банку від 1—5 липня)														1800		
Перерах. до позабюдж. фондів (виписка банку від 1—5 липня)												360				
Оплачен рах. №11 від 04.07 за матеріали (виписка банку від 1—5 липня)											2400					

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ТА ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА ЛИПЕНЬ 2000 р.

По рахунках № 653

Найменування дебіторів, кредиторів, рахунків	Дата виникнення заборгованості	Залишок на початок місяця		Оборот по кредиту в дебет рахунків		Оборот по кредиту в дебет рахунків		Залишок на кінець місяця			
		дебет	кредит	сума, грн.	Кор. рахунки	641	661	441	ра-зом	дебет	кредит
Рахунок 65 «Рахунки зі збору на обов'язкове страхування на випадок безробіття»											
Сальдо на 01.07			360								
Перераховано збір на соц. страх. на вип. безробіття (виписка банку від 1-5 липня)				360	311						
Утримано із з/п в фонд страхування на випадок безробіття								27			
Виконані відрахування на фонд оплати праці в фонд страх. з безробіття						82					
Оборот за місяць				360		82		27		109	
Сальдо на 01.08											

Рахунок 65 «Розрахунки зі страхування» (Пенсійний фонд і фонд соц. страхування)										
Сальдо на 01.07			1100							
Перераховано до бюджету (виписка банку від 1—5 липня)				1100	311					
Сплачено ПДВ по рах. за матеріали (виписка банку від 5—10 липня)				400	64					
Утримано прибутковий податок із з/п								906,6		
Відображено ПДВ за реалізовану продукцію (відом. № В-6)						4000				
Нараховано податок на прибуток (розрах. № 2)									2400	
Обороти за місяць				1500	540	4000		906,6	2400	7846
7446										
Рахунок 65 «Розрахунки зі страхування» (Пенсійний фонд і фонд соц. страхування)										
Сальдо на 01.07.98 р.			1800							
Перераховано до Пенсійного фонду (виписка банку від 1—5 липня)				1800	311					
Нараховано 1% страх. відрахувань до Пенсійного фонду (відом. № В-8)									54	

Закінчення тилової форми № В-5

Найменування дебіторів, кредиторів, рахунків	Дата виникнення зобов'язаності	Залишок на початок місяця		Оборот по дебету		Оборот по кредиту в дебет рахунків						Залишок на кінець місяця		
		дебет	кредит	сума, грн	Кор. рахунків	23	901	641	661	441	ре-зони	дебет	кредит	
Здійснені відрах. 32% до Пенсійного фонду (відом. № В-8)						1728								
Здійснені відрахування на соціальне страхування (відом. № В-8)						216								
Обороти за місяць				1800		1944			54		1998			1998
Рахунок 685 «Рахунки з іншими кредиторами»														
Сальдо на 01.07														
Нарахована оренда на плата						600								
Відображено ПДВ від арендної плати								120						
Обороти за місяць						600		120			720			720

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ЗА ЛІПЕНЬ 2000 р.

№ з/п	Номер документа, дата	Поставщик, місце придбання	Сальдо на початок місяця (заборгованість)		З кредита рахунка «Розрахунок з поставальниками та підрядниками» в дебет рахунків (щодня за оплати по рахунку)				Дебет рахунка «Розрахунок з поставальниками та підрядниками» (оплачено)		Сальдо (заборгованість)	
			підприємству	постачальнику	20	641	разом	дата	кор рахунок	сума, грн	підприємству	постачальнику
1	Рахунок № 11 від 04.07	Оптова база			2000	400	2400	06.07	51	2400		
		Разом			2000	400	2400			2400		

(підпис)

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЗА ЛИПЕНЬ 2000 р.

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Посада	Залишок з/п на початок місяця (заборгованість робітникам)	Розписка в отриманні	Кредит (нараховано) рахунка «Розрахунки з оплати праці»				Всього по кредиту рахунка «Розрахунки з оплати праці»
					23	В дебет рахунків			
1		робітник	300	підпис	300				300
2		робітник	200	підпис	200				200
3		менеджер	600	підпис	600				600
4		робітник	400	підпис	400				400
5		секретар	500	підпис	500				500
6		операционіст	500	підпис	500				500
7		еконсміст	500	підпис	700				700
8		робітник	400	підпис	400				400
9		бухгалтер	500	підпис	500				500
10		робітник	200	підпис	200				200
11		директор	600	підпис	600				600
12		робітник	300	підпис	300				300
Разом			5000		5400				5400

Закінчення титової форми № В-8

№ з/п	Дебет (тримано) рахунок «Розрахунки з оплати праці»						Розписка в отриманні	Відрахування		
	В кредит рахунків							На соціальне страхування	Збір на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття (1,5%)	В пенсійний фонд (32%)
	Видано аванс	Ліквітаційний податок	1% страхових внесків	0,5% на соц страхування на випадок безробіття	Всього по дебету рахунка «Розрахунки з оплати праці»	До вилучення (в місяць, наступний за звітом)				
1	—	45,55	3	1,5	50,05	249,95				
2	—	25,55	2	1	28,55	171,45				
3	—	105,55	6	3	114,55	485,45				
4	—	65,55	4	2	71,55	328,45				
5	—	85,55	5	2,5	93,05	406,95				
6	—	85,55	5	2,5	93,05	406,95				
7	—	125,55	7	3,5	136,05	563,95				
8	—	65,55	4	2	71,55	328,45				
9	—	125,55	7	3,5	136,05	563,95				
10	—	25,55	2	1	28,55	171,45				
11	—	105,55	6	3	114,55	485,45				
12	—	45,55	3	1,5	50,05	249,95				
		906,6	54	27	987,6	4412,4		216	82	1728

Всього видано готівкою 5000,00 (п'ять тисяч гривень)

Депоновано _____

Підпис _____

Зачекавання: _____

Шахову оборотну відомість скласти самостійно за формою № В-9.

4.3. ЗАВДАННЯ З ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ

На підставі наведених нижче господарських операцій необхідно заповнити податкову декларацію з ПДВ за місяць. Підприємство здійснює три види діяльності: виробництво, торгівлю (в т.ч. у сфері ЗЕД) і надання послуг.

Для того щоб запобігти помилок при заповненні декларації, в останній колонці табл. 15 вказані №№ рядків відповідного розділу декларації.

Накопичення інформації для заповнення декларації можна здійснити за формою, наведеною в таблиці 17, як це зроблено по рядках № 1 та 10.1.

Таблиця 17

№ з/п і дата проведення операції у грудні 2000 р.	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Рядок декларації з ПДВ	
		Д-т	К-т			
1	01.12	Одержано товари «А»	281	631	5000	Колонка «А» ряд. 10.1
		Відображення суми податкового кредиту з ПДВ	641	631	1000	Колонка «Б» ряд. 10.1
2	04.12	Одержано аванс від покупця	311	361	8400	Колонка «А» ряд. 10.1
		Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	643	641	1400	Колонка «Б» ряд. 10.1
3	05.12	Оплачено експедиторські послуги з доставки покупцю товарів «А»	631	311	600	Колонка «А» ряд. 10.1
		Нараховано податковий кредит	641	644	100	Колонка «Б» ряд. 10.1
4	06.12	Оплачено покупцем товари «А»	631	311	6000	—
5	06.12	Одержано оплату від покупця і відображено реалізацію консультаційних послуг	301	703	3000	Колонка «А» ряд. 10.1
		Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	703	641	500	Колонка «Б» ряд. 10.1

№ з/п і дата проведення операції у грудні 2000 р	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Рядок декларації з ПДВ	
		Д-т	К-т			
6	06 12	Списано собівартість наданих послуг	903	23	800	—
7	06 12	Одержано аванс від покупки товарів «N»	311	361	18000	Колонка «А» ряд 1
		Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	643	641	3000	Колонка «Б» ряд 1
8	07 12	Відображено реалізацію товарів «А»	361	702	8400	—
		Відображено розрахунки з ПДВ	702	643	1400	—
		Списано собівартість реалізованих товарів	902	281	5000	—
9	07 12	Списано витрати з експедитування товарів «А»	93	631	500	—
		Відображено розрахунки з ПДВ	644	631	100	—
10	08 12	Одержано товари «Б» від постачальника за бартером	281	631	4000	Колонка «А» ряд 1, 1 1
		Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	643	641	800	Колонка «Б» ряд 1, 1 1
		Відображено розрахунки за майбутнім податковим кредитом	644	631	800	—
11	11 12	Відображено відвантаження готової продукції (балансуюча операція)	361	701	4800	Колонка «А» ряд 10 1
		Відображено розрахунки з ПДВ	701	643	800	—
		Нараховано податковий кредит за балансуючою операцією	641	644	800	Колонка «Б» ряд 10 1
		Списано собівартість готової продукції	901	26	3000	—
		Залік заборгованості	631	361	4800	—

Продовження табл. 17

№ з/п і дата проведення операції у грудні 2000 р.		Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Рядок декларації з ПДВ
			Д-т	К-т		
12	11.12	Проведено передоплату нерезиденту за товари «N»	632	312	2000\$ 10 000 грн.	—
13	12.12	Нараховано і сплачено мито при імпорті товарів «B»	281	685	1000	—
			685	311	1000	—
		Видано вексель митному органу на суму ПДВ	643	621	2200	Колонка «Б» ряд. 6 і ряд. 19.1
14	12.12	Одержано товари «B» від постачальника нерезидента	281	632	2000\$ 10 000 грн.	Колонка «А» ряд. 6 на суму 1 1000 грн. (з урахуванням мита)
15	13.12	Оприбутковано основні фонди, що підлягають амортизації	105	631	10000	Колонка «А» ряд. 10.1
		Нараховано податковий кредит	641	631	2000	Колонка «Б» ряд. 10.1
16	13.12	Одержано основні фонди, що не підлягають амортизації (сума ПДВ включастся до первинної вартості ОФ)	109	631	6000	Колонка «А» ряд. 14.1
17	14.12	Оплачено вартість ОФ, що не підлягають амортизації	631	311	6000	—
18	14.12	Відвантажено безоплатно товари «X»	949	281	2000	Колонка «А» ряд. 1 на суму 2500 грн. виходячи зі звичайних цін
		Виключено (методом «сторно») зі складу податкового кредиту і віднесено на витрати відповідну суму податку	641	644	400	Колонка «Б» ряд. 16 зі знаком «-»
			949	644	400	—
		Нараховано податкові зобов'язання виходячи зі звичайних цін	949	641	500	Колонка «Б» ряд. 1

№ з/п і дата проведення операції у грудні 2000 р		Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Рядок декларації з ПДВ
			Д-т	К-т		
19	15 12	Одержано товари «С» у неплатника ПДВ	281	631	600	Колонка «А» ряд 11 1
20	18 12	Збільшено податковий кредит за товарами «V» на підставі отриманого розрахунку коригування	641	631	300	Колонка «Б» ряд 16 зі знаком «+»
		Збільшено первинно (купівельно) вартість товарів «V»	281	631	1500	—
21	20 12	Збільшено доходи від продажу товарів «W» на підставі коригування	361	702	1200	Колонка «А» ряд 8
		Збільшено податкові зобов'язання за товарами «W» на підставі коригування	702	641	200	Колонка «Б» ряд 8 зі знаком «+»
22	21 12	Оплачено (погашено) довстроково податковий вексель	641	311	2200	Колонка «А» ряд 12 2 на суму 11000 грн
			621	643	2200	Колонка «Б» ряд 12 2 на суму 2200 грн
23	22 12	Сторновано (зменшено) податкові зобов'язання за відвантаженими у жовтні товарами «F»	702	641	1000	Колонка «Б» ряд 8 зі знаком «-»
		Списано на фінансовий результат	702	791	1000	—
24	22 12	Сторновано (зменшено) податковий кредит за одержаними у листопаді послугами	641	631	800	Колонка «Б» ряд 16 зі знаком «-»
25	22 12	Одержано безповоротну (безоплатну) фінансову допомогу	311	745	1000	

НАКОПИЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАПОВНЕННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ

Номер рядка Декларації з ПДВ	Колонка А, грн.	Колонка Б, грн.
I. Податкові зобов'язання		
Рядок 1	7000 (опер. 2) + 2500 (опер. 4) + 15000 (опер. 5) + 4000 (опер. 6) + 2500 (опер. 10) = 31000	1400 (опер. 2) + 500 (опер. 4) + 3000 (опер. 5) + 800 (опер. 6) + 500 (опер. 10) = 6200
Рядок 1.1		
Рядок 2.1		
Рядок 1.1		
Рядок 5		
Рядок 6		
Рядок 8		
Рядок 9		
II. Податковий кредит		
Рядок 10.1	5000 (опер. 1) + 500 (опер. 3) + 4000 (опер. 6) + 10000 (опер. 9а) = 19500	1000 (опер. 1) + 100 (опер. 3) + 800 (опер. 6) + 2000 (опер. 9а) = 3900
Рядок 11.1		
Рядок 12.2		
Рядок 14.1		
Рядок 16		
Рядок 17		
III. Розрахунки з бюджетом за звітний період		
Рядок 18.1		
Рядок 19.1		
Рядок 20		
Рядок 21		
Рядок 23		
Рядок 23.2		
Рядок 25		

4.4. ПІДСУМКОВЕ ЗАВДАННЯ

На підставі звітних даних за 2000 рік одного з відкритих акціонерних товариств, наведених у формах № 1, 2, 3, 4, здійснити перевірку відповідності показників звітності, користуючись Методичними рекомендаціями з перевірки відповідності показників форм річної фіксованої звітності підприємств, затверджених наказом МФУ від 09.01.2001 р. № 053-41.

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2001	15	02
Підприємство				
Відкрите акціонерне товариство	за ЄДРПОУ			
Територія	за КОАТУУ			
Форма власності КОЛЕКТИВНА ВЛАСНІСТЬ	за КФВ			
Орган державного управління				
	за СПОДУ			
Галузь (вид діяльності)	за ЗКГНГ			
Вид економічної діяльності	за КВЕД			
Одиниця виміру: тис. грн.	Контрольна сума			
Адреса				

БАЛАНС на 31 грудня 2000__р.

Форма № 1 Код за ДКУ 1801001

Актив	Код рядка	На початок року	На кінець звітного періоду
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
залишкова вартість	010	1,8	1,5
первісна вартість	011	4,0	4,0
знос	012	2,2	2,5
Незавершене будівництво	020	78,5	78,5
Основні засоби			
залишкова вартість	030	440,4	432,9
первісна вартість	031	724,5	739,7
знос	032	284,1	306,8
Довгострокові фінансові інвестиції які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0,0	0,0
інші фінансові інвестиції	045	0,0	0,0

Актив	Код рядка	На початок року	На кінець звітного періоду
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	9,0	2,7
Відстрочені податкові активи	060	0,0	0,0
Інші необоротні активи	070	1,0	11,2
Усього за розділом I	080	530,7	526,8
II. Оборотні активи			
Запаси:			
виробничі запаси	100	45,3	72,9
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	0,0	0,0
незавершене виробництво	120	38,6	68,6
готова продукція	130	0,0	0,0
товари	140	0,0	0,0
Векселі одержані	150	0,0	0,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	0,0	5,9
первісна вартість	161	0,0	6,5
резерв сумнівних боргів	162	0,0	0,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	6,7	12,3
за виданими авансами	180	29,7	5,8
з нарахованих доходів	190	0,0	0,0
із внутрішніх розрахунків	200	0,0	0,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	4,6	11,7
Поточні фінансові інвестиції	220	0,0	0,0
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	8,6	3,2
в іноземній валюті	240	0,0	0,0
Інші оборотні активи	250	0,0	0,2
Усього за розділом II	260	133,5	180,6
III. Витрати майбутніх періодів			
Баланс	270	0,3	1,1
Баланс			
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	163,6	163,6
Пайовий капітал	310	0,0	0,0
Додатковий вкладений капітал	320	0,0	0,0
Інший додатковий капітал	330	-45,0	-27,9
Резервний капітал	340	5,3	10,8

Актив	Код рядка	На початок року	На кінець звітної періоду
Перозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	440,4	463,8
Неоплачений капітал	360	0,0	0,0
Вилучений капітал	370	0,0	0,0
Усього за розділом I	380	564,3	610,3
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0,0	0,0
Інші забезпечення	410	0,0	0,0
Цільове фінансування	420	0,0	0,0
Усього за розділом II	430	0,0	0,0
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	0,0	0,0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0,0	0,0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0,0	0,0
Інші довгострокові зобов'язання	470	0,0	0,0
Усього за розділом III	480	0,0	0,0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	0,0	0,0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0,0	0,0
Векесли видані	520	0,0	0,0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	0,7	2,1
Поточні зобов'язання за розрахунками			
з одержаних авансів	540	36,3	36,7
з бюджетом	550	12,1	19,4
з позабюджетних платежів	560	1,8	1,6
зі страхування	570	5,4	9,3
з оплати праці	580	14,3	21,3
з учасниками	590	0,0	0,0
із внутрішніх розрахунків	600	0,0	0,0
Інші поточні зобов'язання	610	29,6	7,8
Усього за розділом IV	620	100,2	98,2
V. Доходи майбутніх періодів	630	0,0	0,0
Баланс	640	664,5	708,5

Керівник

(підпис)

(прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(прізвище)

КОДИ	
2001	15 02

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за ЗКГНГ
за КВЕД
Контрольна сума

Підприємство:
Територія:
Орган державного управління:
Галузь (вид діяльності):
Вид економічної діяльності:
Одиниця виміру:

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ за 2000 р.

Стаття	Код	Статут- ний ка- пітал	Пайовий капітал	Додатковий вкладений капітал	Інший додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозпо- длений прибуток	Неопла- чений капітал	Вилуче- ний ка- пітал	Разом	Форма №	Код за ДКУД
												1801005
Залишок на початок року	010	163,5	0,0	0,0	-45,0	5,3	440,4	0,0	0,0	564,3		
Коригування:												
Зміна облікової політики	020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-45,0	0,0	0,0	-45,0		
Виправлення помилок	030	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Інші зміни	040	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Скоригований залишок на початок року	050	163,5	0,0	0,0	-45,0	5,3	395,4	0,0	0,0	519,3		
Переоцінка активів:												
Дооцінка основних засобів	060	0,0	0,0	0,0	22,6	0,0	0,0	0,0	0,0	22,6		
Уцінка основних засобів	070	0,0	0,0	0,0	-7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,2		
Дооцінка незавершеного будівництва	080	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

Уцінка незавершеного будівництва	090	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Досцінка нематеріальних активів	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Уцінка нематеріальних активів	110	1,0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	120	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	130	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	90,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	90,5
Розподіл прибутку:																			
Виплати власникам (дивіденди)	140	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-16,6
Спрямування прибутку до статутного капіталу	150	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Відрахування до резервного капіталу	160	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5	-5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	170	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Внески учасників:																			
Внески до капіталу	180	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погащення заборгованості з капіталу	190	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	200	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Вилучення капіталу:																			
Викуп акцій (часток)	210	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	220	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Закінчення

Стаття	Код	Статутний капітал	Пайовий капітал	Додатковий вкладений капітал	Інший додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	Несплачений капітал	Вилучений капітал	Разом
Анулювання викуплених акцій (часток)	230	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Вилучення частки в капіталі	240	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зменшення номінальної вартості акцій	250	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші зміни в капіталі: Списання зевідшкодованих збитків	260	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Безкоштовно отримані активи	270	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	280	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Разом змін в капіталі	290	0,0	0,0	0,0	17,1	5,5	58,4	0,0	0,0	91,0
Залишок на кінець року	300	163,6	0,0	0,0	-27,9	10,8	463,8	0,0	0,0	610,3

Керівник

(підпис)

(прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(прізвище)

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Підприємство			
Відкрите акціонерне товариство	за ЄДРПОУ		
Територія	за КОАТУУ		
Орган державного управління			
	за СПОДУ		
Галузь (вид діяльності)	за ЗКГНГ		
Вид економічної діяльності	за КВЕД		
Одиниця виміру тис грн	Контрольна сума		

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
за _____ 2000__ р.

Форма № 2 Код за ДКУ 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	010	744,7	0,0
Податок на додану вартість	015	58,4	0,0
Акцизний збір	020	0,0	0,0
	025	0,0	0,0
Інші вирахування з доходу	030	0,0	0,0
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	686,3	0,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	198,7	0,0
Валовий			
прибуток	050	487,6	0,0
збиток	055	0,0	0,0
Інші операційні доходи	060	0,2	0,0
Адміністративні витрати	070	313,0	0,0

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Витрати на збут	080	28,9	0,0
Інші операційні витрати	090	16,6	0,0
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	129,3	0,0
збиток	105	0,0	0,0
Дохід від участі в капіталі	110	0,0	0,0
Інші фінансові доходи	120	0,0	0,0
Інші доходи	130	0,0	0,0
Фінансові витрати	140	0,0	0,0
Втрати від участі в капіталі	150	0,0	0,0
Інші витрати	160	0,0	0,0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	129,3	0,0
збиток	175	0,0	0,0
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	38,8	0,0
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	90,5	0,0
збиток	195	0,0	0,0
Надзвичайні:			
доходи	200	0,0	0,0
витрати	205	0,0	0,0
Податки з надзвичайного прибутку	210	0,0	0,0
Чистий:			
прибуток	220	90,5	0,0
збиток	225	0,0	0,0

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	348,1	0,0
Витрати на оплату праці	240	172,7	0,0
Відрахування на соціальні заходи	250	6,5	0,0
Амортизація	260	23,0	0,0
Інші операційні витрати	270	16,6	0,0
Разом	280	566,9	0,0

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300	654285	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	654285	0
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	320	0,13832	0,00000
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	330	0,13832	0,00000
Дивіденди на одну просту акцію	340	0,13832	0,00000

Керівник

(підпис)

(прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(прізвище)

		КОДИ		
	Дата (рік, місяць, число)			
Підприємство				
Відкрите акціонерне товариство	за ЄДРПОУ			
Територія	за КОАТУУ			
Орган державного управління				
	за СПОДУ			
Галузь (вид діяльності)	за ЗКГНГ			
Вид економічної діяльності	за КВЕД			
Одиниця виміру: тис. грн.	Контрольна сума			

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за _____ 2000 р.

Форма №3 Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	010	129,3	0,0	0,0	0,0
Коригування на:					
амортизацію необоротних активів	020	23,0	×	0,0	×
збільшення (зменшення) забезпечень	030	0,0	0,0	0,0	0,0
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	040	0,0	0,0	0,0	0,0
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	050	0,0	0,0	0,0	0,0
Витрати на сплату відсотків	060	0,0	×	0,0	×
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в частині оборотних активів	070	152,3	0,0	0,0	0,0

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
Зменшення (збільшення):					
оборотних активів	080	152,3	0,0	0,0	0,0
витрат майбутніх періодів	090	0,0	120,7	0,0	0,0
Збільшення (зменшення):					
поточних зобов'язань	100	0,0	0,8	0,0	0,0
доходів майбутніх періодів	110	0,0	2,8	0,0	0,0
Грошові кошти від операційної діяльності	120	180,3	0,0	0,0	0,0
Сплачені:					
відсотки	130	×	28,0	×	0,0
податки на прибуток	140	×	0,0	×	0,0
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	150	152,3	0,0	0,0	0,0
Рух коштів від операційних подій	160	0,0	19,0	0,0	0,0
Чистий рух коштів від операційної діяльності	170	133,3	0,0	0,0	0,0
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Реалізація:					
фінансових інвестицій	180	0,0	×	0,0	×
необоротних активів	190	0,0	×	0,0	×
майнових комплексів	200	9,0	×	0,0	×
Отримані:					
відсотки	210	0,0	×	0,0	×
дивіденди	220	0,0	×	0,0	×
Інші надходження	230	0,0	×	0,0	×
Придбання:					
фінансових інвестицій	240	×	0,0	×	0,0
необоротних активів	250	×	0,0	×	0,0
майнових комплексів	260	×	0,0	×	0,0

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
Інші платежі	270	×	0,0	×	0,0
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	280	9,0	0,0	0,0	0,0
Рух коштів від надзвичайних подій	290	0,0	0,0	0,0	0,0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300	9,0	0,0	0,0	0,0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження власного капіталу	310	0,0	×	0,0	×
Отримані позики	320	0,0	×	0,0	×
Інші надходження	330	0,0	×	0,0	×
Погашення позик	340	×	0,0	×	0,0
Сплачені дивіденди	350	×	0,0	×	0,0
Інші платежі	360	×	0,0	×	0,0
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	370	0,0	0,0	0,0	0,0
Рух коштів від надзвичайних подій	380	0,0	14,4	0,0	0,0
Чистий рух коштів від фінанс. діяльності	390	0,0	14,4	0,0	0,0
Чистий рух коштів за звітний період	400	127,9	0,0	0,0	0,0
Залишок коштів на початок року	410	8,6	×	0,0	×
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	420	0,0	0,0	0,0	0,0
Залишок коштів на кінець року	430	136,5	×	0,0	×

Керівник

(підпис)

(прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(прізвище)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПЕРЕВІРКИ
ПОРІВНЯННОСТІ ПОКАЗНИКІВ ФОРМ РІЧНОЇ
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

№ з/п	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники

ФОРМА №1 «БАЛАНС»

1	Рядок 010, графи 3 і 4	Форма № 1, рядок 011 мінус рядок 012, графи 3 і 4
2 ¹	Рядок 030, графи 3 і 4	Форма № 1, рядок 031 мінус рядок 032, графи 3 і 4
3 ¹	Рядок 080, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 010, 020, 030, 040—070, графи 3 і 4
4 ¹	Рядок 160, графи 3 і 4	Форма № 1, рядок 161 мінус рядок 162, графи 3 і 4
5 ¹	Рядок 260, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 100—150, 160, 170—250, графи 3 і 4
6 ¹	Рядок 280, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 080, 260, 270, графи 3 і 4
7 ¹	Рядок 380, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 300—340 плюс або мінус рядок 350 мінус рядки 360, 370, графи 3 і 4
8	Рядок 430, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 400, 410, 415, 420, мінус рядок 416, графи 3 і 4
9	Рядок 480, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 440—470, графи 3 і 4
10 ¹	Рядок 620, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 500—610, графи 3 і 4
11 ¹	Рядок 640, графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків 380, 430, 480, 620, 630, графи 3 і 4

ФОРМА № 2 «ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ»

12 ¹	Рядок 035, графа 3	Форма № 2, рядок 010 мінус рядки 015, 020, 025, 030
13	Рядок 050, графа 3	Форма № 2, рядок 035 мінус рядок 040
14	Рядок 055, графа 3	Форма № 2, рядок 040 мінус рядок 035
15	Рядок 100, графа 3	Форма № 2, сума рядків 050, 060 мінус рядки 070, 080, 090 або рядок 060 мінус рядки 055, 070, 080, 090
16	Рядок 105, графа 3	Форма № 2, сума рядків 055, 070, 080, 090 мінус рядок 060 або сума рядків 070, 080, 090 мінус рядки 050 і 060
17	Рядок 170, графа 3	Форма № 2, сума рядків 100, 110, 120, 130 мінус рядки 140, 150, 160 або сума рядків 110, 120, 130 мінус рядки 105, 140, 150, 160

№ з/п	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники
18	Рядок 175, графа 3	Форма № 2, сума рядків 105, 140, 150, 160 мінус рядки 110, 120, 130 або сума рядків 140, 150, 160 мінус рядки 100, 110, 120, 130
19	Рядок 180, графа 3	Декларація про прибуток підприємства
20	Рядок 190, графа 3	Форма № 2, рядок 170 мінус рядок 180
21	Рядок 195, графа 3	Форма № 2, рядок 175 плюс рядок 180
22	Рядок 220, графа 3	Форма № 2, сума рядків 190 і 200 мінус рядок 205 або рядок 200 мінус рядки 195 і 205
23	Рядок 225, графа 3	Форма № 2, рядок 205 мінус рядки 190, 200 або рядок 195 плюс рядок 205 мінус рядок 200
24 ¹	Рядок 280, графа 3	Форма № 2, сума рядків 230—270

ФОРМА № 3 «ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ»

25	Рядок 010, графа 3	Форма № 2, рядок 170, графа 3
26	Рядок 010, графа 4	Форма № 2, рядок 175, графа 3
27	Рядок 020, графа 3	Форма № 2, рядок 260, графа 3
28	Рядок 050, графа 3	Форма № 2, сума рядків 110, 120, 130 мінус рядки 140, 150, 160, графа 3
29	Рядок 050, графа 4	Форма № 2, сума рядків 140, 150, 160 мінус рядки 110, 120, 130, графа 3
30	Рядок 060, графа 3	Форма № 2, рядок 140, графа 3
31	Рядок 070, графа 3	Форма № 3, різниця між сумою рядків 010—160, графа 3 і сумою рядків 030—050, графа 4
32	Рядок 070, графа 4	Форма № 3, різниця між сумою рядків 010, 030—050, графа 4 і сумою рядків 020—060, графа 3
33	Рядок 090, графа 3	Форма № 1, рядок 270, графа 3 мінус графа 4
34	Рядок 090, графа 4	Форма № 1, рядок 270, графа 4 мінус графа 3
35	Рядок 110, графа 3	Форма № 1, рядок 630, графа 4 мінус графа 3
36	Рядок 110, графа 4	Форма № 1, рядок 630, графа 3 мінус графа 4
37	Рядок 120, графа 3	Форма № 3, різниця між сумою рядків 070—110, графа 3 і сумою рядків 080—110, графа 4
38	Рядок 120, графа 4	Форма № 3, різниця між сумою рядків 070—110, графа 4 і сумою рядків 080—110, графа 3

№ з/п	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники
39	Рядок 150, графа 3	Форма № 3, рядок 120, графа 3 мінус рядки 130, 140, графа 4
40	Рядок 150, графа 4	Форма № 3, рядок 120, графа 4 плюс рядки 130, 140, графа 4 або сума рядків 130 і 140, графа 4 мінус рядок 120, графа 3
41	Рядок 170, графа 3	Форма № 3, рядок 150, графа 3 плюс рядок 160, графа 3 або мінус рядок 160, графа 4
42	Рядок 170, графа 4	Форма № 3, рядок 150, графа 4 плюс рядок 160, графа 4 або мінус рядок 160, графа 3
43	Рядок 280, графа 3	Форма № 3, сума рядків 180—230, графа 3, мінус сума рядків 240—270, графа 4
44	Рядок 280, графа 4	Форма № 3, сума рядків 240—270, графа 4, мінус сума рядків 180—230, графа 3
45	Рядок 300, графа 3	Форма № 3, рядок 280, графа 3 плюс рядок 290, графа 3 або мінус рядок 290, графа 4
46	Рядок 300, графа 4	Форма № 3, рядок 280, графа 4 плюс рядок 290, графа 4 або мінус рядок 290, графа 3
47	Рядок 370, графа 3	Форма № 3, різниця між сумою рядків 310—330, графа 3 і сумою рядків 340—360, графа 4
48	Рядок 370, графа 4	Форма № 3, різниця між сумою рядків 340—360, графа 4 і сумою рядків 310—330, графа 3
49	Рядок 390, графа 3	Форма № 3, рядок 370, графа 3 плюс рядок 380, графа 3 або мінус рядок 380, графа 4
50	Рядок 390, графа 4	Форма № 3, рядок 370, графа 4 плюс рядок 380, графа 4 або мінус рядок 380, графа 3
51	Рядок 400, графа 3	Форма № 3, різниця між сумою рядків 170, 300, 390, графа 3 і 4
52	Рядок 400, графа 4	Форма № 3, різниця між сумою рядків 170, 300, 390, графа 4 і 3
53	Рядок 410, графа 3	Форма № 1, сума рядків 230, 240, графа 3
54	Рядок 420, графа 3	Форма № 3, рядок 040, графа 4
55	Рядок 420, графа 4	Форма № 3, рядок 040, графа 3
56	Рядок 430, графа 3	Форма № 1, сума рядків 230, 240, графа 4
57	Рядок 430, графа 3	Форма № 3, сума рядків 400, 410, 420, графа 3

№ з/п	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники
58	Рядок 430, графа 3	Форма № 3, сума рядків 400, 410, графа 3 мінус рядок 420, графа 4
59	Рядок 430, графа 3	Форма № 3, сума рядків 410, 420, графа 3 мінус рядок 400, графа 4
60	Рядок 430, графа 3	Форма № 3, рядок 410, графа 3 мінус сума рядків 400, 420, графа 4

ФОРМА № 4 «ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ»

61	Рядок 010, графи 3—11	форма № 1, рядки 300—380, графа 3, відповідно
62	Рядок 050, графи 3—11	Форма № 4, алгебраїчна сума рядків 010, 020, 030, 040, графи 3—11, відповідно
63	Рядок 130, графа 8	Форма № 2, рядок 220 або 225, графа 3
64	Рядок 150, графа 3 (позитивне значення)	Форма № 4, рядок 150, графа 8 (від'ємне значення)
65	Рядок 160, графа 7 (позитивне значення)	Форма № 4, рядок 160, графа 8 (від'ємне значення)
66	Рядок 290, графи 3—11	Форма № 4, алгебраїчна сума рядків 060—280, графи 3—11, відповідно
67	Рядок 300, графи 3—11	Форма № 4, алгебраїчна сума рядків 050 і 290, графи 3—11, відповідно
68	Рядок 300, графи 3—11	Форма № 1, графа 4, рядки 300—380, відповідно
69	Рядки 010—300, графа 11	Форма № 4, рядки 010—300, алгебраїчна сума граф 3—10, відповідно

ФОРМА № 5 «ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ»

70	Рядки 010—080, графа 14	Форма № 5, рядки 010—080, графа 3, мінус графа 4, плюс графа 5, плюс або мінус графа 6, мінус або плюс графа 7, мінус графа 8, плюс графа 9, мінус графа 10, мінус графа 11, плюс або мінус графа 12, мінус або плюс графа 13, плюс графа 15, відповідно
71	Рядок 080, графи 3 і 14	Форма № 1, рядок 011, графи 3 і 4
72	Рядок 080, графи 4 і 15	Форма № 1, рядок 012, графи 3 і 4
73	Рядок 080, графи 3—15	Форма № 5, алгебраїчна сума рядків 010—070, графи 3—15, відповідно

№ з/п	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники
74	Рядки 100—260, графа 14	Форма № 5, рядки 100—260, графа 3, мінус графа 4, плюс графа 5 плюс або мінус графа 6, мінус або плюс графа 7, мінус графа 8, плюс графа 9, мінус графа 10, мінус графа 11, плюс або мінус графа 12, мінус або плюс графа 13, плюс графа 15, відповідно
75	Рядок 260, графи 3 і 14	Форма № 1, рядок 031, графи 3 і 4
76	Рядок 260, графи 4 і 15	Форма № 1, рядок 032, графи 3 і 4
77	Рядок 260, графи 3—19	Форма № 5, алгебраїчна сума рядків 100—250, графи 3—19, відповідно
78	Рядок 340, графа 4	Форма № 1, рядок 020, графа 4 (розбіжність на суму авансових платежів для фінансування капітального будівництва)
79	Рядок 340, графи 3 і 4	Форма № 5, сума рядків 280—330, графи 3 і 4
80	Сума рядків 350—370, графа 4	Форма № 1, рядок 040, графа 4
81	Сума рядків 380—410, графа 4	Форма № 1, рядок 045, графа 4
82	Рядок 420, графа 5	Форма № 1, рядок 220, графа 4
83	Рядок 420, графи 3, 4, 5	Форма № 5, сума рядків 350—410, графи 3, 4, 5
84	Сума рядків 440—490, графа 3	Форма № 2, рядок 060, графа 3
85	Сума рядків 440—490, графа 4	Форма № 2, рядок 090, графа 3
86	Сума рядків 500—520, графа 3	Форма № 2, рядок 110, графа 3
87	Сума рядків 500—520, графа 4	Форма № 2, рядок 150, графа 3
88	Сума рядків 530, 550, 560, графа 3	Форма № 2, рядок 120, графа 3
89	Сума рядків 540—560, графа 4	Форма № 2, рядок 140, графа 3
90	Сума рядків 570—610, 630, графа 3	Форма № 2, рядок 130 графа 3
91	Сума рядків 570—600, 620, 630, графа 4	Форма № 2, рядок 160, графа 3

№ з/п	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники
92	Рядок 690, графа 3	Форма № 5, сума рядків 640—680, графа 3
93	Рядок 690, графа 3	Форма № 3, рядок 430, графа 3
94	Рядок 690, графа 3	Форма № 1, сума рядків 230, 240, графа 4
95	Рядок 780, графи 3—9	Форма № 5, сума рядків 710—770, графи 3—9
96	Рядки 710—780, графа 9	Форма № 5, рядки 710—780, сума граф 3, 4, 5 мінус графи 6, 7
97	Рядок 780, графи 3 і 9	Форма № 1, сума рядків 400 і 410, графа 3 і 4
98	Сума рядків 800—860, 880, графа 3	Форма № 1, рядок 100, графа 4
99	Рядок 870, графа 3	Форма № 1, рядок 110, графа 4
100	Рядок 890, графа 3	Форма № 1, рядок 120, графа 4
101	Рядок 900, графа 3	Форма № 1, рядок 130, графа 4
102	Рядок 910, графа 3	Форма № 1, рядок 140, графа 4
103	Рядок 920, графи 3, 4, 5	Форма № 5, сума рядків 800—910, графи 3, 4, 5
104	Рядок 940, графа 3	Форма № 1, рядок 161, графа 4
105	Рядок 950, графа 3	Форма № 1, рядок 210, графа 4

ФОРМА № 2-М «ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ»

106	Рядок 220, графа 3	Форма № 2-М, рядок 035 мінус рядок 040 плюс рядок 060 мінус рядок 090 плюс рядок 130 мінус рядок 160 мінус рядок 165 плюс рядок 200 мінус рядок 205 мінус рядок 210
107	Рядок 225, графа 3	Форма № 2-М, рядок 040 мінус рядок 035 мінус рядок 060 плюс рядок 090 мінус рядок 130 плюс рядок 160 плюс рядок 165 мінус рядок 200 плюс рядок 205 плюс рядок 210

5. ТЕМАТИКА І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Контрольна робота є складовою частиною у вивченні дисципліни «Звітність підприємств».

Мета роботи:

- закріпити теоретичні знання студентів;
- виробити у студентів уміння використовувати нормативні акти, методичні рекомендації тощо для складання відповідних форм звітності;
- виробити у студентів навички критичної оцінки існуючої практики обліку і звітності.

Контрольна робота складається з двох частин: теоретичної і практичної. Теоретична частина виконується за наведеною тематикою.

5.1. ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Склад і структура річної і поточної звітності в Україні. Загальна характеристика форм звітності.
2. Засоби забезпечення достовірності звітних даних.
3. Підготовка облікових даних для складання звітності.
4. Особливості побудови і змісту фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва.
5. Способи виправлення помилок (перекручень), які допущені у звітах. Навести приклади виправних проведень.
6. Принципи побудови і зміст діючої форми балансу підприємства.
7. Характеристика розділів балансу і основних статей кожного розділу. Узгодженість з показниками інших форм звітності.
8. Принципи оцінки статей балансу. Особливості оцінювання та переоцінювання основних статей активу балансу.
9. Особливості відображення в балансі фінансових результатів підприємства.

10. Підготовка облікових даних для складання балансу, методика і техніка заповнення форм балансу.
11. Порядок складання ліквідаційного балансу при банкрутстві підприємства.
12. Структура і зміст Звіту про фінансові результати. Джерела даних для його складання.
13. Структура, зміст і порядок складання приміток до фінансового звіту підприємства.
14. Особливості складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
15. Структура і зміст форми «Звіт про рух грошових коштів», джерела інформації для їх складання.
16. Структура і зміст форми «Звіт про власний капітал». Джерела інформації для її складання.
17. Зміст, структура і порядок складання Декларації про прибуток підприємства.
18. Зміст, структура і порядок складання Податкової декларації з ПДВ.
19. Характеристика основних форм державної статистичної звітності промислових підприємств.

5.2. ВИБІР ТЕМИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Кожний студент вибирає одну тему із наведеного переліку відповідно до його порядкового номеру у списку групи.

Практичними матеріалами для написання контрольної роботи є дані підприємства, на якому студент працює.

5.3. НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Після вибору теми необхідно підібрати літературні джерела, приблизно 7—10, опрацювати їх і скласти план роботи (на 2—3 питання).

Загальний обсяг теоретичної частини роботи не повинен перевищувати 10 сторінок машинописного тексту, надрукованого через 2 інтервали.

Для написання роботи поряд з опрацюванням джерел потрібно ознайомитися з практикою організації обліку і звітності на підприємстві, по матеріалах якого готується робота.

Робота повинна бути виконана самостійно, без копіювання тексту підручника або посібника, інструкцій та інших нормативних документів.

В тексті слід давати посилання на джерела, які подані у списку літератури.

Робота надсилається до університету, рецензується та оцінюється за результатами захисту.

3. Друга частина контрольної роботи з фінансової звітності виконується шляхом складання звітних форм:

- № 1 — Баланс підприємства
- № 2 — Звіт про фінансові результати
- № 3 — Звіт про рух грошових коштів
- № 4 — Звіт про власний капітал.

Наведені звітні форми складаються за матеріалами базового підприємства на підставі облікових даних будь-якого періоду (квартал, півріччя, 9 місяців чи рік).

Для підтвердження даних, наведених у звітних формах, до них обов'язково додається Витяг (виписка) з Головної книги підприємства за такою формою:

Рахунок _____
(шифр, назва)

	Оборот за дебетом						Оборот за кредитом	Сальдо	
	З кредиту рахунків					Разом			
1-й місяць									
2-й місяць									
3-й місяць									
За квартал									

Без такого додатка контрольна робота до захисту не допускається. Цю частину контрольної роботи можна подати у вигляді шахової оборотної відомості.

Обов'язковим додатком до роботи є Таблиця аналізу порівнянності показників типових форм річного фінансового звіту підприємства, яка складається за формою, наведеною в наказі МФУ від 09.01.2001 р. № 053-41.

Студентам, які працюють на малих підприємствах, дозволяється подати «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» у складі форм № 1-м, 2-м з обов'язковим поданням Витягу з Головної книги і таблиці аналізу порівнянності показників.

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

1. Мета та склад фінансової звітності.
2. Вимоги міжнародних і національного стандартів до складу та елементів фінансової звітності.
3. Поняття про звітний період та його визначення для звітності в Україні.
4. Якісні характеристики фінансової звітності.
5. Принципи підготовки фінансової звітності.
6. Поняття про розкриття інформації у фінансовій звітності.
7. Засоби забезпечення достовірності звітних даних.
8. Принципи побудови форм фінансової звітності.
9. Порядок підготовки облікових даних для складання звітності.
10. Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності.
11. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Баланс».
12. Призначення балансу, принципи побудови та структурування балансу.
13. Аналітичні можливості балансу.
14. Побудова і зміст діючої форми балансу.
15. Визнання статей балансу. Поняття про активи, зобов'язання і власний капітал.
16. Характеристика розділів і статей балансу.
17. Загальні принципи оцінки статей балансу.
18. Особливості оцінки та відображення в балансі необоротних активів.
19. Особливості оцінки та відображення в балансі оборотних активів.
20. Пасив балансу. Характеристика його розділів і статей.
21. Визнання, оцінка та класифікація зобов'язань.
22. Оцінка та відображення в балансі довгострокових зобов'язань.
23. Склад поточних зобов'язань та їх подання у балансі.

24. Підготовка облікових даних для складання балансу. Методика і техніка заповнення форми балансу.
25. Узгодженість нового плану рахунків зі статтями активу і пасиву балансу.
26. Складання ліквідаційного балансу при банкрутстві підприємства.
27. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати».
28. Структура і зміст форми звіту про фінансові результати.
29. Класифікація доходів і витрат у звіті про фінансові результати.
30. Визнання та оцінка доходів і витрат у звіті про фінансові результати.
31. Визначення показника доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у звіті про фінансові результати залежно від виду (галузі) діяльності підприємства.
32. Порядок визначення показників податку на додану вартість, акцизного збору та інших вирахувань з доходу.
33. Визначення собівартості реалізованої продукції для розрахунку валового прибутку (збитку).
34. Порядок визначення валового прибутку (збитку) від основної діяльності підприємства.
35. Визначення фінансового результату від операційної діяльності.
36. Визначення фінансового результату від звичайної діяльності.
37. Поняття та характеристика основних складових надзвичайних доходів і витрат.
38. Порядок визначення чистого прибутку (збитку) підприємства за звітний період.
39. Принципи виправлення помилок і зміни в облікових цінах.
40. Склад і структура елементів операційних витрат.
41. Показники прибутковості акцій і порядок їх розрахунку.
42. Аналітичні можливості звіту про фінансові результати.
43. Вдосконалення інформаційної бази для складання звіту про фінансові результати.
44. Узгодженість показників (статей) звіту про фінансові результати з новим планом рахунків.
45. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів».
46. Призначення, структура і зміст звіту про рух грошових коштів.
47. Джерела інформації для складання звіту про рух грошових коштів.

48. Загальна характеристика методів (прямого і непрямого) складання звіту про рух грошових коштів.
49. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності при прямому методі.
50. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності при непрямому методі.
51. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності.
52. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності.
53. Розрахунок зміни величини грошових коштів за звітний період. Ув'язка показників звіту про рух грошових коштів з балансом.
54. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності.
55. Зміст і характеристика балансових даних про витрати і доходи майбутніх періодів.
56. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал».
57. Визначення, визнання, оцінка і функції власного капіталу.
58. Зміст статей звіту про власний капітал.
59. Складники власного капіталу та їх характеристика.
60. Особливості формування звітних даних про зміни статутного капіталу.
61. Особливості формування звітних даних про зміни додатково вкладеного і резервного капіталу.
62. Розкриття інформації про зміни власного капіталу у примітках до фінансових звітів.
63. Порядок складання Звіту про власний капітал.
64. Ув'язка показників звіту про власний капітал з балансом.
65. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».
66. Призначення і склад приміток до фінансових звітів.
67. Характер змін в обліковій політиці.
68. Поняття про події після дати балансу.
69. Орієнтовний перелік подій після дати балансу і його призначення.
70. Орієнтовний перелік подій, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу.
71. Орієнтовний перелік подій, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу.
72. Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів.

73. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств».
74. Відображення у фінансових звітах придбання підприємств.
75. Відображення у фінансових звітах злиття підприємств.
76. Розкриття інформації про об'єднання підприємств у примітках до фінансових звітів.
77. Загальні положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована звітність».
78. Порядок складання зведеної і консолідованої фінансової звітності.
79. Особливості складання зведеної звітності міністерств і відомств.
80. Основи регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні.
81. Довгострокові і поточні фінансові інвестиції: склад, оцінка і відображення у фінансовій звітності.
82. Зміст і характеристика балансових статей про забезпечення наступних витрат і платежів.
83. Зміст, структура і порядок складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
84. Особливості складання звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва.
85. Структура, зміст і порядок складання декларації про прибуток підприємства.
86. Порядок визначення приросту (убитку) товарно-матеріальних цінностей і його відображення у звітності.
87. Порядок формування даних про валові доходи підприємства і їх відображення в додатку «А» до декларації про прибуток підприємства.
88. Порядок формування даних про валові витрати підприємства і їх відображення в додатку «Ж» до декларації про прибуток підприємства.
89. Порядок визначення оподаткованого прибутку і його відображення у декларації про прибуток підприємства.
90. Зміст, структура і порядок складання податкової декларації з ПДВ.
91. Особливості побудови і порядку складання скороченої форми податкової декларації з ПДВ.
92. Умови подання та зміст додатків до податкової декларації з ПДВ.
93. Порядок формування даних про податкові зобов'язання і податковий кредит з ПДВ.

94. Особливості формування даних про податкові зобов'язання і податковий кредит з ПДВ.

95. Склад, структура та порядок складання і подання статистичної звітності по продукції.

96. Склад, структура та порядок складання і подання статистичної звітності по праці.

97. Склад, структура та порядок складання і подання статистичної звітності по фінансах підприємства.

98. Склад, структура та порядок складання і подання статистичної звітності підприємств, що здійснюють зовнішньоторгівельну діяльність.

99. Зміст і порядок складання «Звіту про нарахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування й інших надходжень та витрачання коштів пенсійного фонду» (форма № 4 ПФ).

100. Зміст і порядок складання «Розрахункової відомості по коштах фонду державного соціального страхування» (форма № 4 ФСС).

101. Зміст і порядок складання «Розрахункової відомості про нарахування і перерахування збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття».

102. Зміст і порядок складання податкової звітності по місцевих податках і зборах.

103. Зміст і порядок складання звіту по формі № 8-ДР.

7. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. Вимоги міжнародних і національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності.
2. Характеристика розділів і статей балансу.
3. Визначення та оцінка доходів і витрат у звіті про фінансові результати.
4. Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал».
5. Задача. Користуючись даними Головної книги, яка наводиться в роздатковому матеріалі, скласти баланс відповідно до вимог П(С) БО 2.
6. Задача. За даними рахунків 23, 91 та 90, які наведені в Головній книзі, перевірити (продублювати) правильність розрахунків фактичної собівартості реалізованої продукції за звітною формою № 2.
7. Задача. Користуючись даними про залишки і обороти на рахунках 40—46 скласти форму № 4 «Звіт про власний капітал».
8. Оцінка, за якою відображаються в балансі виробничі баланси:
 - а) первісна
 - б) відновлювальна
 - в) чиста вартість реалізації
 - г) ліквідаційна.Відповідь: аб; ав; бв; вг.
9. Які з наведених нижче видів витрат наводяться у II розділі звітної форми № 2:
 - а) загальновиробничі витрати
 - б) матеріальні витрати
 - в) адміністративні витрати
 - г) витрати на оплату праці.Відповідь: аб; бв; бг; вг.
10. Яким методом визначається чистий рух грошових коштів від фіксованої діяльності:
 - а) прямим методом
 - б) нормативним методом
 - в) непрямым методом
 - г) методом відрахування постійних витрат.Відповідь: а, б, в, г.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Екзаменаційна сесія являє собою форму підсумкового оцінювання знань студентів з дисципліни «Звітність підприємств» у повній відповідності з програмою дисципліни, які доводяться до студентів на початку навчального року. Індивідуальне завдання включає 10 запитань і складається, таким чином, щоб воно охоплювало всю програму курсу (зразок екзаменаційного білету додається).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною системою з подальшим переведенням в традиційну 5-бальну систему. Кожна відповідь на питання оцінюється за шкалою 10, 5, 0 балів. Переведення даних 100-бальної системи на 5-бальну систему з відповідями на 10 запитань проводяться таким чином:

оцінка «задовільно» — 50—60 балів,

оцінка «добре» — 65—80 балів,

оцінка «відмінно» — 80—100 балів.

10 балів виставляється за вичерпну відповідь на поставлене питання і повністю правильне вирішення практичного завдання або задачі.

5 балів виставляється у разі допущення неточностей, неповну відповідь на теоретичне питання або несуттєвих помилок в практичних завданнях. При цьому в основному відповідь повинна бути за змістом правильною.

0 балів виставляється у разі допущення грубих помилок, які свідчать про відсутність знань з конкретного питання.

9. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основної

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Затверджений Верховною Радою України 16.07.99 № 996 — XIV.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.03.99 № 87.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.03.99 № 87.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.03.99 № 87.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.03.99 № 87.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.03.99 № 87.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.03.99 р. № 87.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 07.07.99 № 163.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 07.07.99 № 163.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Додаткової

11. Фінансова звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Практичний посібник. — К.: «Лібра», 1999. — 336 с.
12. Порядок подання фінансової звітності. Затв. Постановою КМУ від 28.02.2000 № 419.

13. Перелік видів діяльності, по яких складасться зведена фінансова звітність. Затв. Наказом Мінфіну України від 24.02.2000 № 37.
14. Рекомендації з перевірки зіставності показників форм річної фінансової звітності підприємств (додаток до листа Мінфіну України від 09.01.2001 р. № 053-41).
15. *Грабова Н. М., Добровський В. М.* Бухгалтерський облік на виробничих і торговельних підприємствах, 2000. — К.: «АСК», 2000. — 624 с.
16. *Горицкая Н. Г.* Новая финансовая отчетность. — К.: Техніка, 1999. — 136 с.
17. *Голов С. Ф., Костюченко В. М.* Бухгалтерський облік за Міжнародними стандартами. — К.: Екаунтінг, 2000. — 384 с.
18. *Качалин В. В.* Финансовый учет и отчетность в соответствии со стандартами СААР. — М.: Дело, 1998. — 432 с.
19. *Соловьева О. В.* Зарубежные стандарты учета и отчетности. Учебное пособие. — М.: Аналитика-Пресс, 1998.
20. *Винсент Дж. Лав.* Как понимать и использовать финансовую отчетность (перевод с англ. с дополнениями). — М.: 1996. — 352 с.
21. *Ткач В. И.* Международная система учета и отчетности. — М.: Финансы и статистика, 1992.
22. П(С)БО 7 «Основні засоби».
23. П(С)БО 8 «Нематеріальні активи».
24. П(С)БО 9 «Запаси».
25. П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».
26. П(С)БО 11 «Зобов'язання».
27. П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції».
28. П(С)БО 15 «Дохід».
29. П(С)БО 16 «Витрати».
30. Бухгалтерський облік і фінансова звітність: Навчально-практичний посібник / за ред. С. Ф. Голова. — Дніпропетровськ, ТОВ «Баланс-клуб», 2000. — 768 с.
31. Порядок складання Декларації про прибуток підприємства. Затв. наказом ДПАУ від 08.07.97 № 24.
32. Порядок заповнення і подання Податкової декларації з ПДВ. Затв. наказом ДПАУ від 30.05.97 № 166.
33. Наказ Держкомстату України від 26.07.99 № 269 «Про затвердження річних форм державної статистичної звітності щодо промислової діяльності підприємств і організацій».
34. Наказ Держкомстату України від 26.07.99 № 270 «Про затвердження поточних форм державної статистичної звітності щодо промислової діяльності підприємств і організацій».

1. Програма з дисципліни «Звітність підприємств»	3
1.1. Вступ (мета і завдання)	3
1.2. Тематичний план з дисципліни «Звітність підприємств» із погодинним розподілом (за формами навчання)	4
1.3. Зміст програми за темами	4
2. Методичні вказівки до вивчення окремих тем курсу	9
2.1. Основи побудови і загальні вимоги до звітності підприємств	9
2.2. Баланс підприємства	12
2.3. Звіт про фінансові результати	24
2.4. Звіт про рух грошових коштів	32
2.5. Звіт про власний капітал	36
2.6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	41
2.7. Зведена і консолідована фінансова звітність	44
2.8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	48
2.9. Податкова звітність	54
2.10. Статистична і спеціальна звітність	65
3. Завдання для поточного контролю знань з дисципліни «Звітність підприємств»	78
3.1. Основи побудови і загальні вимоги до звітності підприємств	78
3.2. Баланс підприємства	80
3.3. Звіт про фінансові результати	89
3.4. Звіт про рух грошових коштів	94
3.5. Звіт про власний капітал	96
3.6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	101
3.7. Зведена і консолідована фінансова звітність	104
3.8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	108
3.9. Податкова звітність	108
3.10. Статистична і спеціальна звітність	109
4. Завдання для самостійної роботи	110
4.1. Завдання з фінансової звітності	110
4.2. Завдання з фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва	145
4.3. Завдання з податкової звітності	160
4.5. Підсумкове завдання	165
5. Тематика і методичні вказівки до написання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	183
5.1. Тематика контрольних робіт	183
5.2. Вибір теми контрольної роботи	184
5.3. Написання контрольної роботи	184
6. Перелік питань, які виносяться на іспит	186
7. Зразок екзаменаційного білета	191
8. Критерії оцінювання знань студентів	192
9. Список літератури	193

ДОБРОВСЬКИЙ Василь Миколайович

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

**Навчально-методичний посібник
для самостійного вивчення дисципліни**

Редактор *О. Бондаренко*
Художник обкладинки *О. Стеценко*
Технічний редактор *Т. Пихота*
Коректор *А. Бородавко*
Графіка *Т. Матвієнко*
Верстка *О. Бабич*

Підписано до друку 06.08.01. Формат 60×84/16. Папір офсетний № 1.
Гарні таймс. Друк офсет. Умов. друк. арк. 11,39. Умов. фарбовидб. 11,5.
Обл.-вид. арк. 12,97. Наклад 3000 прим. Зам. 1-222.

Видавництво КНЕУ
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1
Свідоцтво про реєстрацію № 235 від 07.11.2000
Тел./факс: (044) 458-00-66, (044) 446-64-58
E-mail: publish@kneu.kiev.ua

**ВАТ «Книжкова друкарня наукової книги»,
м. Київ, вул. Багговутівська, 17–21**